



# Javna objava 2018.

Zagreb, travanj 2019.

## Sadržaj

<b>Sadržaj</b>	<b>2</b>
<b>1 Uvod</b>	<b>3</b>
<b>2 Organizacija</b>	<b>8</b>
<b>3 Sustav upravljanja</b>	<b>10</b>
3.1 Uprava Banke	10
3.2 Politika zapošljavanja i politika raznovrsnosti	10
3.3 Nadzorni odbor	11
3.4 Odbori Nadzornog odbora	12
3.5 Plan oporavka	15
3.6 Velike izloženosti i definiranje kriterija povezanosti	17
3.7 Ograničavanje ulaganja u materijalnu imovinu	18
3.8 Izvješćivanje HNB-a	19
<b>4 Ciljevi i politike upravljanja rizikom</b>	<b>21</b>
4.1 Izvješće o riziku - profil rizičnosti	21
4.2 Pristup upravljanja rizikom Banke za pojedine kategorije rizika	30
4.3 Odjeljak B - Informacije o ciljevima i politikama upravljanja rizikom prema kategoriji rizika	59
4.4 Odjeljak C - Informacije o sustavu upravljanja	67
<b>5 Informacije o obuhvatu primjene regulatornog okvira</b>	<b>69</b>
<b>6 Regulatorni kapital</b>	<b>72</b>
<b>7 Kapitalni zahtjevi</b>	<b>76</b>
7.1 Sažetak pristupa Banke ocjeni adekvatnosti internog kapitala	76
<b>8 Protuciklički zaštitni slojevi kapitala</b>	<b>81</b>
<b>9 Kreditni rizik i opće informacije o smanjenju kreditnog rizika</b>	<b>82</b>
9.1 Odjeljak A - Opće kvalitativne informacije o kreditnom riziku	82
9.2 Odjeljak B - Opće kvantitativne informacije o kreditnom riziku	84
9.3 Odjeljak C - Opće kvalitativne informacije o smanjenju kreditnog rizika	96
9.4 Odjeljak D - Opće kvantitativne informacije o smanjenju kreditnog rizika	96
<b>10 Kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu</b>	<b>97</b>
10.1 Odjeljak A - Kvalitativne informacije o primjeni standardiziranog pristupa	97
10.2 Odjeljak B - Kvantitativne informacije o primjeni standardiziranog pristupa	99
<b>11 Kreditni rizik druge ugovorne strane</b>	<b>101</b>
<b>12 Neopterećena imovina</b>	<b>105</b>
<b>13 Tržišni rizik</b>	<b>107</b>
13.1 Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja	107
13.2 Izloženost na osnovu valutnog rizika	108
13.3 Izloženost na osnovu vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja	109
<b>14 Izloženost operativnom riziku</b>	<b>111</b>
<b>15 Primici</b>	<b>112</b>
<b>16 Omjer finansijske poluge</b>	<b>118</b>
<b>17 Prilog</b>	<b>122</b>

## 1 Uvod

Addiko Bank d.d. Zagreb (u nastavku: Banka) na temelju članka 165., Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o tržištu kapitala, te sukladno odredbama Uredbe EU br. 575/2013, dio osmi i Smjernicama o zahtjevima za objavu na temelju dijela osmog Uredbe EU, javno objavljuje sljedeće informacije sa stanjem 31. prosinca 2018. godine.

U ovom izvješću sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuju navedeni zakonski propisi.

Javna objava Banke priprema se u skladu s formalnom politikom koju je Uprava Banke donijela u skladu s člankom 431. stavka 3. Uredbe kojom se propisuje vrsta i sadržaj informacija za potrebe javnog objavljivanja, procjena prikladnosti objavljenih informacija, uključujući provjeru njihove valjanosti i učestalosti objavljivanja, te cjelovit prikaz profila rizičnosti Banke.

Tijekom 2018. godine, kreditni rizik i izvedenice kreditnog rizika (kamatno inducirani kreditni rizik i valutno inducirani kreditni rizik) i dalje predstavljaju najznačajniji rizik u poslovanju Banke. Također, kao i prethodnih godina, Banka je visoko kapitalizirana i u potpunosti usklađena sa svim ključnim internim i eksternim zahtjevima.

Svi podaci su iskazani u milijunima kuna, osim ako je drugačije navedeno.

### Pregled objave podataka u Godišnjem izvješću („GI“)

Regulatorni zahtjev	Opis objave informacija	Naslov u GI	Stranica u GI
ZOKI čl. 101, stavak 2	Pravila o upravljanju ostalim rizicima: Rizik države, rizik materijalne imovine, rizik prekomjerne finansijske poluge, rizik izloženosti prema subjektu bankarstva u sjeni	Upravljanje rizicima	109-114
ZOKI čl. 167	Glavni pokazatelji	Ključni finansijski pokazatelji	2
EBA Uredba 575/2013, članak 442 (točka a i b)	Opće kvalitativne informacije o kreditnom riziku	Bilješke uz finansijske izvještaje Sažetak značajnih računovodstvenih politika - b) primjena novih i izmjenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja	33-51
ZOKI čl.166	Pravila o upravljanju rizicima	Bilješke 31 - Rezerviranja	96-97

## Upućivanje na regulatorne zahtjeve iz dijela osmog Uredbe br. 575/2013

Članak Uredbe 575/2013	Naziv tablice	Referenca
435.	Ciljevi i politike upravljanja rizikom	Poglavlje 3 - Sustav upravljanja Poglavlje 4 - Ciljevi i politike upravljanja rizikom
436.	Opseg primjene	Poglavlje 5 - Obuhvat primjene regulatornog okvira
437.	Regulatorni kapital	Poglavlje 6 - Regulatorni kapital
438.	Kapitalni zahtjevi	Poglavlje 7 - Kapitalni zahtjevi
439.	Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
440.	Zaštitni slojevi kapitala	Poglavlje 8 - Protuciklički zaštitni kapital
441.	Pokazatelji globalne sistemske značajnosti	N/P
442.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o smanjenju kreditnog rizika
443.	Neopterećena imovina	Poglavlje 12 - Neopterećena imovina
444.	Primjena VIPKR-a	Poglavlje 10 - Kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu
445.	Izloženost tržišnom riziku	Poglavlje 13 - Tržišni rizik
446.	Operativni rizik	Poglavlje 14 - Operativni rizik
447.	Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja	Poglavlje 13 - Tržišni rizik
448.	Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja	Poglavlje 13 - Tržišni rizik
449.	Izloženost sekurizacijskim pozicijama	N/P
450.	Politika primitaka	Poglavlje 15 - Primici
451.	Financijska poluga	Poglavlje 16 - Financijska poluga
452.	Primjena IRB pristupa na kreditni rizik	N/P
453.	Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika	Poglavlje 10 - Kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu
454.	Primjena naprednih pristupa za operativni rizik	N/P
455.	Primjena internih modela za tržišni rizik	N/P

Upućivanje na regulatorne zahtjeve iz Smjernica EBA-e o zahtjevima za objavu iz dijela osmog Uredbe (EBA GL/2016/11 i EBA GL/2017/01)

Smjernice EBA GL tablice	Naziv tablice	Referenca
EU OVA	Pristup upravljanja rizikom institucije	Poglavlje 4 - Pristup upravljanja rizikom Banke
EU CRA	Opće kvalitativne informacije o kreditnom riziku	Poglavlje 4 - Pristup upravljanja rizikom Banke (točka 4.3)
EU CCRA	Zahtjevi za kvalitativnu objavu vezanu uz kreditni rizik druge ugovorne strane	Poglavlje 4 - Pristup upravljanja rizikom Banke (točka 4.3.2)
EU MRA	Zahtjevi za kvalitativnu objavu vezanu uz tržišni rizik	Poglavlje 4 - Pristup upravljanja rizikom Banke (točka 4.3.3)
EU LI1	Razlike između računovodstvenog i regulatornog obuhvata konsolidacije i raspoređivanje kategorija iz finansijskog izvješća s regulatornim kategorijama rizika	Poglavlje 5 - Informacije o obuhvatu primjene regulatornog okvira
EU LI2	Glavni izvori razlika između regulatornih iznosa izloženosti i knjigovodstvenih vrijednosti u finansijskim izvještajima	Poglavlje 5 - Informacije o obuhvatu primjene regulatornog okvira
EU LI3	Pregled razlika u opsezima konsolidacije (subjekt po subjekt)	N/P
EU LIA	Objašnjenja razlika između računovodstvenih i regulatornih iznosa izloženosti	Poglavlje 6 - Regulatorni kapital
EU OV1	Pregled rizikom ponderirane imovine	Poglavlje 7 - Kapitalni zahtjevi
EU CR10	IRB (specijalizirano financiranje i vlasnička ulaganja)	N/P
EU INS1	Neodbijena ulaganja u instrumente kapitala u društвima za osiguranje	N/P
EU CRB-A	Dodatne objave povezane s kreditnom kvalitetom imovine	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.1)
EU CRB-B	Ukupni i prosječni neto iznosi izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CRB-C	Geografska raščlamba izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CRB-D	Koncentracija izloženosti prema gospodarskim granama ili vrstama druge ugovorne strane	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CRB-E	Dospijeća izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-A	Kreditna kvaliteta izloženosti prema kategoriji izloženosti i instrumentima	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-B	Kreditna kvaliteta izloženosti prema gospodarskim granama ili vrsti drugih ugovornih strana	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-C	Kreditna kvaliteta izloženosti prema geografiji	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-D	Razdoblja dospijeća izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)

Upućivanje na regulatorne zahtjeve iz Smjernica EBA-e o zahtjevima za objavu iz dijela osmog Uredbe (EBA GL/2016/11 i EBA GL/2017/01) - nastavak

Smjernice EBA GL tablice	Naziv tablice	Referenca
EU CRB-E	Dospjeće izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-A	Kreditna kvaliteta izloženosti prema kategoriji izloženosti i instrumentima	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-B	Kreditna kvaliteta izloženosti prema gospodarskim granama ili vrsti drugih ugovornih strana	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-C	Kreditna kvaliteta izloženosti prema geografiji	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-D	Razdoblja dospjeća izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR1-E	Neprihodujuće i restrukturirane izloženosti	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR2-A	Promjene iznosa općih i posebnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CR2-B	Promjene iznosa kredita i dužničkih vrijednosnih papira koji su u statusu neispunjavanja obveza i umanjeni	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.2)
EU CRC	Zahtjevi za kvalitativnu objavu povezani s tehnikama umanjenja kreditnog rizika	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.3)
EU CR3	Tehnike smanjenja kreditnog rizika - pregled	Poglavlje 9 - Kreditni rizik i opće informacije o kreditnom riziku (točka 9.4)
EU CRD	Kvalitativni zahtjevi za objavu o korištenju vanjskog kreditnog rejtinga institucija kod standardiziranog pristupa za kreditni rizik	Poglavlje 10 - kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu
EUCR4	Standardizirani pristup - izloženost kreditnom riziku i učinci smanjenja kreditnog rizika	Poglavlje 10 - kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu
EU CR5	Standardizirani pristup	Poglavlje 10 - kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu
EU CRE	Zahtjevi za kvalitativnu objavu u odnosu na IRB modele	N/P
EU CR6	IRB pristup . izloženost kreditnom riziku prema kategoriji izloženosti i PD rasponu	N/P
EU CR7	IRB pristup - učinak na rizikom ponderiranu imovinu kreditnih izvedenica korištenih u okviru tehnika smanjenja kreditnog rizika	N/P
EU CR8	Izvješća o promjenama rizikom ponderirane imovine za izloženost kreditnom riziku u okviru IRB pristupa	N/P

Upućivanje na regulatorne zahtjeve iz Smjernica EBA-e o zahtjevima za objavu iz dijela osmog Uredbe (EBA GL/2016/11 i EBA GL/2017/01) - nastavak

Smjernice EBA GL tablice	Naziv tablice	Referenca
EU CR9	IRB pristup - retroaktivno testiranje PD-a po kategorijama izloženosti	N/P
EU CCR1	Analiza izloženosti kreditnog rizika druge ugovorne strane prema pristupu	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
EU CCR2	CVA kapitalni zahtjev	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
EU CCR8	izloženosti kreditnom riziku središnjih drugih ugovornih strana	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
EU CCR3	Standardizirani pristup - izloženosti druge ugovorne strane o kreditnom riziku prema regulatornom portfelju i riziku	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
EU CCR4	IRB pristup - izloženost druge ugovorne strane kreditnom riziku prema portfelju i PD rasponu	N/P
EU CCR7	Izvješća o toku rizikom ponderirane imovine izloženosti druge ugovorne strane kreditnom riziku prema IMM-u	N/P
EU CCR5-A	Učinak netiranja i kolateralna koji se drži za vrijednosti izloženosti	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
EU CCR5-B	Sastav kolateralna za izloženosti kreditnom riziku drugih ugovornih strana	Poglavlje 11 - Kreditni rizik druge ugovorne strane
EU CCR6	Izloženosti kreditnih izvedenica	N/P
EU MR1	Tržišni rizik u skladu sa standardiziranim pristupom	Poglavlje 13 - Tržišni rizik
EU MRB	Kvalitativni zahtjevi za objave za institucije koje upotrebljavaju pristup internih modela	N/P
EU MR2-A	Tržišni rizik u skladu s pristupom internih modela	N/P
EU MR2-B	Izvješća o tokovima rizikom ponderirane imovine za izloženost tržišnom riziku u skladu s pristupom internih modela	N/P
EU MR3	Vrijednosti pristupa internih modela za portfelje namijenjene trgovanjem	N/P
EU MR4	Usporedba VAR procjena s dobiticima/gubicima	N/P

N/P - nije primjenjivo

## 2 Organizacija

Sukladno odredbama članka 166. stavak 1. (organizacijski ustroj Banke) i članka 167. stavak 1. Zakona o kreditnim institucijama objavljaju se informacije o organizaciji Banke.

Banka je organizacija s funkcionalnom organizacijskom strukturu što predstavlja klasičnu organizacijsku strukturu koja ima za svrhu povezivanje poslovnih jedinica prema poslovnim funkcijama Banke (po srodnim i sličnim poslovima). Banka je uspostavila jasan organizacijski ustroj s dobro definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti unutar Banke na način da se izbjegne sukob interesa.

Organizacijska struktura banke podijeljena je na šest područja nadležnosti Uprave:

- CEO - Savjetodavno područje Uprave,
- CFO - Financije,
- CRO - Rizici,
- COO - Operativni poslovi,
- CCBO - Tržiste - Poslovanje s pravnim osobama,
- CRBO - Tržiste - Poslovanje s građanstvom.

Upravi je direktno odgovorna upravljačka razina B1 - izvršni direktori i direktori sektora, odnosno odjela. Oni su odgovorni za strategiju i upravljanje dijelovima Banke. Donose viziju i inovacije u glavne poslovne segmente Banke. Ukupan broj direktorskih mjeseta na upravljačkoj razini B1 je 28.

Organizacijskim jedinicama koje se nalaze unutar sektora i odjela, rukovodi operativni menadžment na upravljačkim razinama B2 i B3. Takvim ustrojem jasno su definirane odgovornosti čime se osigurava brže donošenje odluka.

Na nivou Banke osnovani su razni odbori koji pokrivaju određena poslovna područja kao što su: Revizorski odbor, Odbor za rizike, Kreditni odbori, Odbor za primjerenost, Odbor za primitke, itd., u kojima uz Upravu i članove Nadzornog odbora, ovisi o odboru, sudjeluje i viši menadžment te ostale razine upravljanja sukladno dodijeljenim ovlaštenjima.

Banka je na jasan način u pisanom obliku definirala ovlasti i odgovornosti Nadzornog odbora, Uprave, višeg menadžmenta, zaposlenika te tijela/odbora osnovanih od strane Uprave i Nadzornog odbora.

Uspostavljen je sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja koji omogućava Banci pravodobno praćenje i otkrivanje rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u poslovanju, pouzdanost financijskog izvještavanja, te usklađenost sa zakonskim i podzakonskim propisima i dobrim poslovnim običajima.

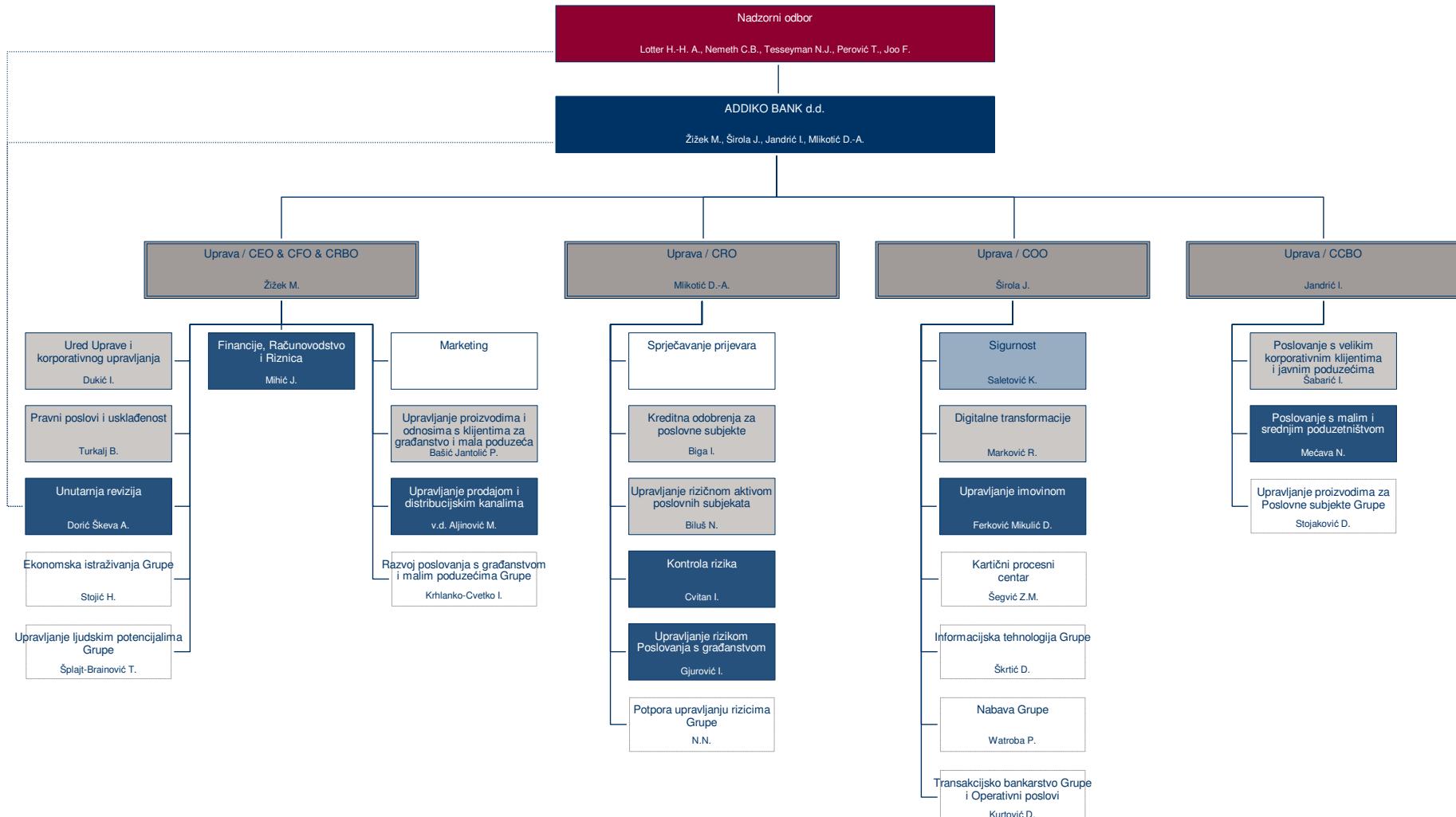
Postupke, kriterije i načine mjerena, procjene i upravljanja rizicima Banka propisuje svojim aktima, u skladu sa zakonskim propisima, standardima i pravilima struke kako je opisano daljnijim poglavljima ovog dokumenta.

U provođenju kontrolnih mjera koje su izravno ili neizravno integrirane u poslovne procese Banke sudjeluju svi zaposlenici i svi organizacijski dijelovi Banke.

Funkcije ugovaranja transakcija odvojene su od funkcija podrške poslovanju, te od funkcije pozadinskih poslova riznice.

Sustav unutarnjih kontrola ostvaruje se i kroz uspostavu tri funkcije: funkciju kontrole rizika, funkciju unutarnje revizije, te funkciju praćenja usklađenosti. Navedene funkcije su neovisne u odnosu na poslovne aktivnosti Banke.

Svaka od navedenih funkcija neovisno i izravno izvještava nadležna tijela u skladu sa zakonima, propisima i internim aktima Banke. Uprava Banke minimalno godišnje preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolnih funkcija, te o istima obavještava Nadzorni odbor.



Slika 1 Organigram na 31. prosinca 2018.

## 3 Sustav upravljanja

### Članak 435. Uredbe, stavak 2

Radom Banke upravlja Uprava Banke, u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o trgovackim društvima te drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kao i općim aktima Banke dok Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke.

Upravljačku strukturu Banke čine Uprava i Nadzorni odbor.

### 3.1 Uprava Banke

Sukladno Statutu banke Uprava banke sastoji se od najmanje 2 člana do najviše 7 članova. Na dan 31.12.2018. Banka je imala 4 člana.

Hrvatska narodna banka potvrdila je da članovi Uprave ispunjavaju uvjete za članstvo u Upravi Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije članova Uprave.

Odlukom Nadzornog odbora definirana je nadležnost predsjednika i članova Uprave i to na sljedeći način:

**Mario Žižek - predsjednik Uprave - područja odgovornosti**

- (a) CEO koje obuhvaća Ured Uprave i korporativnog upravljanja, Ekonomski istraživanja Grupe, Pravne poslove, Usklađenost, Unutarnju reviziju, Upravljanje ljudskim potencijalima Grupe.
- (b) CFO koje obuhvaća Potporu poslovnom upravljanju, Poslovni kontroling grupe, Računovodstvo i riznicu.
- (c) CRBO -Tržište - Poslovanje s građanstvom koje obuhvaća Prodaju poslovanja s građanstvom po poslovnicama unutar šest regija, Marketing, Upravljanje proizvodima i odnosima s klijentima, Upravljanje prodajom i kanalima prodaje, te sukladno matričnoj organizacijskoj strukturi i za Razvoj poslovanja s građanstvom i malim poduzećima Grupe.

**Dubravko-Ante Mlikotić - član Uprave - područje odgovornosti** koje obuhvaća Kontrolu rizika, Kreditna odobrenja za poslovne subjekte, Upravljanje rizičnom aktivom poslovanja s poslovnim subjektima, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom, Sprječavanje prijevara.

**Jasna Širola - članica Uprave - područje odgovornosti** koje obuhvaća upravljanje, Nabavu, Operativne poslove, Poslovnu tehnologiju, Upravljanje imovinom, Kartični procesni centar, Transakcijsko bankarstvo Grupe, Sigurnost, Digitalnu transformaciju.

**Ivan Jandrić - član Uprave - područje odgovornosti CCBO - Tržište - Poslovanje s pravnim osobama** koje obuhvaća podršku prodaji, Upravljanje proizvodima za poslovne subjekte Grupe, Poslovanje s velikim korporativnim klijentima i javnim poduzećima, Poslovanje s malim i srednjim poduzetništvom unutar pet regija.

Na taj način osigurano je učinkovito poslovanje, nesmetan protok informacija te se sprječava sukob interesa.

Znanje, sposobnost i stručnost članova Uprave redovito jednom godišnje revidira i potvrđuje Nadzorni odbor, a sukladno Politici procjene primjerenoosti predsjednika i članova Uprave te nositelja ključnih funkcija.

### 3.2 Politika zapošljavanja i politika raznovrsnosti

Prema Uredbi 575/2013., članak 435., stavak 2, točke a, b, c Addiko Bank d.d. primjenjuje Politiku o selekciji i zapošljavanju Addiko Bank koja je stupila na snagu u veljači 2017. godine i od tada se redovito ažurira sukladno smjernicama Grupe.

Cilj Politike o selekciji i zapošljavanju je uspostaviti standard i procedure u procesu selekcije i regrutacije u svrhu privlačenja i zapošljavanja najboljih kandidata za Addiko Bank d.d.

Dodatno, pri zapošljavanju nositelja ključnih funkcija te predsjednika i članova Uprave potrebno je ispuniti kriterije sukladno Politici procjene primjerenosti.

Primjerenost se mora procjenjivati tijekom internog ili eksternog postupka zapošljavanja, odnosno prije imenovanja kandidata za odgovarajuću poziciju.

Potencijalni kandidat mora imati odgovarajuće stručno znanje iz relevantnog područja te najmanje 3 godine profesionalnog iskustva na rukovoditeljskom radnom mjestu ili radnom mjestu stručnjaka, u tvrtki slične veličine, tipa i sličnih poslovnih aktivnosti. Osim stručnih znanja, sposobnosti i iskustva, pouzdanost i dobar ugled su također preduvjeti koji se uzimaju u obzir prilikom procjene primjerenosti.

Iz tog razloga u Addiko Bank d.d. ustrojeno je „Povjerenstvo za procjenu primjerenosti“ ili „*Fit&Proper Office*“ kako bi se osiguralo učestalo ažuriranje i centralno dokumentiranje procjene primjerenosti te kako bi se predložile mjere za kontinuirano osiguravanje tražene primjerenosti. Povjerenstvo za procjenu primjerenosti se sastoji od 3 člana koji su iz sektora Pravni poslovi, Usklađenost i sigurnost i Upravljanje ljudskim potencijalima i radnim odnosima.

Povjerenstvo na temelju procjene o primjerenosti kandidata izdaje dokument „Mišljenje o prikladnosti kandidata“, koje, zavisno od kandidata, šalje na nadzorni odbor, upravu, Glavnu skupštinu te u Hrvatsku narodnu banku.

Banka je u prosincu 2018. usvojila Politiku raznovrsnosti i uključenosti kojom se Banka obvezuje izgraditi raznoliku radnu snagu, proaktivno provoditi najbolje prakse za održavanje konkurentne poslovne prednosti kroz raznoliku radnu snagu te postavljati smjernice i inicijative koje stvaraju otvoreno organizacijsko okruženje bez ikakve diskriminacije. Banka se vodi sljedećim principima:

- jednako postupanje bez obzira na čimbenike raznolikosti i poštivanje istih (obrazovanje i profesionalno iskustvo, spol, dob i ako je primjenjivo zemljopisnog porijekla)
- sprječavanje diskriminacije

Dodatno, Nadzorni odbor je usvojio strategiju raznovrsnosti za period do 2021. godine čiji je cilj osigurati pravednu uključenost oba spola u planu nasleđivanja za upravu banke.

### 3.3 Nadzorni odbor

Prema Statutu banke Nadzorni odbor ima 3-9 (tri do devet) članova koje izabire Glavna skupština na vrijeme od 4 (četiri) godine.

Članovi Nadzornog odbora su:

- **Hans-Hermann Anton Lotter** - predsjednik
- **Csongor Bulcsu Nemeth** - član
- **Ferenc Joó** - član
- **Nicholas John Tesseyman** - neovisni član
- **Tomislav Perović** - neovisni član.

Hrvatska narodna banka potvrdila je da članovi Nadzornog odbora ispunjavaju uvjete za članstvo u Nadzornom odboru Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije članova Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor Banke daje suglasnost upravi za poslovnu politiku, strategiju i financijski plan banke te nadzire vođenje poslova banke. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini Banke pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Banke.

### 3.4 Odbori Nadzornog odbora

Sukladno Poslovniku za Nadzorni odbor Banke, Nadzorni odbor može od svojih članova oformiti odbore te utvrditi njihove zadatke i ovlaštenja. Nadzorni odbor može prenijeti svoje ovlasti koje se tiču odlučivanja i davanja suglasnosti na ove odbore.

Nadzorni odbor je sukladno odredbama Zakona o reviziji te sukladno Zakonu o kreditnim institucijama osnovao:

**Odbor za reviziju** odgovoran je za obavljanje revizije godišnjih finansijskih izvješća i konsolidiranih finansijskih izvješća te pripremu i utvrđivanje završnog godišnjeg izvješća te zahtjeva za raspodjelu dobiti kao i izvješća o stanju društva i podgrupe kao i za podnošenje izvješća o rezultatu revizije.

**Odbor za imenovanja** odgovoran je za sljedeće poslove:

- predlaže članove uprave i članove nadzornog odbora
- redovito, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje strukturu, veličinu, sastav i djelovanje uprave i nadzornog odbora i, ako je potrebno, predlaže promjene
- redovito, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustvo pojedinih članova uprave i nadzornog odbora, te uprave i nadzornog odbora kao cjeline, te o procjeni izvještava ta tijela
- redovito preispituje politike za odabir članova uprave i nadzornog odbora i imenovanje višeg rukovodstva i daje preporuke upravi i nadzornom odboru i, ako smatra potrebnim, predlaže njihove izmjene
- kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, osigurava nepostojanje dominacije pojedinaca ili male grupe pojedinaca pri odlučivanju uprave i nadzornog odbora u svrhu zaštite interesa Banke u cjelini
- priprema opise dužnosti i potrebnih uvjeta za obnašanje tih dužnosti pojedinog člana Uprave ili nadzornog odbora te očekivane posvećenosti ispunjavanju tih dužnosti
- određuje ciljane zastupljenosti slabije zastupljenog spola u upravi i nadzornom odboru te predlaže strategiju povećavanja broja slabije zastupljenog spola
- ostale aktivnosti propisane važećom regulativom.

Tijekom 2018. održane su dvije sjednice Odbora za imenovanja.

**Odbor za primitke** odgovoran je za sljedeće poslove:

- donosi i redovito preispituje Politiku o primicima radnika,
- pruža podršku i savjetovanje upravi Društva / Nadzornom odboru kod izrade Politike o primicima radnika
- donosi odluke koje imaju utjecaj na rizike i upravljanje rizicima Društva, a vezane su za Politiku o primicima radnika
- preispituje, provjerava i ocjenjuje usklađenost provođenja Politike o primicima radnika
- daje prijedloge Nadzornom odboru Banke vezanih uz traženje konzultantskih usluga na području politike primitaka i provođenje te Politike,
- osigurava primjerenost informacija koje se pružaju dioničarima, a koje se odnose na politike i prakse primitaka, osobito o predloženom višem odnosu između varijabilnoga i fiksнog dijela ukupnih primitaka
- priprema preporuke Nadzornom odboru vezano za primitke Uprave i B1 rukovoditelja kontrolnih funkcija
- revidira primitke radnika iz kategorije Identificirani radnici
- priprema sve odluke nadzornog odbora koje se odnose na primitke
- procjenjuje mehanizme i sustave koji su prihvaćeni kako bi se osiguralo ispunjavanje uvjeta o provođenju Politike o primicima u skladu s Odlukom o primicima radnika
- procjenjuje ostvarene ciljane uspješnosti i potrebe za naknadnim smanjenjem primitaka, uključujući primjenu malusa i povrata primitaka,

- sudjeluje u postupku utvrđivanja identificiranih radnika,
- provodi nekoliko različitih scenarija za potrebe testiranja utjecaja budućih vanjskih i unutarnjih događaja na politiku primitaka i provodi te politike
- provodi retroaktivnog testiranja kriterija koji se primjenjuju za određivanje varijabilnih primitaka i umanjenje primitaka prije njihova utvrđivanja ili isplate.

Pri obavljanju gore navedenih poslova, Odbor za primitke dužan je uzeti u obzir dugoročne interese dioničara, investitora i ostalih zainteresiranih strana u kreditnoj instituciji.

Tijekom 2018. godine održano je pet sjednica Odbora za primitke.

**Odbor za rizike pri Nadzornom odboru** je tijelo koje se sastoji od članova Nadzornog odbora i održava se kvartalno ili po potrebi. Predstavlja tijelo koje odlučuje i raspravlja o strateškim temama u vezi s ICAAP i ILAAP procesom, savjetodavno je tijelo o cijelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i strategiji kako pojedine ciljeve strategije ostvariti te o ostalim bitnim temama u domeni kontrole rizika unutar vertikale člana Uprave zaduženog za upravljanje rizicima (CRO).

Dodatno, tijekom 2017. godine, Banka je osnovala i lokalni Odbor za rizike koji predstavlja stalni odbor čiji članovi su član Uprave zadužen za rizike (CRO), organizacijske jedinice u području upravljanja rizicima te ostali menadžment B1. Sjednice Odbora se održavaju minimalno dva puta godišnje ili prema potrebi te predstavljaju stratešku platformu za organizacijske jedinice u području rizika na kojoj se raspravljaju ne samo relevantne metodološke teme vezane uz pojedine rizike, nego također i ostala problematika, proces analize i praćenja rizika, rezultati testiranja otpornosti na stres, ciljana rizičnost pojedinog portfelja Banke i mjere koje trebaju biti poduzete kako bi se ista ostvarila.

Glavne dužnosti oba Odbora za rizike su:

- savjetuje Nadzorni odbor o cijelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i sveukupnoj strategiji rizika, te pomaže u provedbi te strategije od strane višeg rukovodstva,
- preispituje jesu li model poslovanja Banke i strategija rizika uzeti u obzir pri određivanju cijena potraživanja i obveza prema klijentima, te ukoliko cijena ne odražava rizik preuzet u odnosu na model poslovanja i strategiju rizika, predlaže Upravi Banke plan za oticanje uočenih nedostataka,
- neovisno o poslovima Odbora za primitke, s ciljem uspostave i provođenja odgovarajućih politika primitaka preispituje jesu li pri određivanju poticaja predviđenih sustavom primitaka uzeti u obzir rizik, kapital, likvidnost, te vjerojatnost i očekivano razdoblje ostvarivanja dobiti,
- savjetovati nadzorni odbor i pružati potporu nadzornom odboru kreditne institucije u smislu praćenja cijelokupne i buduće sklonosti preuzimanju rizika i strategije upravljanja rizicima kreditne institucije, uzimajući u obzir sve vrste rizika, kako bi se osiguralo da su one u skladu s poslovnom strategijom, ciljevima, korporativnom kulturom i vrijednostima Banke,
- nadzirati provedbu strategija za upravljanje kapitalom i svim značajnim rizicima, a osobito likvidnosnim rizikom, tržišnim rizicima, kreditnim rizikom, operativnim rizikom i reputacijskim rizikom, kako bi procijenio njihovu prikladnost u odnosu na odobrenu sklonost preuzimanju rizika i strategiju upravljanja rizicima,
- davati nadzornom odboru preporuke o potrebnim prilagodbama strategije upravljanja rizicima koje proizlaze iz, među ostalim, izmjena u poslovnom modelu kreditne institucije, tržišnih kretanja ili preporuka funkcije kontrole rizika,
- savjetovati o imenovanju vanjskih stručnjaka koje nadzorni odbor odluči angažirati za savjetovanje ili potporu,
- analizirati niz mogućih scenarija, uključujući stresne scenarije, kako bi procijenio kakav će učinak vanjski i unutarnji događaji imati na profil rizičnosti kreditne institucije,
- nadzirati usklađenost bitnih proizvoda i usluga ponuđenih klijentima te poslovnog modela sa strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima kreditne institucije,
- procjenjivati rizike povezane s ponuđenim proizvodima i uslugama te uzimati u obzir usklađenost cijena tih proizvoda i usluga s dobiti ostvarenom njima i
- analizirati preporuke unutarnjih ili vanjskih revizora i dalje pratiti ispravnu provedbu poduzetih mjera.
- obavlja druge poslove određene propisima.

Odbor za rizike pri Nadzornom odboru je tijekom 2018. godine zasjedao četiri puta u sklopu redovitih sjednica Nadzornog odbora. Tako članovi Odbora prate strategiju rizika i sklonosti preuzimanju rizika Banke. Dodatno, lokalni Odbor za rizike sastao se dva puta u toku 2018. godine.

### 3.5 Plan oporavka

Plan oporavka jedan je od temeljnih strateških dokumenta Banke prema kojem se planiraju detaljni postupci u situacijama ozbiljnog finansijskog poremećaja.

Plan oporavka predstavlja sastavni dio sustava korporativnog upravljanja i cjelokupnog sustava upravljanja rizicima Banke, odnosno Grupe putem uspostave procesa praćenja, analize i redovnog izvješćivanja Uprave Banke i svih relevantnih osoba o razinama ključnih pokazatelja definiranih u planu oporavka. Definirani pokazatelji, posebice pokazatelji kapitala, likvidnosti i kvalitete portfelja, već su uključeni u redovni proces procjene materijalnosti rizika te postupak procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) te se redovnim izvještajima pratiti njihova razina. Također, u procesu izrade stresnih scenarija u sklopu Plana oporavka, korišteni su isti ili slični modeli i metodologije koje Banka koristi prilikom izrade testiranja otpornosti na stres u postupku procjene adekvatnosti internog kapitala, uz napomenu da je u slučaju plana oporavka intenzitet simuliranih šokova značajno veći kako bi se simulirala situacija ozbiljnog finansijskog poremećaja.

Temeljem članka 4. stavka 5. HNB Odluke o planovima oporavka kreditnih institucija, Banka je donijela Politiku plana oporavka kojom pobliže definira i opisuje postupak izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka Banke. Politika je usvojena odlukom Uprave.

Detaljan opis procesa i odgovornosti pojedinog sektora/odjela koji sudjeluje u izradi i ažuriranju plana oporavka definirani su u internom dokumentu „Procedura izrade, ažuriranja i provedbe plana oporavka“. Propisivanjem navedene procedure Banka je također osigurala ispunjenje regulatornog zahtjeva iz članka 20. stavka 2. Odluke da osobe zadužene za izradu plana oporavka nisu ujedno i osobe zadužene za postupak provođenja testiranja otpornosti planova oporavka na stres.

Plan oporavka za Grupu procijenila je i odobrila Uprava Banke na 900. sjednici Uprave, održanoj 19.12.2018. godine uz suglasnost Nadzornog odbora Banke te Odbora za rizike pri Nadzornom odboru, koji su svoju suglasnost dali 12.12.2018.

Također, dokumentom Politika plana oporavka, Banka je definirala sukladno članku 7.a), stavcima 2. i 3., da ako redovitim praćenjem odabranih pokazatelja utvrdi da su oni dosegnuli razinu utvrđenu za poduzimanje opcija iz plana oporavka, Uprava Banke dužna je u roku od najviše pet radnih dana donijeti odluku o poduzimanju ili suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka i o njoj bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Ako je Banka donijela odluku o suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka, dužna je takvu odluku detaljno obrazložiti.

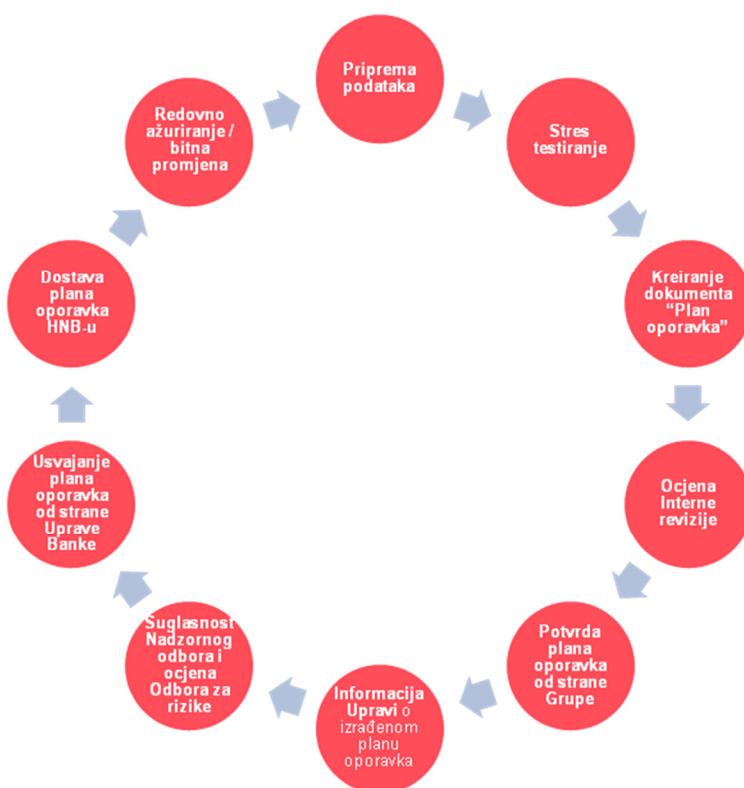
Uprava Banke može donijeti odluku o poduzimanju opcija predviđenih planom oporavka, iako utvrđeni pokazatelji nisu dosegnuli razinu predviđenu za poduzimanje mjera, te je o njoj bez odgađanja dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

Sukladno internim aktima Banke sektor Unutarnja revizija najmanje jednom godišnje ocjenjuje plan oporavka.

Detaljan opis procesa i odgovornosti pojedinog sektora/odjela u izradi i provedbi plana oporavka Banka je definirala u internom dokumentu „Procedura izrade, ažuriranja i provedbe plana oporavka“ te prilogu procedure „Zaduženja po Odluci HNB-a o planovima oporavka kreditnih institucija“ koji definira odgovornosti pojedinog sektora/odjela u pripremi podataka.

U izradi plana oporavka sukladno Odluci sudjeluju pojedine organizacijske jedinice ovisno području odgovornosti.

Banka nema sklopljen Sporazum o potpori.



Slika: proces izrade i ažuriranja plana oporavka

### 3.6 Velike izloženosti i definiranje kriterija povezanosti

#### Definicija velike izloženosti

Izloženost institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba smatra se velikom izloženošću ako je njezina vrijednost jednak ili prelazi 10 % njezinog priznatog kapitala.

Banka je uspostavila primjerene administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole za potrebe utvrđivanja, upravljanja, praćenja, izvješćivanja i evidentiranja velikih izloženosti i njihovih naknadnih promjena u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013, dijelom četvrtim.

Izloženost Banke prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. ne smije prelaziti 25% njezinog priznatog kapitala.

Ako je ta osoba institucija ili ako grupa povezanih osoba uključuje jednu ili više institucija, ta izloženost ne smije prelaziti 25 % priznatog kapitala institucije ili 150 milijuna eura, ovisno o tome koji je iznos veći, pod uvjetom da zbroj vrijednosti izloženosti, nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403., prema svim povezanim osobama koje nisu institucije ne prelazi 25 % priznatog kapitala institucije.

Banka tijekom 2018. godine nije imala prekoračenja izloženosti 25% priznatog kapitala prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba.

#### Definiranje kriterija povezanosti

Za utvrđivanje i definiranje povezanih osoba primjenjuju se odredbe: Zakona o kreditnim institucijama, Odluke o velikim izloženostima kreditnih institucija, Uredbe (EU) br. 575/2013, Zakona o trgovačkim društvima; te ostalih zakonskih i internih akata kojima je definirano utvrđivanje povezanih osoba.

Grupa povezanih osoba formira se sukladno definiciji kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Uredbe (EU) br. 575/2013.i Odlukom o velikim izloženostima kreditnih institucija (dio IV.)

Povezana društva su pravno samostalna društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao društvo koje u drugome društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, ovisno i vladajuće društvo, društvo koncerna, društva s uzajamnim udjelima i društva povezana poduzetničkim ugovorima.

Banka u svom sustavu ima definirane vrste i podvrste povezanosti kako slijedi:

#### 1. Vlasnička i upravljačka povezanost

- Vlasnička povezanost (koristi se za evidenciju cjelokupne vlasničke strukture)
- Članovi Uprave
- Članovi Nadzornog odbora
- Prokuristi
- Osobe zaposlene na temelju ugovora o radu s posebnim uvjetima sklopljenog s društvom u kojem su zaposlene
- Društvo koncerna
- Ako se društva objedine / spoje jedinstvenim / zajedničkim vođenjem, ona čine koncern, a pojedinačna društva su društva koncerna i čine grupu povezanih osoba.
- Društva s uzajamnim udjelima (društva s uzajamnim udjelima su društva kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine),
- Društva povezana poduzetničkim ugovorima (Ugovor o vođenju poslova društva; Ugovor o prijenosu dobiti;...)
- Postoji indikator kontrole

## 2. Obiteljska povezanost

**3. Gospodarska ili finansijska međupovezanost** - vrlo visoka ovisnost poslovanja o drugoj osobi. Postoji velika vjerojatnost da će zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i finansijskog stanja jedne osobe doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i finansijskog stanja jedne ili više drugih osoba, a između njih postoji mogućnost prijenosa gubitka, dobiti ili kreditne sposobnosti.

Za utvrđivanje gospodarske i finansijske međupovezanosti osoba, potrebno je procijeniti indikatore međupovezanosti koji su definirani Odlukom o velikim izloženostima kreditnih institucija (dio IV).

**4. Neizravna ulaganja** - definirano člankom 3., točkom 54. Zakona o kreditnim institucijama (tzv. posredni ulagatelj i posredna ulaganja);

**5. Potencijalna povezanost** - ova veza se generira automatski temeljem upisanih podataka u sustav povezanih osoba, a podvrste povezanosti su:

- a) Društva kojima je član Uprave ista osoba,
- b) Društva kojima je član Nadzornog odbora ista osoba,
- c) Društva kojima je član Uprave i član Nadzornog odbora ista osoba.

## 6. Ostale veze potrebne za HNB izvještavanje

Za utvrđivanje odnosa između bilo koje pravne ili fizičke osobe i društva kćeri, a koji je sličan odnosu kontrole iz članka 3. točke 27. Zakona o kreditnim institucijama, potrebno je procijeniti indikatore kontrole koji su definirani u Odluci o velikim izloženostima kreditnih institucija (dio IV., (članak 7.)

Povezanost dokazana indikatorima kontrole te gospodarske i finansijske međupovezanosti ne znači nužno da te povezane osobe za Banku predstavljaju jedan rizik. Stoga je ostavljena mogućnost da Banka u slučaju utvrđene povezanosti temeljem spomenutih indikatora HNB dokaze da unatoč tome te povezane osobe za Banku ne predstavljaju jedan rizik. To će biti iznimno rijetka situacija, no ostavljena je i ta mogućnost.

Kontrola postoji u svakom slučaju u kojem Banka utvrdi postojanje indikatora kontrole bez obzira na to provodi li osoba stvarnu kontrolu na taj način - ovu odredbu treba tumačiti na način da se ne priznaje da osoba nema kontrolu ako ona izjavljuje da kontrolu ne provodi.

Ako je jedna fizička ili pravna osoba član dvije grupe povezanih osoba, izloženost kreditne institucije prema toj osobi se pribraja svakoj od te dvije grupe povezanih osoba, a isto pravilo se primjenjuje i prilikom izvještavanja. Na taj način dolazi do dvostrukog izvještavanja izloženosti, ali samo kada je riječ o praćenju izloženosti prema pojedinačnoj grupi povezanih osoba jer kod utvrđivanja ukupne izloženosti, izloženost prema jednoj osobi se uključuje samo jednom.

## 3.7 Ograničavanje ulaganja u materijalnu imovinu

Sukladno Odluci o provedbi Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL, L 176, 27. 6. 2013) kreditna institucija dužna je na pojedinačnoj osnovi pridržavati se odredaba ove Odluke u dijelu kojim se uređuje ulaganje u materijalnu imovinu.

Ukupna ulaganja Banke u materijalnu imovinu ne smiju prelaziti 40% regulatornoga kapitala. Addiko Bank d.d. drži se zadanih ograničenja, te ukupni iznos ulaganja u materijalnu imovinu u 2018. godini nije niti u jednom trenutku prelazio 40%. Na dan 31.12.2018. postotak ulaganja u materijalnu imovinu iznosio je 7,56%.

Pri izračunu ograničenja Banka uzima neto iznos materijalne imovine utvrđen primjenom odgovarajuće metode mjerjenja ovisno o klasifikaciji dugotrajne materijalne imovine (trošak ulaganja umanjen za akumuliranu

amortizaciju, kao i umanjen ili uvećan za ispravak vrijednosti nastao zbog vrijednosnog usklađivanja imovine, a dodatno može biti umanjen i za troškove prodaje ako je riječ o materijalnoj imovini namijenjenoj prodaji).

Za potrebe praćenja ograničenja ulaganja u materijalnu imovinu Banka ne uključuje u izračun materijalnu imovinu preuzetu u zamjenu za tražbine od čijeg je preuzimanja prošlo manje od dvije godine.

Banka izvještava Hrvatsku narodnu banku kvartalno u obrascu MIKI2- izvještaj o materijalnoj imovini, propisan Odlukom kojom o supervizorskim izvještajima kreditnih institucija te Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

### 3.8 Izvješćivanje HNB-a

Addiko Bank d.d. izvještava Hrvatsku narodnu banku u sadržaju i rokovima kako je propisano u Provedbenoj uredbi Komisije(EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvještavanju institucija u skladu s Uredbom EU 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

Navedena Uredba te Odluka o sustavu upravljanja (Narodne novine, br. 96/2018) obuhvaćaju sljedeća izvješća koja se dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci:

- 1) Izvješća o regulatornom kapitalu i kapitalnim zahtjevima,
- 2) Izvješća o finansijskim informacijama (FINREP),
- 3) Izvješće o gubicima na temelju izloženosti osiguranih nekretninama,
- 4) Izvješće o velikim izloženostima i koncentracijski rizik,
- 5) Izvješća o omjeru finansijske poluge,
- 6) Zahtjevi za likvidnosnu pokrivenost i zahtjevi za neto stabilne izvore financiranja,
- 7) Zahtjevi za dodatne nadzorne parametre za izvješćivanje o likvidnosti.

Banka također dostavlja supervizorske izvještaje prema Odluci o supervizorskim izvještajima kreditnih institucija ("Narodne novine", br.85/2018.), članku 7., stavku 1:

- 1) Izvještaj o izvanbilančnim statkama (IBS),
- 2) Izvještaj o izloženosti kreditnom riziku po rizičnim skupinama (RS4),
- 3) Izvještaj o ulaganju u kapital društava (UKT5),
- 4) Izvještaj o materijalnoj imovini (MIKI3),
- 5) Izvještaj o preuzetoj imovini (PIKI2),
- 6) Izvještaj o izloženostima prema dužnicima (ID4),
- 7) Izvještaj o izloženosti valutno induciranim kreditnom riziku (VIKR3),
- 8) Izvještaj o dospjelim nenaplaćenim potraživanjima (DNP1),
- 9) Izvještaj o preostalom dospjeću potraživanja i obveza (ROC2),
- 10) Izvještaj o izloženosti davateljima zaštite (IDZ2),
- 11) Izvještaj o dužnicima s dugom preko pet milijuna kuna (D5M3),
- 12) Izvještaj o dioničarima kreditne institucije s tri i više posto dionica i s njima povezanim osobama (PD33),
- 13) Knjiga trgovanja - dnevna stanja (KT-DS),
- 14) Detaljna knjiga trgovanja (DKT)
- 15) Izvještaj o sastavu grupe kreditnih institucija u RH (S1)
- 16) Izvještaj o izloženostima prema osobama u posebnom odnosu s kreditnom institucijom (POKI2)
- 17) Izvještaj o neto kratkim pozicijama (IKP)
- 18) Izvještaj o prodanim plasmanima (PROP1) i
- 19) Izvještaj o prodanim plasmanima po kupcima plasmana (PROPK).

Izvješća propisana Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke (Narodne novine, br. 120/2016 i 14/2017):

- 1) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s fiksnom kamatnom stopom (EVKI FKS),
- 2) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s promjenjivom kamatnom stopom (EVKI PKS),
- 3) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s administrativnom kamatnom stopom (EVKI AKS),
- 4) Ukupna ponderirana pozicija (EVKI ZBR),
- 5) Utjecaj kamatnog rizika u knjizi banke na neto kamatni prihod (NKP).

Izvješće propisano Odlukom o zaštitnim slojevima kapitala i mjerama za očuvanje kapitala (Narodne novine, br. 8/2014., 61/2014. i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o zaštitnim slojevima kapitala i mjerama za očuvanje kapitala (Narodne novine, br. 24/2018):

- 1) Pokrivenost kapitalnih zahtjeva i zaštitnih slojeva kapitala (ZSK).

**Povrat na imovinu**

Informacija o povratu na imovinu, kao jednom od pokazatelja profitabilnosti, objavljenja je u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, XIV. Javna objava, članak 167.

Povrat na imovinu izračunat je kao omjer neto dobiti i ukupne imovine iskazan u postotku (%).

Povrat na imovinu (u milijunima kuna)		31.12.2018.
Neto dobit		170,9
Ukupna imovina		18.380,5
<b>POVRAT NA IMOVINU</b>		<b>0,9%</b>

## 4 Ciljevi i politike upravljanja rizikom

Članak 435, stavak 1 Uredbe - Odjeljak A - Opće informacije o ciljevima i politikama upravljanja rizikom

### 4.1 Izvješće o riziku - profil rizičnosti

#### 4.1.1 Izvješće o riziku - profil rizičnosti

Uprava Addiko Bank d.d. ocijenila je rad funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije za period od 1. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine djelotvornim i primjerenim, te usklađenim s profilom rizičnosti, strategijom poslovanja i upravljanja rizicima Addiko Bank d.d.

Ostvarivanje strateških ciljeva Banke te način upravljanja rizicima definiran je kroz strategiju rizika te niz politika, pravilnika i uputa kojima se definiraju temeljne odrednice u skladu sa zakonskom regulativom i zahtjevima Grupe.

Banka kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak materijalnosti rizika i postupak procjene adekvatnosti internog kapitala, razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika, pa tako i kreditnog rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke. Jedan od osnovnih procesa koji Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala ("ICAAP").

Banka aktivno upravlja razinom kapitala, te ga održava na visini dovoljnoj za pokriće rizika poslovanja. Banka je tijekom 2018. godine u potpunosti zadovoljavala sve propisane kapitalne zahtjeve.

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti te sukladno čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama te čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU, Banka osigurava i zaštitne slojeve kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima, i
- zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima.

Sljedeća tablica prikazuje regulatorni kapital i stopu adekvatnosti kapitala:

	u milijunima HRK	31.12.2018.
<b>Regulatorni kapital</b>		
Osnovni kapital		2.656,3
Dopunski kapital		513,6
<b>Ukupni regulatorni kapital</b>		<b>3.169,9</b>
<b>Rizikom ponderirana aktiva (ukupna izloženost riziku)</b>		<b>11.638,0</b>
Stopa adekvatnosti kapitala		22,82%
Ukupna stopa adekvatnosti kapitala		27,24%
Zahtijevana stopa adekvatnosti kapitala		8,00%

Smanjenje rizikom ponderirane aktive za kreditni rizik rezultat je redovne otplate postojećeg portfelja te prodaje dijela portfelja u segmentu poslovanja s građanstvom. Dodatno, strategija promjene strukture portfelja, s naglaskom na neosigurane izloženosti manjeg iznosa u segmentu poslovanja s građanstvom te plasmane u segmentu malog i srednjeg poduzetništva, rezultirala je značajnim smanjenjem izloženosti i posljedično, rizikom ponderirane aktive u segmentima poslovanja sektora riznice i javnih financija.

Navedeno je, uz značajno povećanje rizikom ponderirane aktive za operativni rizik (uzrokovano prvenstveno isključivanjem podataka za 2015. godinu kao dijela prosjeka zadnje 3 godine koji su do sada značajno smanjivali prosječne kapitalne zahtjeve za operativni rizik, a time i rizikom ponderiranu aktivu), dovelo do smanjenja ukupne rizikom ponderirane aktive u 2018. godini za 136,6 milijuna kuna.

Uz sve navedeno, indikatori sposobnosti podnošenja rizika su održavani na stabilnim razinama te daleko iznad regulatorno i interno definiranih limita.

Izvješća o rizicima Banke sadrže sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima, kao i ključnim pravilima i limitima. Banka vodi poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju, sastavlja i objavljuje finansijske izvještaje sukladno važećim regulatornim propisima.

Reviziju poslovanja Banke provodi nezavisni vanjski revizor.

Poslovni model Banke zasnovan je na smjernicama Poslovne strategije i plana koji odobrava i usvaja Uprava Banke. Prilikom definiranja strateških smjernica poslovnog plana i modela poslovanja, Banka definira ključne rizike i utjecaj svake određene smjernice plana na ukupan profil rizičnosti uz sagledavanje utjecaja takvog profila rizičnosti na toleranciju prema riziku koji je odobren od strane upravljačkog tijela Banke.

Osnovne postavke poslovnog plana Banke su stabilan volumen i podizanje kvalitete portfelja i baze klijenata na način da je profil rizičnosti takvih aktivnosti u skladu sa odrednicama sposobnosti podnošenja rizika.

Ovako definiran poslovni plan utječe na ključne rizike na sljedeći način:

- povećani broj plasmana zbog diversifikacije portfelja zahtjeva sposobnosti obrade većeg broj plasmana zadržavajući razinu kvalitete analize rizičnosti kreditne sposobnosti,
- promjena profila rizičnosti portfelja zahtjeva učinkovit proces upravljanja rizicima i redovit monitoring,
- tržišna strategija mora biti usklađena s izvještavanjem o materijalno značajnim rizicima i ažurirana,
- analiza rizičnog portfelja mora osigurati profitabilni razvoj Banke,
- upravljanje novim proizvodima zahtjeva kvantificiranje materijalno značajnih rizika,
- svi materijalno značajni rizici su redovno kvantificirani, izvještavani i kontrolirani
- kontinuirano povećanje automatizacije izvještavanja u procesu procjene rizika,
- kontinuirano upravljanje tržišnim rizicima (rizikom kamatne stope, kreditne marže, valutnog rizika i rizika likvidnosti),
- održavanje kvalitete likvidnih rezervi u skladu s internim i regulatornim zahtjevima
- adekvatno upravljanje rizikom kapitala.

Upravljanje značajnim ključnim rizicima uz primjenu ovih načela osigurava da je profil rizičnosti Banke u skladu s definiranim razinama sposobnosti podnošenja rizika.

Ključni rizici u vezi s poslovnim modelom su oni rizici koji značajno utječu na adekvatnost kapitala (regulatorno zahtijevani i interno procijenjeni) i profitabilnost poslovanja, odnosno, značajnim rizicima Banka smatra: kreditni rizik, valutno i kamatno inducirani kreditni rizik, rizik koncentracije, razrjeđivački rizik, operativni rizik, pravni rizik, strateški, poslovni i rizik profitabilnosti.

#### 4.1.2 Struktura i organizacija funkcije upravljanja rizikom

Banka je uspostavila funkciju kontrole rizika kroz sektor Kontrola rizika koji je funkcionalno i organizacijski neovisan o drugim dijelovima i funkcijama Banke te je isti pod izravnim nadzorom člana Uprave za rizike.

Funkcija kontrole rizika vrši se i organizira u okviru sljedećih Sektora:

- Kontrola rizika
- Upravljanje rizikom Poslovanja s poslovnim subjektima
- Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom

#### KONTROLA RIZIKA

Sektor Kontrola rizika direktno je odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO). Sektor Kontrola rizika organiziran je u dva odjela (odjel Kontrola kreditnog rizika i odjel Kontrola tržišnih rizika i rizika likvidnosti) te tim (Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama). Sektor Kontrola rizika neovisan je od svih poslovnih procesa i aktivnosti Banke gdje rizici nastaju, te je uspostavljen na način da se izbjegne sukob interesa prilikom izvršavanja odgovornosti.

Glavni zadaci sektora Kontrola rizika su sljedeći:

- analiza rizika koja uključuje identifikaciju, mjerjenje, procjenu, kontrolu i praćenje rizika, kao i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u krugu svojim aktivnostima,
- praćenje svih značajnih rizika kojima je Banka izložena,
- implementacija / provođenje testiranja otpornosti na stres,
- verifikacija aplikacije te učinkovitost metoda i procedura za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja,
- ispitivanje i procjenjivanje adekvatnosti i učinkovitosti internog kontrolnog sustava u procesu upravljanja rizicima,
- procjena adekvatnosti i dokumentacije metodologije upravljanja rizicima
- sudjelovanje u izradi i preispitivanju, razvoju strategije i politika o upravljanju rizicima,
- sudjelovanje u razvoju, primjeni i nadzoru nad funkcioniranjem metoda i modela koji se koriste u procesu upravljanja rizicima,
- izrada prijedloga i preporuka za uspostavljanje adekvatnog procesa upravljanja rizicima
- analiziranje, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti internog kapitala Banke (ICAAP) te kontrola strategije i procedura za procjenu potrebnog internog kapitala,
- analiza rizika za nove proizvode ili nova tržišta,
- izvještavanje Nadzornog odbora i Uprave, odgovarajućeg odbora osnovanog od Nadzornog odbora o upravljanju rizicima, te ostalih interesnih skupina (regulatora, menadžment pojedinih organizacijskih dijelova) o procesu upravljanja rizicima,
- izvještavanje Nadzornog odbora i Uprave, odgovarajućeg odbora osnovanog od Nadzornog odbora o upravljanju rizicima o svom djelovanju,
- koordiniranje izrade plana oporavka, praćenje pokazatelja i izvješćivanje Uprave o vrijednostima odabranih pokazatelja, te izrađivanje scenarija i provođenje testiranja otpornosti planova oporavka na stres,
- provedba ostalih kontrola koje su nužne za adekvatno provođenje kontrole rizika.

#### UPRAVLJANJE RIZIKOM POSLOVANJA S POSLOVNIM SUBJEKTIMA

Uloga sektora Upravljanja rizikom poslovanja s poslovnim subjektima povezana je sa kreditnim procesom u dijelu formalne i logičke kontrole nad cijelokupnom dokumentacijom koja čini temelje za donošenje odluka o odobrenju proizvoda, praćenje odobrenih izloženosti, sprječavanje migracije klijenata Banke u NPL status te minimizacija gubitka nastalog u NPL portfelju kroz financijsko restrukturiranje (sanacije) te primjenom postupaka najbolje prakse za ovrhe i stečajeve (pravne procedure i/ili izvansudske nagodbe za likvidaciju instrumenata osiguranja kao i upravljanje stečajnim postupkom).

Sektor Upravljanje rizikom poslovanja s poslovnim subjektima primarno je odgovoran za:

- odobravanje kreditnog rizika u skladu sa razinom delegiranih kreditnih ovlaštenja
- praćenje odobrenog kreditnog rizika i sprječavanje migracije klijenata u NPL status.
- restrukturiranje i postupke ovrha i stečajeva za NPL portfelj te donošenje odluka u skladu s lokalnim limitima

Sektor je pod standardnom hijerarhijskom linijom izvještavanja prema članu Uprave nadležnom za rizike (CRO) i sastoji se od odjela kreditna odobrenja i upravljanje rizičnom aktivom.

#### **UPRAVLJANJE RIZIKOM POSLOVANJA S GRAĐANSTVOM**

Sektor Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom je direktno odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

Glavna uloga sektora jest upravljanje rizikom poslovanja s građanstvom u skladu s budžetom i strateškim ciljevima putem:

- izrade, optimiziranja i implementacije politika i procedura povezanih sa upravljanjem rizikom poslovanja s građanstvom,
- analize i praćenja kvalitete portfelja poslovanja s građanstvom,
- identifikacije trenutnih i potencijalnih problema/rizika s utjecajem na kreditnu izloženost prema građanstvu i/ili gubitak,
- kontrole kreditnog procesa u poslovanju s građanstvom,
- implementacije centraliziranog procesa odobravanja kreditnih zahtjeva i odobravanja nestandardnih i/ili zahtjeva s većim iznosom.

Sektor se sastoji od sljedeća tri odjela: kreditno poslovanje i sprečavanje prijevara, upravljanje rizikom portfelja i kreditna odobrenja.

##### **4.1.3 Strategija upravljanja rizicima**

Strategija upravljanja rizicima pruža stratešku orijentaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima se Banka izlaže ili može potencijalno izložiti u svom poslovanju te koje je Banka ocijenila kao materijalne. Strategija upravljanja rizicima je upravljački instrument najviše razine za potrebe upravljanja Bankom baziranog na rizicima te predstavlja okvir za kontrolu, praćenje i limitiranje rizika koji su svojstveni bankovnom poslovanju kao i za osiguravanje adekvatnosti internog kapitala.

Banka je uspostavila funkciju strateškog upravljanja rizicima koju obavlja sektor Kontrola rizika.

Opća pravila za uspostavu i primjenu sustava upravljanja rizicima zasnovana su na HNB „Odluci o sustavu upravljanja“ i sukladno tome, Banka je razmjerno vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima svojstvenima poslovnom modelu, uspostavila i provodi djelotvoran sustav upravljanja rizicima.

Sukladno „Odluci o sustavu upravljanja“, Banka je donijela politike i ostale interne akte kojima uređuje upravljanje rizicima kroz koje je definirala:

- strategiju upravljanja rizicima,
- sklonost preuzimanja rizika i
- usklađivanje strategije upravljanja rizicima s poslovnom strategijom.

Ostvarivanje strateških ciljeva Banke te način upravljanja rizicima definiran je kroz strategiju rizika te niz politika, pravilnika i uputa kojima se definiraju temeljne odrednice u skladu sa zakonskom regulativom i zahtjevima Grupe.

Glavni rizici kojima je Banka izložena proizlaze iz samog poslovanja Banke i gospodarskih kretanja, a Banka se s njima suočava u obliku kreditnih, tržišnih, likvidnosnih i valutnih rizika, operativnih rizika, te ostalih rizika.

Na ovaj način uspostavljeni su procesi identifikacije, procjene i mjerena i upravljanja preuzetim rizicima i neočekivanim događajima, a sve u svrhu ostvarivanja stabilnog i profitabilnog poslovanja Banke uz poboljšanje pokazatelja uspješnosti te poboljšanja kvalitete portfelja u pogledu rizičnosti i profitabilnosti.

### Definicije svih rizika

Banka je izložena raznim vrstama rizika različitih kategorija sukladno poslovnom planu i strategiji poslovanja. Rizici mogu utjecati na poslovanje Banke pojedinačno ili na skupnoj osnovi, odnosno putem interakcije dvaju ili više rizika. Banka minimalno jednom godišnje analizira sve preuzete i potencijalne rizike kroz proces procjene materijalnosti rizika gdje se sagledava veličina izloženosti, učestalost, volatilnost i razina gubitaka te procjena budućih gubitaka. Procjena materijalnosti rizika služi kao osnovica za definiranje strateških ciljeva Banke.

Banka je propisala sljedeće definicije rizika koje su u skladu s definicijama propisanim „Odlukom o sustavu upravljanja“:

**Kamatni rizik** u knjizi pozicija kojima se ne trguje jest rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje ne utječu na stavke u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

**Kamatno inducirani kreditni rizik (KIKR)** jest rizik gubitka kojemu je dodatno izložena kreditna institucija koja preuzima kreditni rizik iz izloženosti koje su vezane uz promjenjivu kamatnu stopu.

**Koncentracijski rizik** jest rizik koji proizlazi iz svake pojedinačne, izravne ili neizravne, izloženost prema jednoj osobi, grupi povezanih osoba odnosno središnjoj drugoj ugovornoj strani ili skupa izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane s velikim neizravnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davatelju kolateralu koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije ili materijalno značajnu promjenu njezina profila rizičnosti.

Koncentracija unutar rizika odnosi se na koncentracije rizika koje se mogu javiti zbog međudjelovanja različitih izloženosti rizicima unutar jedne kategorije rizika. Koncentracija između rizika odnosi se na koncentracije rizika koje se mogu javiti zbog međudjelovanja različitih izloženosti rizicima na razini različitih kategorija rizika. Međudjelovanja među različitim izloženostima rizicima mogu proizlaziti iz zajedničkoga odnosnog pokretača rizika ili iz međudjelovanja pokretača rizika.

**Kreditni rizik druge ugovorne strane (CCR)** znači rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije.

**Kreditni rizik** jest rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove financijske obaveze prema kreditnoj instituciji.

**Likvidnosni rizik** jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obvezе o dospijecu.

**Migracijski rizik** jest rizik gubitka zbog promjene fer vrijednosti kreditne izloženosti, a kao posljedica promjene rejtinga klijenta.

**Operativni rizik** jest rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja uključujući pravni rizik.

**Poslovni rizik** jest negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost kreditne institucije. Prije svega do poslovног rizika može doći zbog pogoršanja tržišnog okružja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju potrošača.

**Pravni rizik** jest rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obaveze, pokrenuti sudski postupci protiv kreditne institucije kao i donesene poslovne odluke za koje se ustanovi da su neprovedive negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj kreditne institucije.

**Razrjeđivački rizik** je rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja na osnovi gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika.

**Reputacijski rizik** je rizik gubitka povjerenja u integritet kreditne institucije do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi kreditne institucije, neovisno o tome postoji li osnova za takvo mnjenje ili ne.

**Rezidualni rizik** jest rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojima se koristi kreditna institucija manje djelotvorne nego se očekivalo.

**Rizik države** jest:

1) rizik da središnja država, središnja banka i/ili subjekti s tretmanom središnje države neće podmiriti svoje obveze prema domaćim vjerovnicima i/ili vjerovnicima u drugim državama i

2) rizik da druga ugovorna strana sa sjedištem ili prebivalištem izvan Republike Hrvatske zbog gospodarskih i političkih činitelja koji su specifični za državu u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište ili prebivalište neće podmiriti svoje obveze.

**Rizici koji proizlaze iz eksternalizacije** skupni je naziv za sve rizike koji nastaju kada kreditna institucija ugovorno povjerava drugoj strani (pružateljima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala

**Rizik informacijskog sustava (ICT)** jest rizik koji proizlazi iz korištenja informacijske tehnologije odnosno informacijskog sustava. Informacijska tehnologija omogućuje automatizirano prikupljanje, obradu, generiranje, pohranu, prijenos, prikaz te distribuciju informacija kao i raspolažanje njima. Informacijska tehnologija sastoji od softverskih i hardverskih komponenata. Informacijski sustav jest sveobuhvatnost tehnološke infrastrukture, organizacije, ljudi i postupaka za prikupljanje, obradu, generiranje, pohranu, prijenos, prikaz te distribuciju informacija kao i raspolažanje njima. Informacijski sustav moguće je definirati i kao međudjelovanje informacijske tehnologije, podataka i postupaka za procesiranje podataka te ljudi koji prikupljaju navedene podatke i njima se koriste.

**Rizik financiranja likvidnosti** jest rizik da kreditna institucija neće biti u stanju uspješno ispuniti očekivane i neočekivane sadašnje i buduće potrebe za novčanim sredstvima te potrebe za instrumentima osiguranja, a da ne utječe na svoje redovito dnevno poslovanje ili na vlastiti finansijski rezultat.

**Rizik modela** jest rizik gubitka koji bi kreditna institucija mogla pretrpjeti zbog odluka koje bi se mogle ponajprije zasnovati na rezultatima internih modela, i to zbog pogrešaka u oblikovanju, primjeni ili upotrebi tih modela.

**Rizik namire** jest rizik gubitka kreditne institucije koji nastaje zbog razlike u ugovorenoj cijeni namire za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njezine sadašnje tržišne vrijednosti.

**Rizik nesavjesnog ponašanja** jest postojeći ili potencijalni rizik gubitka za kreditnu instituciju koji nastaje zbog neprimjerenog pružanja finansijskih usluga, uključujući slučajeve zlonamjernog ponašanja ili nehaja.

**Rizik prekomjerne finansijske poluge** jest rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog finansijske poluge ili potencijalne finansijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine.

**Rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju** znači prilagodbu vrijednosti portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom vrednovanog po srednjoj tržišnoj vrijednosti. Spomenuta prilagodba odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika druge ugovorne strane za instituciju, ali ne odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika institucije za drugu ugovornu stranu.

**Rizik profitabilnosti** (rizik zarade) jest rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sastava i raspodjele zarade ili nemogućnost kreditne institucije da osigura odgovarajući i konstantnu razinu profitabilnosti.

**Rizik slobodne isporuke** jest rizik gubitka kreditne institucije koji nastaje kada je plaćanje vrijednosnih papira, valute ili robe izvršeno prije nego što su primljeni ili je predmetna isporuka izvršena prije nego što su oni plaćeni, odnosno ako obavljeno plaćanje ili izvršena isporuka nije u skladu s očekivanom vremenskom dinamikom.

**Rizik tržišne likvidnosti** jest rizik koji proizlazi iz nemogućnosti kreditne institucije da jednostavno napravi prijeboj pozicija ili zatvori pozicije po tržišnoj cijeni zbog tržišnog poremećaja ili zbog nedovoljne dubine tržišta.

**Rizik ulaganja u nekretnine** jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjena tržišnih vrijednosti portfelja nekretnina u kreditnoj instituciji.

**Rizik usklađenosti** jest rizik od izricanja mogućih mjera i kazni te rizik od nastanka značajnoga finansijskoga gubitka ili gubitka ugleda, što ga kreditna institucija može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.

**Sekuritizacijski rizik** jest rizik koji proizlazi iz ekonomskog prijenosa jedne izloženosti ili skupa izloženosti, odnosno prijenosa kreditnog rizika tih izloženosti.

**Strateški rizik** je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl..

**Tržišni rizici** jesu pozicijski, valutni i robni rizik.

**Pozicijski rizik** jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta ili, kod izvedenoga finansijskog instrumenta, promjene cijene odnosne varijable. Pozicijski rizik dijeli se na opći i specifični rizik. U pozicijski rizik uključuje se i kamatni rizik i slični rizici iz pozicija kojima se trguje.

**Valutni rizik** jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promijene cijene zlata.

**Robni rizik** jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe.

**Upravljački rizik** jest rizik gubitka do kojeg dolazi zato što kreditna institucija zbog svoje veličine ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sustava i kontrola.

**Valutno inducirani kreditni rizik** jest rizik gubitka kojemu je dodatno izložena kreditna institucija koja preuzima kreditni rizik iz izloženosti nominiranih u stranoj valuti ili vezanih uz stranu valutu.

**Rizik bankarstva u sjeni** jest rizik koji proizlazi iz izloženosti prema subjektu bankarstva u sjeni (društvo koje obavlja jednu ili više aktivnosti kreditnog posredovanja, a nije izuzeto društvo.) Izloženost prema subjektu bankarstva u sjeni jest zbroj svih izloženosti kreditne institucije prema pojedinačnom subjektu bankarstva u sjeni koji je jednak ili veći od 0,25% priznatog kapitala kreditne institucije pri čemu se vrijednost izloženosti kreditne institucije prema pojedinačnom subjektu bankarstva u sjeni izračunava na način da se u obzir uzimaju učinci smanjenja kreditnog rizika<sup>1</sup> i izuzeća<sup>2</sup>.

#### 4.1.4 Osnovna načela upravljanja rizicima

Cilj Banke, između ostalog, je slijediti poslovnu strategiju te strategiju upravljanja rizicima kako bi optimizirala rizik i povrat na svoja ulaganja. Usklađivanjem rizika i povrata Banka osigurava stabilni tržišni udio i značajne poslovne rezultate.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Postavljanje jasne strategije rizika, odnosno definiranje željene razine rizika i sklonosti preuzimanja rizika, omogućava jasno upravljanje rizicima Banke.

Preuzimanje rizika je, između ostalog, zasnovano na određenim načelima i smjernicama:

- aktivno upravljanje portfeljem i/ili dijelovima portfelja, odnosno određivanje razine rizika i analiza parametara koji utječu na razinu rizika,
- optimizacija rizika i povrata,
- uključivanje izračuna rizika u nove proizvode i/ili strateške ciljeve Banke,
- usklađenost s regulatornim propisima i standardima,
- razdvojenost odgovornosti u procesu upravljanja rizicima i
- detaljna i transparentna dokumentacija.

<sup>1</sup> U skladu s člancima od 399. do 403. Uredbe EU br. 575/2013

<sup>2</sup> U skladu s člankom 400. Uredbe EU br. 575/2013

Načela politike upravljanja rizicima uključuju glavna pravila ponašanja za upravljanje rizicima unutar Banke.

Ova načela čine temelje kako bi svi zaposlenici na maksimalno moguće jednak način razumjeli ciljeve upravljanja rizicima unutar organizacije Banke. Uprava je odgovorna za definiranje glavnih načela politike rizika.

Banka definira osnovna načela politike upravljanja rizicima kako slijedi:

- Svijest o rizicima - poticanje korporativne kulture s ciljem uspostave svijesti o rizicima koji su svojstveni poslovanju Banke kroz transparentno objavljivanje informacija i primjenu odgovarajućih alata,
- Preuzimanje rizika - Banka će imati razuman stav o preuzimanju rizika i zahtijevati dostatnu naknadu za preuzete rizike,
- Upravljanje rizikom - Banka će koristiti dostupne tehnike upravljanja i kontrole rizika u skladu s materijalnim značajem pojedinih rizika sa težnjom da ih kontinuirano unapređuje,
- Regulatorni zahtjevi - Banka će implementirati i ispuniti sve regulatorne zahtjeve za upravljanje i kontrolu rizika,
- Kategorizacija rizika - Banka upravlja kreditnim, tržišnim, likvidnosnim i operativnim rizicima kao osnovnim kategorijama rizika, te je posebna pažnja usmjerena i na valutno inducirani kreditni rizik i rizik koncentracije,
- Dosljedan tretman - rizici se tretiraju dosljedno *ex-ante* i *ex-post* izračunima,
- Neovisna kontrola - Banka će odvojiti poslovne aktivnosti od aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti kontrole rizika te uspostaviti odgovarajuću segregaciju ovlasti i odgovornosti,
- Redovito pregledavanje - Banka će redovito ažurirati sve politike rizika koje su na bilo koji način ovisne o godišnjem planiranju i budžetiranju,
- Novi proizvodi - Banka će analizirati sve rizike koje novi proizvodi mogu sadržavati.

Kao dodatak generalnim načelima upravljanja rizicima, Banka također definira načela za specifične pojedinačne vrste rizika.

#### 4.1.5 Opseg i vrsta sustava izvješćivanja i opis tijeka informacija o riziku

Upravljanje rizicima u Banci se definira kao cijelokupan proces koji je podržan u obliku sustavnog rješenja. Taj sustav se bazira na četiri osnovne faze:

- identifikacija rizika,
- kvantifikacija rizika,
- upravljanje rizicima te
- kontrola i izvješćivanje o rizicima.

Kako bi Banka ostvarila potrebnu razinu efikasnosti investicija i rizika Uprava mora imati robusni pristup politikama i procedurama koje upravljuju poslovanjem Banke. S druge strane više rukovodstvo mora imati jasne i pravovremene informacije o riziku i povratu.

#### TOP-DOWN UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uprava Banke definira generalni plan poslovanja propisujući sveobuhvatne ciljeve i poslovni plan.

Generalni plan poslovanja također uključuje i strategiju upravljanja rizicima, gdje se specificiraju rizici koje je Banka spremna preuzeti, na koji način će se ti preuzeti rizici mjeriti, pratiti te izvještavati. Ove smjernice komunicirane su kroz Banku kako bi se i konačni cilj ostvario.

Jedno od najvažnijih elemenata strategije upravljanja rizicima je specifikacija ukupne razine internog kapitala i Bančin apetit za rizike. Apetit za rizik direktno utječe na Bančinu reputaciju te rizik same institucije, odnosno na eksterni rating. Nakon što je razina željenog internog kapitala definirana i ukupnih internih kapitalnih

zahtjeva potrebno je odrediti način alokacije internog kapitala. Model alokacije internog kapitala direktno utječe na poslovne odluke poslovnih jedinica. Primjerice, nove investicije, a s tim i dodatni rizici, mogu se realizirati samo ako definirani limiti to dozvoljavaju te dodatno ako nove investicije generiraju dovoljno povrata kako bi zadovljile minimalnu stopu povrata na investicije.

Strateški okvir definiran od strane Uprave podržan je analitičkim upravljanjem rizicima koji omogućavaju neophodne metodološke smjernice i podatke.

#### **BOTTOM-UP UPRAVLJANJE RIZICIMA**

*Bottom-up* upravljanje rizicima uključuje identifikaciju i mjerjenje rizika te njihovo praćenje i izvještavanje. To također uključuje i agregaciju pojedinačnih rizika u jednu mjeru rizika, alokaciju rizika, određivanje mjera učinkovitosti odnosa rizika i povrata i konačno praćenje cjelokupnog profila rizičnosti u odnosu na Bančin kapital.

U konačnici Banka mora utvrditi kontribuciju za svaki pojedini rizik (za svaku poslovnu jedinicu i za instituciju kao takvu) te ukupnu poziciju rizika. Banka definira metode kojima će postići željenu alokaciju rizika sukladno modelu poslovanja i strukturi portfelja budući da jedna mjera ne pristaje svim strukturama portfelja.

Banka uključuje sve materijalno procijenjene rizike u proces planiranja internog kapitala. Neophodno je da su kod planiranja internog kapitala uključeni svi materijalni rizici kako bi se obuhvatio kompletan profil rizičnosti Banke i cjelokupan spektar rizika.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

##### **4.1.6 Procjena materijalnosti rizika**

Procjenu materijalnosti rizika Banka provodi kao temeljni dio procesa postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljuju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje tim rizicima.

Cilj procjene materijalnosti rizika je utvrđivanje i mjerjenje razine materijalnosti svih preuzetih rizika Banke te utjecaj određene materijalnosti na bančino trenutno i buduće poslovanje.

Banka je u 2018. godini materijalno značajnim rizicima procijenila sljedeće rizike:

- Kreditni rizik,
- Valutno inducirani kreditni rizik,
- Rizik koncentracije,
- Razrjeđivački rizik
- Kamatno inducirani kreditni rizik,
- Operativni rizik
- Reputacijski rizik
- Pravni rizik,
- Strateški, poslovni i rizik profitabilnosti
- Makroekonomski rizik
- Kamatni rizik u knjizi banke
- Rizik likvidnosti
- Valutni rizik
- Rizik kreditne marže
- Rizik materijalne imovine
- Kamatni rizik u knjizi trgovanja
- Rizik države
- Rizik eksternalizacije

## 4.2 Pristup upravljanja rizikom Banke za pojedine kategorije rizika

Članak 435, stavak 1 Uredbe - Odjeljak A - Opće informacije o ciljevima i politikama upravljanja rizikom

### 4.2.1 Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom

Glavne aktivnosti i odgovornosti odjela Kontrole kreditnog rizika definirane su Planom rada sektora Kontrole rizika i vezane su uz analiziranje, praćenje i izvještavanje o kreditnom riziku. Dio aktivnosti odjela Kontrole kreditnog rizika odnosi se i na provođenje kontrole kvalitete podataka korištenih u samim analizama i izračunima.

#### Struktura i organizacija upravljanja kreditnim rizikom u Kontroli rizika

Kontrola kreditnih rizika sastoji se od tima kreditni rizici i tim kvantitativna istraživanja.

Tim Kreditni rizici odgovoran je za analiziranje, praćenje i izvještavanje o portfelju ABC-a koji podlježe kreditnim rizicima. Glavni cilj je pružanje kontinuiranih, pravovremenih i efikasnih analiza o strukturi i kvaliteti kreditnog portfelja.

Tim Kvantitativna istraživanja odgovoran je za rejting modele, koleracijske modele, izračune stopa *defaulta* i stopa oporavka te modele i izračune vezane za stres testiranja.

#### Opseg i vrste sustava izvješćivanja

Kreditni rizik Banka procjenjuje i mjeri provođenjem kontinuirane analize strukture i kvalitete cijelokupnog portfelja kroz svoja izvješća Upravi i visokom rukovodstvu Banke, a s ciljem osiguravanja pravodobnog poduzimanja odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Internim aktima su propisani opsezi i načini obavljanja kontrole kreditnog rizika, te obujam i učestalost izvještavanja o kreditnom riziku Upravi Banke, višem rukovodstvu, te posebnim odborima imenovanim od Uprave Banke.

Banka je definirala proces izvještavanja (lokalnog i prema Grupi) koji se sastoji od:

- faze pripreme podataka,
- redovnog izvještavanja i
- izvještavanja na zahtjev rukovodećeg tijela Banke po potrebi.

Klasifikacija izvještavanja je definirana na sljedeći način:

- definicija vrste izvještaja - interni ili eksterni,
- definicije klasifikacije informacije - razina povjerljivosti,
- grupa korisnika informacija,
- definiranje razine prioriteta izvještaja (visoka, srednja i niska razina prioriteta).

Banka je i kroz 2018. godinu kontinuirano radila na unaprjeđenju upravljanja kreditnim rizikom na razini portfelja na način da je izradila nove i doradila niz postojećih izvještaja te dodatno radila na automatizaciji istih. Uz automatizaciju i dorade izvještaja, Banka kontinuirano provodi analize postojećeg i potencijalnog NPL portfelja te donosi odluke za definiranje detaljnih akcija i dalnjih koraka za smanjenje i praćenje postojećeg NPL portfelja, te preventivno radi na sprječavanju migracija klijenata u NPL. Također, Banka kontinuirano prati i kvalitetu novoodobrenih plasmana kroz izvještaje i monitoring svih novoodobrenih plasmana. Sve navedene analize provode se predefiniranom dinamikom, od dnevnih do mjesecnih analiza te dostavljanja izvještaja svim relevantnim osobama.

Internim aktima su propisani opsezi i načini obavljanja kontrole kreditnog rizika, te obujam i učestalost izvještavanja o kreditnom riziku Upravi Banke, višem rukovodstvu, te posebnim odborima imenovanim od Uprave Banke.

### Strategija i postupci upravljanja kreditnim rizikom

Organizacijski ustroj upravljanja kreditnim rizikom je ustrojen na način da se kreditnim rizikom upravlja od samog trenutka nastajanja izloženosti kreditnom riziku - poslovanja s klijentima, dalnjeg praćenja, administriranja i mjerena izloženosti kreditnom riziku te same procjene kreditnog rizika kroz sljedeće organizacijske dijelove Banke.

Strategija i postupci upravljanja kreditnim rizikom usklađeni su sa poslovnom i strategijom rizika Banke i čine njen sastavni dio.

Pravila o upravljanju kreditnim rizikom uključuju:

- organizacijske zahtjevi i strukturu,
- kreditni proces,
- proces odobravanja kreditne izloženosti,
- proces praćenja rizičnosti izloženosti
- sustav ranog upozorenja,
- postupanje s lošim kreditnim izloženostima,
- postupanje s restrukturiranim kreditnim izloženostima,
- proces klasifikacije kreditnih izloženosti,
- sadržaj i vođenje evidencije o kreditnim izloženostima,
- obradu osobnih podataka,
- valutno inducirani kreditni rizik i kamatno inducirani kreditni rizik,
- koncentracijski rizik i
- rizik države.

### Interni rejting sustavi

Za mjerjenje i određivanje stupnja rizika nepodmirenja obveza klijenta prema Banci, Banka je ustrojila integrirani interni rejting sustav. Svakom klijentu pravovremeno se dodjeljuje interni rejting sukladno njegovom *risk* segmentu. Interni rejting je pobliže definiran internim aktom Politika primjene modela kreditnog rizika.

Neovisno o *risk* segmentu i rejting metodi, klijentima u *defaultu* dodjeljuje se interni rejting od 5A do 5E ovisno o faktoru rizika.

Određivanje statusa *defaulta* ima veliko značenje za Banku jer ukazuje na problematične klijente koji nisu u potpunosti sposobni otplaćivati svoje obaveze prema Banci te je potrebno staviti veći naglasak na takve klijente (u odnosu na klijente čija kreditna sposobnost nije ugrožena) u smislu upravljanja rizikom klijenta i njegovih plasmana.

Negativan trend broja klijenata u statusu *defaulta* ili veličine izloženosti klijenata u *defaultu*, brzina stupanja klijenata/plasmana u *default* i slični pokazatelji vezani uz status *defaulta*, najbolji su pokazatelj kvalitete kreditnog portfelja/pojedinih pod-portfelja te dinamike kretanja kreditnog portfelja, a također su i značajan indikator ranog upozorenja pogoršanog kreditnog rizika.

### Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres Banka provodi:

- 1) kao dio cjelokupnog sustava upravljanja kreditnim rizikom
- 2) kao dio postupka procjene i održavanja internog kapitala na odgovarajućoj razini (kalkulacija za ICCAP).

Banka u sklopu testiranja otpornosti na stres povezanim s kreditnim rizikom sagledava:

- Kreditni rizik
- Koncentracijski rizik
- Valutno i kamatno inducirani kreditni rizik (VIKR i KIKR)
- Rizik druge ugovorne strane
- Rezidualni rizik
- Makroekonomski rizik

Bitno je naglasiti da Banka kroz mjerjenje valutno i kamatno inducirano kreditnog rizika i mjerjenje rizika koncentracije, već zapravo provodi određenu vrstu testiranja otpornosti na stres vezano uz kreditni rizik. Navedeno proizlazi iz činjenice da Banka pri samom mjerenu VIKR-a, KIKR-a i rizika koncentracije koristi promjenu faktora rizika u odnosu na trenutne.

Svako testiranje otpornosti na stres je dokumentirano i rezultati testiranja otpornosti na stres su prezentirani Upravi Banke.

#### **Rezidualni rizik**

Rezidualni rizik se ne procjenjuje nego se sagledava kao zasebna vrsta rizika te se kao takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike i posebice kroz testiranje otpornosti na stres vrijednosti nekretnina.

Nekretnine su najzastupljeniji instrument osiguranja u Banci po svim kategorijama izloženosti. Dodatno, Banka mjeri i rizik koncentracije prema vrsti instrumenta osiguranja kao dio analize kreditnog rizika i rizika koncentracije.

Banka primjenjuje test otpornosti na stres za kreditni portfelj definiranjem scenarija smanjenja procijenjene vrijednosti nekretnina (stambene i poslovne nekretnine). Priroda definiranog scenarija može klasificirati ovaj test otpornosti na stres kao dio rezidualnog rizika. Analiza osjetljivosti kreditnog portfelja na faktor rizika smanjenja procijenjene vrijednosti nekretnina primjenjena je na izloženost portfelja B i C rizične skupine tj. izračun ispravka vrijednosti na individualnoj osnovi.

#### **Makroekonomski rizik**

U svrhu upravljanja i identifikacije razine utjecaja određenih makroekonomskih faktora na NPL udio, Banka primjenjuje regresijski model koji definira promjene ispravaka vrijednosti ovisno o kretanju makroekonomskih parametara. Posljedično, model prepostavlja rast ispravaka vrijednosti u slučaju recesije, te smanjenje u vrijeme rasta ekonomije. Testiranje otpornosti na stres predstavlja dodatan aspekt upravljanja rizikom koji se osim kroz kreditni rizik također sagledava i kroz pokazatelje kapitala i likvidnosti.

#### **4.2.2 Ciljevi i politike upravljanja rizikom koncentracije**

Upravljanje rizikom koncentracije provodi se u okviru tima Kvantitativna istraživanja u sektoru Kontrola rizika. Rizik koncentracije mjeri se u okviru procesa upravljanja rizicima i kroz proces procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP). Glavni ciljevi mjerjenja rizika koncentracije su određivanje potencijalnih promjena u strukturi alokacije kapitala za kreditni rizik, poboljšanje strategije odobravanja kredita vezano uz kreditni rizik i postavljanje/analiza limita za kreditni rizik.

Rizik koncentracije je, u najvećoj mjeri, izvedenica kreditnog rizika ovisna o određenim parametrima primjerice korelacije klijenta, sektora, regije i sl. Kako bi se izbjegla dodatna izloženost Banke riziku koncentracije za buduća vremenska razdoblja provodi se analiza, i u određenom smislu riječi simulacija, utjecaja poslovne strategije na razinu koncentracije i internog kapitalnog zahtjeva. Dodatno, analiza utjecaja rizika koncentracije sastavni je dio procesa implementacije novih proizvoda Banke, odnosno novih izloženosti Banke.

Dodatno, Banka u sklopu upravljanja rizikom koncentracije identificira, mjeri i izvještava na razini intra (pojedinačnog rizika) i inter (interakcije dvaju ili više rizika) rizika. Definirane su sljedeće vrste intra-rizika koncentracije koji se kontinuirano sagledavaju u procesu upravljanja rizikom koncentracije:

- Kreditni rizik,
- Tržišni rizik,
- Rizik likvidnosti,
- Operativni rizik.

Inter-rizik koncentracije koje Banka uvijek razmatra u sklopu upravljanja rizikom su:

- Kreditni rizik ◀▶ tržišni rizik

Odobravanje kredita u stranoj valuti na domaćem tržištu stvara izloženost koja ovisi o kretanju valutnih tečajeva. Deprecijacija valute rezultira povećanjem razina izloženosti, što povećava vjerojatnost kašnjenja dužnika zbog uvećane rate koju dužnik nije sposoban otplatiti.

- Kreditni rizik◀▶ rizik likvidnosti

Kašnjenje dužnika ili grupe dužnika sa značajnom (visokom) razinom izloženosti koje rezultira značajnim smanjenjem novčanog tijeka, smanjuje sposobnost Banke da podmiri svoje kratkoročne obveze što dovodi do povećanja rizika likvidnosti.

- Tržišni rizik ◀▶ rizik likvidnosti

Povećana volatilnost i stalne promjene vrijednosti ili nestanak/nedostatak tržišta za neke instrumente mogu negativno utjecati na razinu likvidnosti Banke.

Budući da rizik koncentracije koji proizlazi iz kreditnog rizika zauzima najveći udio izloženosti portfelja mjeri se na mjesecnoj razini po svim definiranim grupama izloženosti. Rizik koncentracije izvora likvidnosti također se mjeri na mjesecnoj osnovi. Banka je trenutno usvojila okvir mjerjenja bez modela (model-free) te je težnja da se u određenom vremenskom periodu, ovisno o dostupnosti podataka, razvije interni model mjerjenja rizika koncentracije za intra-rizik.

Mjerenje rizika koncentracije je višedimenzionalno gdje se utvrđuju koncentracije prema:

- Pojedinačnom klijentu ili grupi povezanih osoba
- Sektoru odnosno djelatnosti
- Valuti plasmana
- Vrsti i davatelju/pružatelju kreditne zaštite
- prema svakoj kategoriji izloženosti (OAJKKI) i cijelokupnom portfelju Banke.

Banka koristi Herfindahl-Hirschmanov indeks kao generalnu mjeru koncentracije imena. Dodatno se računa normalizirani HHI indeks (HHI\*).

#### Uspostava Limita - kreditni rizik

Banka na godišnjoj razini definira materijalni prag rizika koncentracije kroz određivanje raznih limita koji se temelje na definiranoj toleranciji rizika i identificiranom profilu rizičnosti Banke. Definirani limiti Banke moraju se revidirati jednom godišnje i prilagoditi zaradi i *risk strategiji* Banke. U slučaju značajnih i volatilnih promjena u strukturi portfelja, spomenutu reviziju limita treba provoditi kvartalno. Određivanje limita reflektira Bančinu toleranciju rizika.

## Uspostava Limita - tržišni rizici

Mjere koncentracijskog rizika u tržišnim rizicima definirane su za navedene vrste rizika. Mjere po pojedinom tipu rizika su slijedeće:

- Koncentracija u kamatnom riziku mjeri iznos otvorenosti po pojedinom vremenskom razredu te kumulativno do jedne godine. Kroz takvo ograničenje preventivno su spriječene neželjene izloženosti u kratkoročnim vremenskim razredima. Druga koncentracijska mjera postavljena je na nivo izloženosti u pojedinom instrumentu/ portfelju gdje je iznos izloženosti na određeni tip instrumenta limitiran. Mjerenje iskorištenja takvog limita obavlja se na dnevnoj bazi.
- Koncentracija u valutnom riziku mjeri iznos otvorene pozicije po svakom pojedinom valutnom paru na dnevnoj osnovi. Limiti su postavljeni kako bi se prevenirali neželjene izloženosti u pojedinoj valuti kao i u cijeloj otvorenoj deviznoj poziciji institucije. Dodatno na grupnom nivou provodi se mjerenje FX VaR-a, pri tome odgovarajući limit ne dopušta izloženosti preko definirane razine u kojem je efekt korelacije između valuta uzet u obzir.
- Koncentracija rizika vlasničkih vrijednosnih papira mjeri iznos izloženosti spram kumulativnog iznosa pozicije u vlasničkim vrijednosnim papirima. Ta pozicija limitirana je kroz iznos izloženosti i kroz VaR. Koncentracija rizika vlasničkih vrijednosnih papira uzetih kao sredstvo osiguranja mjeri se kroz izloženost kolaterala u kombinaciji s predefiniranom restrikcijom.
- Izvještaj o riziku koncentracije sadrži analizu i praćenje koncentracijskog rizika izloženosti prema davateljima materijalne kreditne zaštite i pružateljima nematerijalne kreditne zaštite na način da pruža detaljniji uvid u strukturu ovog tipa izloženosti prema pojedinim vrstama kreditne zaštite te najznačajnije davatelje/pružatelje kreditne zaštite.

## Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres rizik koncentracije je integralni dio metodologije testiranja otpornosti na stres za kreditni rizik. Cilj testiranja otpornosti na stres rizika koncentracije je sagledavanje potencijalnog sistematskog smanjenja vrijednosti, odnosno kvalitete portfelja Banke te njegovog utjecaja na smanjenje neto poslovnog rezultata te povećanje internih kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik.

Banka primjenjuje specifični portfelj scenarij zbog strukture trenutne metode mjerenja rizika koncentracije. Specifični portfelj scenarij uzima u obzir pokazatelje faktora rizika gdje se definiraju scenariji za svaki pojedini pokazatelj. Ovaj scenarij služi kao svojevrsno mjerilo kako bi se dobila svijest potencijalne veličine i kvalitete portfelja.

Pokazatelji faktora rizika analiziraju se, i direktno utječu, na konačni rezultat razine rizika koncentracije određenog portfelja. Pokazatelji faktora rizika su: stopa *defaulta*, razina NPL-a, migracijske matrice grupa starosti duga i postotak opstanka. Za svaki od navedenih pokazatelja definira se buduća vrijednost koja ulazi u izračun nove razine rizika. Metoda izračuna internih kapitalnih zahtjeva za rizik koncentracije se ne mijenja ovisno o rezultatu testa otpornosti na stres.

Banka na adekvatan način upravlja rizikom koncentracije. Regulatorne smjernice su primijenjene na konzervativan i strukturirani način koji omogućava pravovremeno i višedimenzionalno mjerenje i sagledavanje rizika koncentracije. Automatizacija izračuna rizika koncentracije omogućava pravovremeno i kontinuirano praćenje i upravljanje rizikom.

#### 4.2.3 Ciljevi i politike upravljanja valutno i kamatno induciranim kreditnim rizikom -

Upravljanje valutno i kamatno induciranim kreditnim rizikom (VIKR i KIKR) provodi se u okviru tima Kvantitativna istraživanja u sektoru Kontrola rizika, *risk* i poslovnim odjelima. VIKR i KIKR se mjeri u okviru procesa upravljanja rizicima i kroz proces procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

Sektor Kontrola rizika odgovoran je za strateško, odnosno portfeljsko upravljanje rizikom dok su Kreditna odobrenja za poslovne subjekte i Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom odgovorni za individualni pristup, tj. utvrđivanje razine rizika na pojedinačnom klijentu.

Glavna načela metodologije i samog upravljanja ovim rizicima polaze od aspekta da je proces:

- sveobuhvatan,
- kontinuiran i
- neovisan

Pri definiranju strategije rizika i/ili poslovne strategije, Banka uzima u obzir veličinu i dinamičnost utjecaja VIKR-a i KIKR-a na (pod)portfelj Banke, a testiranje otpornosti na stres predstavlja dodatan aspekt upravljanja rizikom gdje se sagledava ne samo individualni pristup mjerenu.

Detaljni rezultati VIKR i KIKR analize sastavni su dio analize rizika na godišnjoj osnovi, u vidu procjene materijalnosti rizika i posljedične procjene adekvatnosti internog kapitala Banke; dok se izloženost VIKR-u i KIKR-u kontinuirano prati u vidu kvartalnih ICAAP izvještaja.

Identifikacija postojanja prisutnosti mogućeg utjecaja negativnih promjena tečaja ili kamatnih stopa na vrijednost portfelja banke nije upitna, već razina njihova utjecaja. Na razini Banke, utjecaj VIKR-a i KIKR-a promatra se kroz dvije dimenzije:

- individualni pristup
- skupni (portfeljski pristup).

Individualni pristup analizi utjecaja negativne promjene tečaja i kamatnih stopa na razini izloženosti odraduje se prije odobravanja iste, tako da se otplatni potencijal klijenta ocjenjuje uvećanjem izloženosti za faktor volatilnosti valute (za potrebe VIKR-a) i uvećanjem anuiteta/rate/novčanog toka za faktor volatilnosti kamatne stope (za potrebe KIKR-a), zasebno za svaki od faktora.

Skupni tj. portfeljski pristup predstavlja dodatnu dimenziju analize utjecaja VIKR-a i KIKR-a na kreditni portfelj Banke, a posebice na potencijalni porast udjela klijenata sa statusom neispunjavanja obveza.

**Analiza strukture kreditnog portfelja** sagledava se kroz generalnu analizu kreditnog rizika za svaki definirani portfelj, za određeno izvještajno razdoblje te usporedbu portfelja sa sektorom.

Kod analize portfelja i pod-portfelja Banke sagledavaju se različiti parametri, a pritom u kontekstu utjecaja valute i kamatnih stopa na kreditni rizik.

##### Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres predstavlja zadnji korak u mjerenu VIKR-a i KIKR-a. Testiranjem otpornosti na stres mjeri se utjecaj mogućih promjena tečaja ili kamatnih stopa na razinu udjela klijenata sa statusom neispunjavanja obveza. Rezultati analize testiranja otpornosti na stres nadodaju se na trenutnu razinu rizika, u vidu dodatnih kapitalnih zahtjeva u drugom stupu.

Proces provođenja stres test analize sastoji se od nekoliko koraka:

- 1) Identifikacija potencijalnih partija izloženih VIKR-u/KIKR-u
- 2) Izračun postojeće i uvećane mjesečne obveze - pojedina izloženost
- 3) Izračun postojeće i uvećane mjesečne obveze - klijent
- 4) Izračun raspoloživog dohotka
- 5) Detekcija potencijalnih novih klijenata u statusu neispunjavanja obveza.

Testiranje otpornosti na stres dodatno obilježava razumijevanje utjecaja te omogućava *forward-looking* princip upravljanja rizikom. Banka mora biti u mogućnosti podnijeti određenu vrstu šoka tj. utjecaj šokova mora biti amortiziran dovoljnom kapitaliziranošću, odnosno razina adekvatnosti internog kapitala mora biti zadovoljena. Definicije šoka moraju biti realne za prirodu i poslovno okruženje u kojem Banka posluje, što ne znači da šokovi nisu ekstremni.

Razina izloženosti Banke VIKR-u i KIKR-u predstavlja dodatan kapitalni zahtjev koji se nadograđuje na već postojeći kapitalni zahtjev za kreditni rizik. Pritom se pod utjecajem VIKR-a i KIKR-a podrazumijeva samo kreditni rizik kao inherentni rizik, odnosno ne uzima se u obzir utjecaj drugih makroekonomskih faktora koji su sagledani u okviru kapitalnih zahtjeva za makroekonomski rizik.

#### **4.2.4 Ciljevi i politike upravljanja razrjeđivačkim rizikom**

Upravljanje razrjeđivačkim rizikom provodi se u okviru odjela Kontrola kreditnog rizika u sektoru Kontrola rizika. Razrjeđivački rizik Banka mjeri u sklopu kreditnog rizika na kvartalnog osnovi, tj. interni kapitalni zahtjev razrjeđivačkog rizika predstavlja dio internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i ne iskazuje se zasebno.

Za procjenu razine rizika pri upravljanju razrjeđivačkim rizikom koriste se kvantitativni parametri rizika kao što su udio u ukupnoj izloženosti, udio ispravaka vrijednosti, udio NPL-a i sl. Također, Banka nastoji sagledati što dulju vremensku seriju podataka kako bi se dobila stvarna dinamika portfelja izloženosti razrjeđivačkom riziku uzimajući u obzir sve oscilacije u poslovanju te makroekonomskom okruženju.

Trenutno Banka ne provodi izravno testiranje otpornosti na stres za izloženosti koje podliježu razrjeđivačkom riziku. Međutim, unutar procesa provođenja testiranja otpornosti na stres kreditnog rizika, obuhvaćene su izloženosti koje podliježu razrjeđivačkom riziku.

#### **4.2.5 Ciljevi i politike upravljanja operativnim rizikom**

##### **Opće postavke i načela**

Operativni rizik znači rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Regulatorni zahtjevi s obzirom na upravljanje operativnim rizikom odnose se na kontinuirano utvrđivanje rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju te na analiziranje uzroka izloženosti rizicima. Standardi za upravljanje operativnim rizikom uskladjeni su sa regulativom Hrvatske narodne banke.

Sustav upravljanja operativnim rizikom Banke podrazumijeva sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, procesa, postupaka, sustava i resursa za utvrđivanje, mjerjenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvješćivanje o izloženosti operativnim rizikom odnosno upravljanju rizikom u cjelini, te podrazumijeva uspostavu odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika.

Organizacijski ustroj upravljanja operativnim rizikom odražava činjenicu da je operativni rizik prisutan u cjelokupnom poslovanju Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire operativni rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja operativnim rizikom.

Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama kao tim koji izravno odgovaraju izvršnom direktoru sektora Kontrola rizika odgovoran je za praćenje, kontroliranje i izvještavanje o operativnom, reputacijskom, pravnom, strateškom riziku te rizicima eksternalizacije. Ovaj tim provodi analize, provodi kontrole, izrađuje izvještaje, prikuplja podatke o gubicima koji su prouzrokovani operativnim i ostalim rizicima te prati mjere koje su definirane kako bi se spriječili ili umanjili gubici koji su prouzrokovani navedenim rizicima.

Formalno utvrđenim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima u sustavu upravljanja operativnim rizikom definiranim i dokumentiranim u internim aktima, omogućena je komunikacija i suradnja na svim organizacijskim razinama, te primjereno tijek i kolanje informacija relevantnih za upravljanje operativnim rizikom. Kulturom neokriviljavanja ograničava se i sprječava sukob interesa u procesu prikupljanja podataka. Podizanje svijesti o upravljanju operativnom riziku obavlja se kroz kontinuirano održavanje internih sastanaka na kojima se naglašava važnost operativnih rizika u poslovanju Banke te održavanja potrebnih internih edukacija na nivou Banke.

## Mjerenje operativnog rizika

Upravljanje operativnim rizikom Banke temelji se na proaktivnom pristupu ranog prepoznavanja i prevencije događaja operativnog rizika koji bi mogli uzrokovati gubitak. Pravila za identificiranje, procjenu, upravljanje i kontrolu operativnog rizika Banke je sažeto definirala „Politikom upravljanja operativnim rizicima“ te nizom internih akata koji strateški i operativno definiraju sustav upravljanja operativnim rizikom te jasno definiraju i razgraničavaju uloge i odgovornosti svih zaposlenika Banke uključenih u sustav upravljanja operativnim rizikom. Kontinuirano provodi praćenje i unaprjeđivanje politika, procesa i metodologija upravljanja operativnim rizikom sukladno razvoju profesionalne discipline i zahtjevima regulatora i svih drugih mjerodavnih tijela.

Kontinuirani nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik i upravljanje rizikom ima Odbor za operativne i ostale (reputacijski, pravni i strateški) rizike koji predstavlja tijelo za odobravanje i raspravu o strateškim temama vezanim uz praćenje i upravljanje navedenim rizicima na nivou Banke. Izvještaji koji se prezentiraju Odboru omogućavaju podizanje razine svijesti o rizičnim područjima u Banci, razmjenu stavova i diskusiju svih relevantnih sudionika sustava upravljanja operativnim rizikom.

Potreba za tretmanom rizika može biti identificirana kroz kvantitativnu ili kvalitativnu metodu upravljanja rizikom.

Kvantitativno mjerenje rizika (osim izračuna kapitalnog zahtjeva sukladno Uredbi EU 575/2013) obuhvaća proces identifikacije, klasifikacije, obrade i izvještavanja o gubicima prouzročenim operativnim rizikom (stvarnim ili potencijalnim). Svaki zaposlenik Banke dužan je prijaviti nastali događaj nadležnoj osobi za praćenje operativnih rizika svog organizacijskog dijela. Nakon otkrivanja potencijalnog gubitka vrši se analiza događaja, te se isti prijavljuje u bazu za evidentiranje gubitaka. Ovisno o visini gubitka te učestalosti određuje se tretman rizika (prihvatanje, prijenos rizika, smanjenje, izbjegavanje), te odgovarajuće mjere koje se provode i nadziru kako bi se sprječilo ponavljanje rizičnih situacija koje bi mogle uzrokovati ozbiljne negativne posljedice.

Kvalitativna metoda procjene operativnog rizika obuhvaća analizu scenarija za događaje male učestalosti i značajnih posljedica na godišnjoj razini, procjenu rizika prilikom implementacije novih proizvoda, ulaska na nova tržišta, eksternaliziranih aktivnosti, upravljanja projektima te provedbu internog kontrolnog sustava koji obuhvaća procjenu rizika u poslovnim procesima te testiranje učinkovitosti kontrola.

Procjena rizika u poslovnim procesima provodi se u poslovnim odjelima u svrhu procjene mogućih gubitaka povezanih s operativnim rizikom te procjene adekvatnosti postojećih kontrola u odnosu prema izloženosti identificiranom riziku. Pomoću takvog kvalitativnog postupka Banka ocjenjuje procese i aktivnosti s obzirom na potencijalnu ranjivost. Uprava Banke izvještava se o najvažnijim rizicima i pripadajućim kontrolama uključujući preporuke za poboljšanje kontrola te moguća poboljšanja u poslovnim procesima.

Banka provodi i analize scenarija (eng. *Scenario Analysis*) za procjenu događaja/gubitaka koji imaju malu učestalost, ali ukoliko se dogode mogu imati značajan utjecaj na poslovanje Banke. Analiza scenarija predstavlja moguće scenarije i ne ukazuje na stvarne gubitke već služi Banci da bi uspješnije pripremila procedure u identificiranim ključnim scenarijima.

Proces uvođenja/implementacije novih proizvoda ili modifikacija postojećih proizvoda/ulaska na nova tržišta/implementacije projekata predstavlja važan instrument za identifikaciju rizika te proaktivan način upravljanja rizicima. Kod navedenih procesa provodi se analiza rizika, određuju se mjere i implementiraju kontrole koje sprječavaju nastanak gubitaka.

Interni kontrolni sustav kao dio operativnog rizika predstavlja sumu mjera kreiranih i implementiranih da smanje rizike u poslovnim procesima. Temelji se na procesno orientiranom pristupu i ključna je komponenta svih poslovnih procesa Banke koji imaju utjecaj na izvještavanje. Glavni cilj internog kontrolnog sustava je smanjivanje rizika u sklopu poslovnih procesa uspostavom adekvatnog procesa kontrola te kontinuiranim poboljšanjem procesa u cilju omogućavanja točnog financijskog i regulatornog izvještavanja.

Sustav izvještavanja o operativnom riziku uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje rukovodstva Banke, Grupe o izloženosti operativnom riziku. Rukovodstvo Banke redovito se izvještava o svim relevantnim događajima operativnog rizika: predloženim mjerama za smanjenje ili izbjegavanje događaja operativnog rizika, rezultatima provedenih edukacija, provedenim analizama te *ad-hoc* izvještajima.

Strategija upravljanja operativnim rizikom izrađuje se jednom godišnje, u cilju prevencije nastanka događaja operativnog rizika (očekivanih i neočekivanih gubitaka) i predstavlja alat za smanjenje gubitaka operativnog rizika.

U sklopu praćenja i izvještavanja o izloženosti operativnom riziku Banka prati vrste povijesnih gubitaka nastale uslijed operativnog rizika po kategoriji rizika i utjecaju na pojedinu poslovnu liniju te procijenjene vrijednosti potencijalnih iznosa gubitaka i njihov utjecaj na kapitalni zahtjev i izloženost operativnom riziku.

U slučaju pojave značajnih gubitaka (potencijalnih ili stvarnih) Banka također bez odgađanja provodi procjenu utjecaja na kapitalni zahtjev i izloženost operativnom riziku, te o istom izvještava relevantna tijela.

Banka je tijekom 2018. godine u suradnji sa nadležnim organizacijskim dijelovima Banke odgovornim za poslovne procese provela kvalitativne procjene potencijalne izloženosti operativnom riziku u sklopu internog kontrolnog sustava. Isti se temelji na procesno orientiranom pristupu i ključna je komponenta poslovnih procesa Banke koji imaju utjecaj na izvještavanje.

Banka koristi minimalni iznos internih kapitalnih zahtjeva, te smatra da ova razina ne podcjenjuje navedene rizike, s obzirom da Banka nije pretrpjela značajne gubitke s osnove navedenih rizika. Nadalje, kontinuirano praćenje i upravljanje navedenim rizicima osigurava pravovremenu reakciju kako ne bi došlo do materijaliziranja rizika.

U procesu upravljanja operativnim rizikom prate se rizici nesavjesnog poslovanja, rizik informacijskog sustava, rizik modela, rizici koji se pojavljuju pri upravljanju projektima, rizici koji proizlaze iz novih proizvoda, rizici eksternalizacije te rizici od pranja novca i financiranja terorizma, a za koje se primjenjuje isti proces upravlja kao i za operativnim rizikom.

### Stres testovi

Iznos internog kapitalnog zahtjeva ne uključuje procjenu zasnovanu na testiranju otpornosti na stres obzirom da trenutna razina kapitala pokriva stvarnu izloženost operativnom riziku jer ostvareni gubici proteklih godina nisu utjecali na kapitalni zahtjev niti se očekuje da će u budućem razdoblju biti gubitaka koji mogu utjecati na isti.

### Upravljanje kontinuitetom poslovanja

Banka je uspostavila proces upravljanja kontinuitetom poslovanja kojim se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavaju negativni efekti u slučaju katastrofa ili drugih velikih incidenata odnosno događaja koji bi ako se dogode mogli znatno ugroziti ili dovesti do prekida poslovanja.

Upravljanje kontinuitetom poslovanja je sastavni dio upravljanja rizicima Banke.

Principi na kojima je uspostavljen proces kontinuiteta poslovanja u skladu su sa zahtjevima međunarodnih normi, najboljim međunarodnim praksama i zakonskom regulativom iz područja upravljanja kontinuitetom

poslovanja. Planiranje kontinuiteta poslovanja se temelji na analizi utjecaja na poslovanje i na procjeni rizika pri čemu se analiziraju poslovne funkcije i utjecaj neraspoloživosti pojedinih poslovnih procesa odnosno resursa informacijskog sustava potrebnih za odvijanje tih procesa na poslovanje banke.

Sastavni dio analize utjecaja na poslovanje su: identifikacija ključnih poslovnih funkcija i procesa važnih za ostvarenje misije i ciljeva Banke, analiza poslovnih posljedica koje mogu nastupiti prekidom ključnih poslovnih funkcija i procesa, identifikacija zahtjeva za oporavak nakon pojave prekida te identifikacija ključnih aktivnosti i resursa potrebnih za oporavak prekinutih poslovnih funkcija i procesa.

U procjeni rizika se razmatraju prijetnje, vjerojatnost njihovog ostvarenja, veličina utjecaja na poslovanje Banke u slučaju ostvarenja prijetnje, razina postojeće zaštite od pojave analiziranih prijetnji, te veličina rizika proizašla na temelju prikupljenih informacija.

Na temelju provedene analize poslovnih procesa, analize utjecaja na poslovanje i analize rizika su izrađeni planovi kontinuiteta poslovanja kojima se osigurava kontinuitet poslovanja odnosno pravovremena ponovna uspostava poslovno kritičnih aktivnosti Banke kao i ograničavanje i smanjivanje gubitaka koji mogu nastati kao posljedica u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja.

Planovima kontinuiteta poslovanja su određeni resursi i definirani postupci nužni za ponovno pokretanje prekinutih ključnih procesa i njihovo izvršavanje na prihvatljivoj razini. Resursi obuhvaćeni planovima uključuju nužne lokacije, opremu, sustave, zaposlenike i informacije u potrebnom obliku i na mediju čija je kritičnost za izvršavanje ovih procesa identificirana tijekom provedene analize utjecaja na poslovanje. Banka posebnu pozornost posvećuje osiguranju raspoloživosti resursa informacijskog sustava potrebnih za odvijanje kritičnih poslovnih procesa.

Planovi kontinuiteta poslovanja se usklađuju s promjenama poslovnih procesa banke, njezinim okruženjem i informacijskim sustavom te se redovito ažuriraju i testiraju kako bi bili efikasni i usklađeni s navedenim promjenama.

Proces upravljanja kontinuitetom poslovanja Banke usklađen je s relevantnim regulatornim i nadzornim obvezama koje Banka mora ispunjavati te je redovito predmet revizije koju provode interna revizija, neovisni revizori i regulatorna tijela.

#### **Sustav sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma**

ABC usvaja globalni pristup sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i postupanja s embargom, politikama, procesima i postupcima sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma koji se razvijaju na globalnom nivou i provode na dosljedan način u svim zemljama članicama, uključujući i Hrvatsku.

Učinkovit i moderan program SPN započinje s najvišim članovima uprave i integriran je u sve poslovne linije. Uloge i odgovornosti moraju biti jasno definirane i ispunjeni svi organizacijski preduvjeti.

„Upoznaj svog klijenta“ predstavlja proces prikupljanja svih neophodnih podataka o klijentima banke u cilju poticanja poslovanja, ublažavanja potencijalnih rizika koji nastaju kroz kreditno poslovanje i rizika u segmentu pranja novca i financiranja terorizma. Podaci prikupljeni tijekom procesa uspostavljanja poslovnog odnosa nisu samo podaci iz perspektive SPN/FT, već su uglavnom potrebni za službenike za odnose s klijentima u poslovnom sektoru kako bi klijentima pružili najprikladnije proizvode i usluge dostupne u banci.

Pravilnik regulira proces KYC-a isključivo iz perspektive SPN/FT, koristeći pristup temeljen na riziku unutar modela rizika. Banka određuje opseg dubinske analize na temelju rizika. Pri procjeni rizika pranja novca i financiranja terorizma Banka uzima u obzir sljedeće faktore:

- Utvrđivanje rizičnosti i prihvatljivosti vrste ili skupine stranaka,
- Utvrđivanje rizičnosti i prihvatljivosti poslovnog odnosa,
- Utvrđivanje prihvatljivosti korespondentnog odnosa,
- Utvrđivanje rizičnosti transakcija te

- Utvrđivanje rizičnosti proizvoda, usluga i kanala dostave.

Zbog činjenice da se primjena mjera Dubinske analize klijenta primjenjuje na temelju potencijalne kategorije rizika dodijeljenih klijentu, preduvjet je da zaposlenici koji su zaduženi za odnose s klijentima budu opremljeni alatima koji omogućuju početnu procjenu rizika budućeg klijenta i primjenu odgovarajućih mjer poznavanja. Takva se aktivnost može provesti sljedećim alatima, koji se nalaze u ABC:

- CRS web-aplikacija (ocjena klijenta) kao dio Smaragd alata
- Kalkulacijski alati unutar osnovne bankarske aplikacije (Hibis)
- Smaragd Web Check aplikacija

Kao rezultat ove početne procjene rizika, svaki klijent mora biti kategoriziran u jednoj od tri rizične skupine (niska/srednja/visoka). Banka mora biti u mogućnosti predočiti dokumentirani dokaz da su poduzete mјere analize odgovarajuće s obzirom na identificirane rizike pranja novca i financiranja terorizma.

#### **Upravljanje informacijskim sustavom i rizicima koji proizlaze iz uporabe informacijskog sustava**

##### **Opći dio upravljanja informacijskim sustavom**

Pri upravljanju informacijskim sustavom Banka se vodi međunarodnim normama, zakonskom regulativom i vlastitom poslovnom strategijom.

U tom smislu su doneseni interni akti i dokumenti kvalitete koji se redovito obnavljaju te se putem internog sustava za upravljanje dokumentima kvalitete distribuiraju svim (relevantnim) zaposlenicima. Krovni akti koji uokviruju način upravljanja informacijskim sustavom i koji čine podlogu za kreiranje daljnjih dokumenata kvalitete su:

- strategija informacijskog sustav,
- operativni plan informacijskog sustava,
- organizacijska struktura i Odbori za upravljanje informacijskim sustavom,
- izvješćivanje Uprave i Nadzornog odbora o funkcionalnosti informacijskog sustava.

Upravljanje informacijskim sustavom organizacijski se odvija na razini dva odbora:

- Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i sigurnosti i
- Odbor za upravljanje projektima, uz dodatak Uprave kao krovnog tijela koje odobrava odluke Odbora.

Spomenuti odbori u okviru svojih odgovornosti obuhvaćaju sve aspekte relevantne za učinkovito upravljanje sustavom od praćenja zakonske regulative i posljedičnog uskladivanja postojećih internih akata te donošenja novih, i to na općenitoj razini kao i na razini praćenja sigurnosti informacijskog sustava; procjenjivanja i odobravanja eksternalizacija te analize rizika povezanih s eksternalizacijom; odobravanja i kontrole projekata; preko definiranja načina, kriterija i postupaka izvješćivanja Uprave i Nadzornog odbora te samog izvješćivanja; pa sve do nadzora funkcionalnosti i sigurnosti informacijskog sustava u cjelini.

##### **Upravljanje rizikom informacijskog sustava i povezanim rizicima**

Upravljanje rizikom informacijskog sustava regulirano je nizom dokumenata kvalitete koji proizlaze iz sljedećih krovnih internih akata, a koji se naslanjaju na propisanu zakonsku regulativu:

- Standard upravljanja rizicima informacijskih sustava,
- Politika eksternalizacije.

U spomenutim dokumentima detaljno su opisani procesi procjene i upravljanja informacijskim rizicima te raspisane odgovornosti, kao i način praćenja razine rizika te predviđene preventivne i korektivne mјere.

Procjena informacijskih rizika je cijelokupan proces identifikacije i procjene rizika kojima su izložene informacije s gledišta povjerljivosti, raspoloživosti i cijelovitosti. Učestalost provođenja procjene rizika

informacijske sigurnosti utvrđuje se na temelju razine kritičnosti imovine, odnosno češće u slučajevima većih organizacijskih promjena, promjena koje se tiču softvera, hardvera, poslovnih procesa, promjene lokacije ili utvrđenih incidenata u povezanosti s informacijskom sigurnošću, čija je razina visoka ili kritična.

Uprava je dužna iskazati svoju sklonost preuzimanju rizika informacijske sigurnosti. Također je dužna definirati i odobriti razinu prihvaćanja rizika informacijske sigurnosti kod svakog ponavljanja procjene rizika informacijske sigurnosti.

CISO je dužan dokumentirati rezultate procjene rizika informacijske sigurnosti putem izvješća o riziku informacijske sigurnosti. Izvješće o riziku informacijske sigurnosti dostavlja se Upravi.

Za svaki se rizik informacijske sigurnosti koji premašuje razinu prihvatljivosti rizika informacijske sigurnosti mora odrediti opcija za postupanje s rizikom informacijske sigurnosti.

Primjenjuju se sljedeće opcije postupanja s rizikom informacijske sigurnosti:

- 1) Izbjegni rizik: poduzmi mjere u cilju izbjegavanja rizika informacijske sigurnosti
- 2) Ublaži rizik: poduzmi mjere u cilju ublažavanja rizika informacijske sigurnosti
- 3) Prebaci rizik: poduzmi mjere u cilju prebacivanja rizika informacijske sigurnosti
- 4) Prihvati rizik: poduzmi mjere u cilju prihvaćanja rizika informacijske sigurnosti

Prihvaćeni rizici trebaju imati opravdane razloge temeljene na analizi troškova i koristi. Potrebno ih je periodički pratiti/nadzirati i ponovo vrednovati prilikom sljedećih ciklusa procjene rizika.

Opcije postupanja s rizikom informacijske sigurnosti moraju se dokumentirati u izvješću o postupanju s rizikom informacijske sigurnosti.

CISO je dužan pratiti, ocjenjivati primjenu mjera postupanja s rizikom informacijske sigurnosti te o njima redovno izvješćivati Upravu.

Svaka prolongacija roka obrade rizika mora biti predmetom redovitog izvještavanja Uprave te svaki prolongat mora biti odobren od Uprave uz poslovno objašnjenje.

Eskalacija se poduzima u slučajevima prolongacije roka rješavanja i ukoliko postoji ugroženost roka za završetak dogovorenih aktivnosti.

Obavezno je korištenje sljedećih statusa:

- 1) Otvoreno: provedba aktivnosti u okviru postupanja s rizikom informacijske sigurnosti nije započela.
- 2) U tijeku: provedba aktivnosti u okviru postupanja s rizikom informacijske sigurnosti je započela, ali još nije završena.
- 3) Izvršeno: provedba aktivnosti u okviru postupanja s rizikom informacijske sigurnosti je dovršena.

## Sigurnost informacijskog sustava

Cilj upravljanja informacijskom sigurnošću upotreba je efikasnog, proaktivnog, rizikom upravljanog pristupa, temeljenog na međunarodno prihvaćenim standardima za informacijsku sigurnost za identifikaciju, procjenu, vrednovanje, praćenje i mjerjenje rizika te definiranje adekvatnih kontrola za postupanje s rizikom.

Inicijative vezane za upravljanje sigurnošću informacijskog sustava proizlaze iz potrebe za sustavnim, kontinuiranim i pro aktivnim pristupom upravljanju rizicima.

Temeljne odrednice prikazane su u dokumentu "Politika sigurnosti" koje definiraju okvir implementacije sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema svjetskom međunarodnim normama informacijske sigurnosti ISO27001 i ISO27002, kao i obvezu usklađenja sa sigurnosnim standardima Grupe i sa zakonskom regulativom, a koja je u području sigurnosti informacijskih sustava primarno definirana kroz odluku Hrvatske narodne banke: "Odluka o primjerenom upravljanju informacijskim sustavom".

Osnovni cilj informacijske sigurnosti je upravljanje rizicima vezanim uz zaštitu informacija. Adekvatne mjere za izbjegavanje, smanjenje, prijenos ili prihvatanje rizika te prioriteti implementacije zaštitnih mjera baziraju se na analizi troškova i koristi.

Postupak klasifikacije informacija se provodi u cilju utvrđivanja stupnja osjetljivosti informacija za poslovanje Banke, te njihove primjerene zaštite, na taj način osiguravajući interes Banke, njenih partnera, vlasnika te njenih Klijenata.

Provedbom postupka klasifikacije informacija jednoznačno se informacija pridjeljuje odgovarajućem klasifikacijskom razredu. Ovisno o pripadnosti klasifikacijskim razredima, definiraju se mjere zaštite i rukovanja, na taj način identificiranih osjetljivih informacija, prilikom njihovog korištenja, obrade, distribucije i pohrane, kako bi se spriječio gubitak nastao iz narušavanja povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti te informacije.

Informacije koje se koriste u Banci mogu nastati i van Banke, ali zaprimanjem u informacijski sustav Banke, u svrhu njihove zaštite, promatraju kao informacije koje je sama Banka kreirala i sukladno tome se klasificiraju. Svaka informacija mora biti klasificirana odgovarajućim stupnjem osjetljivosti s ciljem zaštite povjerljivosti, raspoloživosti i cjelebitosti, treba ju zaštititi i s njom rukovati u skladu s provedenom klasifikacijom, te mora imati definiranog vlasnika informacije. Svaki djelatnik dužan je klasificiranim informacijama rukovati na način kako je propisano važećim internim aktima, prvenstveno Uputom za primjereni rukovanje klasificiranim informacijama i Standardom za primjereni rukovanje informacija klasificiranim po povjerljivosti. Informacijski sustav treba podržati minimalne mjere zaštite onog klasifikacijskog razreda koji je pridružen najviše klasificiranoj informaciji u tom informacijskom sustavu, osim ako analizom rizika za pojedine mjere zaštite za pojedini informacijski sustav nije drugačije predloženo. Revizija potpunosti i primjerenosti klasifikacije informacija se provodi kroz periodički postupak klasifikacije informacija.

Svi zaposlenici aktivno sudjeluju u procesu informacijske sigurnost prihvatljivim rukovanjem informacijama, sudjelovanjem u edukaciji i osnovnim procesima informacijske sigurnosti te prijavljivanjem incidenata.

Usklađenost Banke u odnosu na zahtjeve regulatora, kao i primjena definirane Politike, provjeravaju se provedbom revizija od strane neovisnih revizora i od strane Unutarnje revizije.

Plan informacijske sigurnosti uzima u obzir i potrebu održavanja kvalitete operativne provedbe poslovnih aktivnosti i funkcionalnosti pratećih sustava, odnosno generalnu razvojnu strategiju Banke.

## Održavanje i razvoj informacijskog sustava

Kako bi osigurala kvalitetno održavanje i upravljanje razvojem informacijskog sustava, Banka kontinuirano podiže kvalitetu podrške postojećim aplikativnim sustavima, kao i podržavajućim infrastrukturnim sustavima. Posebna pozornost se polaže na održavanje visoke razine sigurnosti na svim nivoima kao i na razvoj ljudskih potencijala koji na kvalitetan način mogu podržati procese održavanja i razvoja.

Smjernice za održavanje i razvoj informacijskog sustava nalaze su u dokumentu Strategija informacijskog sustava na temelju kojeg se izrađuju godišnji planovi razvoja.

S obzirom na specifičnost zakonske regulative, okolinu u kojoj posluje, ali i vlastiti organizacijski ustroj, Banka koristi regionalna i lokalna programska rješenja vanjskih dobavljača za podršku poslovanju. Odnos sa značajnim vanjskim dobavljačima temelji se na odredbama Odluke o eksternalizaciji HNB-a te se provode dubinske analize spomenutih dobavljača.

Dio aplikacija razvija se, unaprjeđuje i proširuje interno u skladu s Procedurom za interni razvoj aplikacija koja je usko povezana s Procedurom za nadogradnju informacijskog sustava.

## Upravljanje incidentima

Upravljanje incidentima provodi se u skladu sa zakonskom regulativom, a detaljno je opisano u internom aktu - Priručnik za upravljanje incidentima.

S navedenim dokumentom upoznati su svi zaposlenici čija je dužnost prijaviti svaki incident, naznaku incidenta kao i svaku primijećenu slabost informacijskog sustava.

Svaki uočeni i prijavljeni incident s pripadajućim propisanim elementima se evidentira u centralnom sustavu, a o značajnijim incidentima se dodatno obavještava Uprava te se provode dodatne propisane mjere.

## Planovi oporavka IT sustava

Plan oporavka IT sustava uključuje stavke poput: utvrđivanja kritičnih resursa, bilježenja ključnih međuovisnosti; praćenja i izvještavanja o dostupnosti kritičnih resursa; alternativnih načina rada; načela sigurnosnih kopija i oporavka.

Plan kontinuiteta IT-a (ITCP) uskladen je sa zahtjevima kontinuiteta poslovanja i sadržava popis odgovarajućih hardverskih zahtjeva za kritične aplikacije, prikaz hardverske konfiguracije, a uključuje i komunikacijske komponente potrebne za mrežni pristup računalnoj opremi.

Procedure za oporavak podataka su uspostavljene i testirane kako bi se osigurala dostupnost podataka u slučaju krize. Odredene su odgovornosti zaposlenika, način obavještavanja, zamjene te procedure pristupa.

Planom je također predviđena procjena štete, granične vrijednosti i točke za donošenje formalnih odluka za aktivaciju plana.

ITCP se pregledava kao dio svih unaprjeđenja aplikacija i sustava te se redovito testira. Testovi uključuju sveobuhvatnu provjeru kontinuiteta procesa i vježbe različitih situacija za testiranje pretpostavki i alternativnih procedura u planu.

## Upravljanje projektima

Upravljanje projektima regulirano je Politikom upravljanja projektima i projektnim portfeljem koja definira proces odabira projektnih ideja koje najviše pridonose korporativnoj strategiji, te proces izvršenja odabranih projekata na najefikasniji način uz adekvatne mehanizme kontrole tijekom projekta. Metodologija upravljanjima projektima se primjenjuje na sve projekte uključujući i projekte vezane uz informacijski sustav.

Uspostavljen je Odbor za upravljanje projektima koji donosi odluke vezane uz projektni portfelj i proces upravljanja projektnim portfeljem, nadzire projektni portfelj, usvaja godišnji plan projekata, odobrava izvanredno pokretanje projekata koji nisu bili uključeni u godišnji plan, prima informacije o statusu projekata, odobrava promjene i eventualna odstupanja odnosno poduzima korektivne akcije ukoliko je potrebno, te prihvata informacije o završetku projekata temeljem odluka svakog pojedinog projektnog Odbora. U radu Odbora sudjeluju članovi Uprave, nadležni rukovoditelj odjela Upravljanja procesima i projektima, te po potrebi predstavnici relevantnih organizacijskih dijelova.

Projektni portfelj se planira godišnje uzimajući u obzir sve relevantne parametre projektnih prijedloga (resursi, trajanje i opseg), te međuovisnosti između pojedinih projektnih ideja i projekata.

#### 4.2.6 Ciljevi i politike upravljanja reputacijskim rizikom

##### Opće postavke i načela

Reputacijski rizik definira se kao rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnjenje ili ne.

Glavna svrha upravljanja reputacijskim rizikom je otklanjanje bilo kakve mogućnosti nastanka krizne situacije putem zaštite Banke od potencijalnih prijetnji njenoj reputaciji (tj. proaktivnim pristupom rješavanju postojećih prijetnji), i putem minimiziranja negativnih posljedica reputacijskog događaja kad do njega dođe. Upravljanje reputacijom ključno je za poslovni uspjeh i stabilnost Banke.

U sustavu upravljanja reputacijskim rizikom sudjeluju svi zaposlenici Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire reputacijski rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom.

Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama kao tim koji izravno odgovaraju izvršnom direktoru sektora Kontrola rizika odgovoran je za praćenje, kontroliranje i izvještavanje o operativnom, reputacijskom, pravnom, strateškom riziku te rizicima eksternalizacije. Ovaj tim provodi analize, provodi kontrole izrađuje izvještaje, prikuplja podatke o gubicima koji su prouzrokovani operativnim i ostalim rizicima te prati mjere koje su definirane kako bi se spriječili ili umanjili gubici koji su prouzrokovani navedenim rizicima.

Reputacijski rizik svrstava se u kategoriju ostalih rizika za koji se izdvaja minimalni iznos kapitalnih zahtjeva. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

##### Mjerenje reputacijskog rizika

Banka koristi kvantitativnu i kvalitativnu metodu mjerenja izloženosti reputacijskom riziku. Detaljno je razrađena metoda upravljanja reputacijskim rizikom kroz identificirane potencijalne izvore reputacijskog rizika, kontrolu i monitoring, te upravljanje kriznim situacijama i izvještavanje. Prevencija Banke tj. načini kojima Banka nastoji izbjegći reputacijski rizik vezani su uz adekvatno korporativno upravljanje, konzervativnu strategiju poslovanja i upravljanja rizicima, transparentan i sveobuhvatan proces upravljanja rizicima, držanje visoke razine kapitala te kontinuiranom podizanju svijesti o elementima koji utječu na povećanje izloženosti reputacijskom riziku.

Reputacijski rizik uz strateški i pravni rizik pripada kategoriji ostalih rizika za koje se izdvaja određeni iznos od ukupnog kapitalnog zahtjeva. Temeljem provedenih analiza o kretanju javnog mišljenja o Banci vidljivo je da se slika Banke u javnosti popravlja te da su klijenti i javnost uvidjeli promjene u korporativnoj kulturi, promjeni brenda, poslovnom modelu, te prepoznaju Banku kao lokalnu, stabilnu, profitabilnu i pouzdanu.

##### Stres testovi

Testiranje otpornosti na stres za najveći kvantitativni pokazatelj rizičnosti (odljev depozita) za reputacijski rizik provodi se u sklopu praćenja rizika likvidnosti te je predviđen plan postupanja u kriznim situacijama. U dijelu reputacijskog rizika Banka dodatno prati kvalitativne pokazatelje (kretanje javnog mišljenja o Banci, zastupljenost Banke u medijima, vrste članaka - negativne, pozitivne, neutralne) te mogućnost pojavljivanja novih potencijalnih izvora reputacijskog rizika za koje ne provodi testiranje otpornosti na stres.

#### 4.2.7 Ciljevi i politike upravljanja pravnim rizikom

##### Opće postavke i načela

Pravni rizik definira se kao rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze, pokrenuti sudski postupci protiv Banke kao i donesene poslovne odluke za koje se ustanovi da su neprovedive negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj Banke.

Banka je identificirala vrste i/ili segmente pravnog rizika koje je procijenila ključnima za svoje poslovanje, a sve sa svrhom kreiranja efikasnog procesa za upravljanje pravnim rizikom s ciljem stvaranja stabilne poslovne okoline za sebe i svoje klijente.

Banka provodi kvantitativnu procjenu pravnog rizika.

Banka je kroz sve segmente poslovanja implementirala važnost upravljanja i praćenja pravnog rizika, te definirala posebne politike, procedure i procese i osigurala kontrolnu funkciju usklađenosti koja prati i nadzire rizik usklađenosti (više u poglavlju rizik usklađenosti).

U sustavu upravljanja pravnim rizikom sudjeluju svi zaposlenici Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire pravni rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama kao tim koji izravno odgovaraju izvršnom direktoru sektora Kontrola rizika odgovoran je za praćenje, kontroliranje i izvještavanje o operativnom, reputacijskom, pravnom, strateškom riziku te rizicima eksternalizacije. Ovaj tim provodi analize, provodi kontrole izrađuje izvještaje, prikuplja podatke o gubicima koji su prouzrokovani operativnim i ostalim rizicima te prati mјere koje su definirane kako bi se spriječili ili umanjili gubici koji su prouzrokovani navedenim rizicima.

##### Stres testovi

Testiranje otpornosti na stres mora biti dokumentirano od strane tima Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama, a rezultati testiranja otpornosti na stres prezentiraju se Upravi Banke, Odboru za operativne i ostale rizike.

Kako će se testiranje otpornosti na stres provoditi i na koji način će rezultati biti prezentirani ovisi o vrsti testiranja otpornosti na stres i konkretno definiranim analizama osjetljivosti i analizama scenarija.

Dokumentiranje svake analize scenarija mora minimalno sadržavati slijedeće elemente:

- 1) Vrsta testiranja otpornosti na stres i glavna namjena svake komponente
- 2) Datum na koji se testiranje otpornosti na stres odnosi
- 3) Definiranje budućeg razdoblja u kojem se efekti testiranja otpornosti na stres mogu realizirati
- 4) Kratki opis testiranja otpornosti na stres i metodološki detalji svake komponente uključujući metodologije za definiranje relevantnih scenarija i ulogu stručne prosudbe
- 5) Varijable/faktori rizika koje se koriste za testiranje otpornosti na stres
- 6) Dio parametara na koji se testiranje otpornosti na stres odnosi
- 7) Definirane efekte koji mogu proizaći iz testiranja otpornosti na stres kao npr.:
  - Utjecaj na RDG
  - Utjecaj na interni kapital
  - Utjecaj na očekivane gubitke (*expected loss*)
  - Utjecaj na ostale rizike.
- 8) Zaključak testiranja otpornosti na stres ovisno o namjeni, vrsti i rezultatima testiranja na stres, uključujući i procjenu izvedivosti korektivnih aktivnosti u stresnim situacijama (mјere i akcije, interni limiti, promjena strategije, itd.).

Faktori pravnog rizika koji se mogu koristiti pri izradi konkretnih analiza scenarija su slijedeći:

- Sporovi/prekršaji koji se vode protiv Banke
- Rezervacije za potencijalne naknade šteta
- Tužbe Banke protiv trećih osoba
- Kvalitativni pokazatelji.

Testiranje se provodi minimalno jednom godišnje pri izradi planova poslovanja i strategije rizika za slijedeće poslovno razdoblje, ili u slučaju značajnih promjena planova poslovanja i/ili značajne promjene strategije rizika tokom godine ako Uprava Banke odluči da je to potrebno.

## Mjerenje pravnog rizika

Izloženost pravnom riziku procijenjena je temeljem postojećih indikatora vezanih uz pravnu, regulatornu usklađenost te odgovornost za štete.

## Obveza rezerviranja sredstava za sudske sporove i pravni rizik

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, Odluci o obvezi rezerviranja sredstava za sudske sporove koji se vode protiv kreditne institucije Addiko Bank d.d. („Banka“) je, ovisno o postojanju rizika gubitka, dužna formirati rezerviranje sredstava za sudske sporove koji se vode protiv Banke.

Sporovi koji su predmet odnosno osnovica za rezerviranje, obuhvaćaju sve postupke pokrenute pred sudom ili drugim nadležnim tijelom u kojima je kreditna institucija pasivno legitimirana te čija posljedica, ako ih kreditna institucija izgubi, može biti povećanje obveza kreditne institucije i odljev novčanih sredstava za podmirenje tih obveza.

Ovisno o postojanju rizika gubitka sudske sporove raspoređuju se u odgovarajuće rizične skupine (A, B, C) te se ovisno o dodijeljenoj rizičnoj skupini vrši rezervacija sredstava.

Rezerviranja za sudske sporove knjiže se u poslovnim knjigama Banke te se o istima izvještavaju nadležna tijela (Uprava, Hrvatska narodna banka te, temeljem zahtjeva, i Nadzorni odbor)

Detaljnije informacije vezane uz rezervacije o sudske sporovima Banke javno su objavljenje u sklopu dokumenta „Godišnje izvješće 2018.“ strana 96. i 97. objavljenom na službenim internet stranicama Addiko Bank d.d. ([www.addiko.hr](http://www.addiko.hr)), u dijelu Bilješke 31. uz finansijske izvještaje.

## Rizik usklađenosti

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama i Odluci o sustavu upravljanja uspostavljena je funkcija praćenja usklađenosti koja se provodi unutar organizacijske jedinice Pravni poslovi i usklađenost. Iako je zadatak funkcije praćenja usklađenosti da ustanovi postojeću regulatornu neusklađenost, poseban naglasak u radu stavlja se na preventivno djelovanje, s obzirom da se davanjem na važnosti prevenciji može bitno smanjiti potencijalni rizik neusklađenosti, a samim time i ublažiti njihove posljedice.

U okviru kontrolne funkcije praćenja usklađenosti obavljaju se svi poslovi i provode aktivnosti sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, Odluci o sustavu upravljanja i Zakonu o tržištu kapitala te u skladu s ostalim relevantnim podzakonskim aktima uključujući i utvrđivanje i procjena rizika usklađenosti kojem je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, savjetovanje Uprave Banke i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih propisa, standarda i pravila, uključujući informiranje o relevantnim propisima, standardima i pravilima, procjena učinaka koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa i donošenje novih propisa, provjera usklađenosti novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, savjetovanje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, podrška zaposlenicima Banke u pridržavanju etičkih normi u svakodnevnom radu.

Funkcija praćenja usklađenosti podnosi redovna izvješća Nadzornom odboru, Revizorskom odboru, Upravi Banke te ostalim tijelima sukladno zakonu i internim aktima banke.

Uprava Banke periodično, a najmanje jedanput godišnje, preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolne funkcije praćenja usklađenosti.

Kontrolna funkcija unutarnje revizije, koju u Addiko Bank d.d. u okviru izvješća o ostvarenju godišnjeg plana daje ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti mjera i aktivnosti koje provodi kontrolna funkcija praćenja usklađenosti.

#### **4.2.8 Ciljevi i politike upravljanja strateškim rizikom, poslovnim rizikom i rizikom profitabilnosti**

##### **Opće postavke i načela**

Strateški rizik definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.

Kao podsegment strateškog rizika Banka prati poslovni i rizik profitabilnosti. Strateški, poslovni i rizik profitabilnosti svrstavaju se u kategoriju ostalih rizika za koji Banka izdvaja iznos kapitalnih zahtjeva.

Poslovni rizik jest negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost kreditne institucije. Prije svega do poslovnog rizika može doći zbog pogoršanja tržišnog okružja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju potrošača.

Dodatno, kroz poslovni rizik sagledavaju se i rizici koje proizlaze iz obmanjujuće prodaje proizvoda. U 2018. godini nisu identificirani rizici koji proizlaze iz obmanjujuće prodaje proizvoda.

Rizik profitabilnosti (rizik zarade) jest rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sastava i raspodjele zarade ili nemogućnost kreditne institucije da osigura odgovarajući i konstantnu razinu profitabilnosti.

Odgovornosti menadžera svih funkcionalnih odjela Banke uključenih u procese strateškog planiranja i upravljanja obuhvaćaju asistenciju Upravi i višem menadžmentu u kreiranju strategija u skladu sa svojim odgovornošćima i funkciji u Banci, monitoring ostvarenih rezultata, osiguranje politika, procesa, procedura vezanih uz adekvatnu podršku upravljanju strateškim i povezanim rizicima, te pravovremeno izvještavanje.

Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama kao tim koji izravno odgovaraju izvršnom direktoru sektora Kontrola rizika odgovoran je za praćenje, kontroliranje i izvještavanje o operativnom, reputacijskom, pravnom, strateškom riziku te rizicima eksternalizacije. Ovaj tim provodi analize, provodi kontrole izrađuje izvještaje, prikuplja podatke o gubicima koji su prouzrokovani operativnim i ostalim rizicima te prati mjere koje su definirane kako bi se spriječili ili umanjili gubici koji su prouzrokovani navedenim rizicima.

##### **Mjerenje strateškog rizika**

Okvir upravljanja strateškim rizikom zapravo je skup preventivnih i kontrolnih mjera na različitim razinama i u različitim procesima, a osobito se ističe proces finansijskog planiranja i budžetiranja koji čini glavni element upravljanja i kontrole strateškog rizika.

Banka je razvila okvir za upravljanje strateškim rizikom koji odgovara profilu rizičnosti, veličini i kompleksnosti Banke, čime osigurava kontinuiranu identifikaciju, mjerenje, monitoring, kontrolu i izvještavanje o strateškom riziku te je osigurala adekvatne resurse za implementaciju strategija, nadziranje i kontroliranje. Propisane su adekvatne politike i procedure za upravljanje kapitalom i potrebama za financiranjem.

U 2018. godini Banka je i dalje zadržala visoku stopu adekvatnosti kapitala. Strateški rizik uz pravni i reputacijski rizik pripada kategoriji ostalih rizika za koje se izdvaja određeni iznos od ukupnog kapitalnog zahtjeva.

## Stres testovi

Trenutno Banka ne provodi testiranje otpornosti na stres za strateški i poslovni rizik jer se procjena rizika provodi temeljem kvalitativne ocjene rizika.

### 4.2.9 Ciljevi i politike upravljanja rizikom eksternalizacije

#### Opće postavke i načela

Rizik eksternalizacije predstavlja skupni naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjerava drugoj strani obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala te se kao takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike operativni, strateški, reputacijski, pravni, itd. koji bi mogli imati štetni učinak na finansijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Banke.

Proces upravljanja rizikom eksternalizacije obuhvaća proces donošenja odluke o eksternalizaciji, procjenu rizika, odabir pružatelja usluge, proces sklapanja ugovora te kontinuirani nadzor pružatelja usluge. Kontinuirani nadzor obuhvaća finansijsko i operativno praćenje pružatelja usluga te praćenje kvalitete usluge i podrške kroz svakodnevni operativni posao. Ukoliko se radi o materijalno značajno aktivnosti provodi se i dubinsko ispitivanje pružatelja usluge. Rezultati provedenog nadzora se dokumentiraju.

Banka je kroz sve segmente poslovanja implementirala važnost upravljanja i praćenja rizika, te definirala posebne politike, procedure i procese.

Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku Upravi Banke, rukovodstvu Banke, regulatoru i Grupi.

U sustavu upravljanja rizikom eksternalizacije sudjeluje više rukovodstvo Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire rizik eksternalizacije, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku Uprave, rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama kao tim koji izravno odgovaraju izvršnom direktoru sektora Kontrola rizika odgovoran je za praćenje, kontroliranje i izvještavanje o operativnom, reputacijskom, pravnom, strateškom riziku te rizicima eksternalizacije. Ovaj tim provodi analize, provodi kontrole izrađuje izvještaje, prikuplja podatke o gubicima koji su prouzrokovani operativnim i ostalim rizicima te prati mjere koje su definirane kako bi se spriječili ili umanjili gubici koji su prouzrokovani navedenim rizicima.

Uloge i odgovornosti zaposlenika Banke određeni su politikama vezanim uz eksternalizaciju. U slučaju pojave kriznih situacija provode se detaljne analize nastalih događaja/situacija, određuju se mjere i tretman rizika te se kreiraju *ad-hoc* izvještaji prema Upravi Banke i provode se daljnji postupci kako bi se smanjili gubici.

#### Mjerenje rizika eksternalizacije

Procjena rizika povezanih s eksternalizacijom usluga obavlja se sukladno internim aktima vezanim uz pojedinačnu vrstu rizika a najvažniji su:

- Politika eksternalizacije,
- Politika upravljanja operativnim rizikom, te pripadajućim priručnicima za ostale eksternalizirane aktivnosti koje imaju značajan učinak na upravljanje rizicima kreditne institucije,
- te ostalim politika, internim dokumentima vezanim uz upravljanje navedenim rizicima.

**Stres testovi**

Trenutno Banka ne provodi testiranje otpornosti na stres za rizik eksternalizacije jer se procjena rizika provodi temeljem kvalitativne ocjene rizika.

**4.2.10 Ciljevi i politike upravljanja valutnim rizikom****Opće postavke i načela**

Valutni rizik označava izloženost poslovnog rezultata Banke promjenama valutnih tečajeva, odnosno prikazuje mogućnost da će promjena valutnih tečajeva prouzročiti negativne efekte u poslovanju Banke. Valutni rizik nastaje prije svega zbog valutne neusklađenosti bilančnih i vanbilančnih pozicija Banke.

Valutni rizik pritom uključuje vjerojatnost promjenjivosti vrijednosti valute u odnosu prema obračunskoj novčanoj jedinici. Valutni rizik je pritom rizik koji može nastati iz:

- trgovanja stranim valutama,
- plasiranja kredita u stranim valutama,
- kupovanja vrijednosnica u stranim valutama,
- izdavanja vrijednosnica u stranim valutama,
- obavljanja vanbilančnih poslova denominiranih u stranim valutama,
- trgovanja derivatnim instrumentima,
- trgovanja zlatom,
- preuzetih izvora financiranja u stranoj valuti,
- drugih poslovnih obveza denominiranih u stranoj valuti.

Oblici izloženosti valutnom riziku u Banci su kako slijedi:

- 1) transakcijska izloženost - odnosi se na izloženost neke transakcije tj. nekog potraživanja ili obveze valutnom riziku. Ogleda se kroz račun dobiti i gubitka finansijske institucije i orientirana je na kratkoročno razdoblje utjecaja valutnog rizika. Transakcijska izloženost proizlazi iz: kupovine ili prodaje proizvoda ili usluga čija je cijena denominirana u stranoj valuti; pozajmljivanja ili uzajmljivanja sredstava u stranoj valuti; ulaska u valutne derivativne poslove; te bilo koje druge „kupovine“ aktive ili „izdavanja“ pasive nominirane u stranoj valuti,
- 2) operativna izloženost - odnosi se na moguću promjenu u budućim novčanim tijekovima uzrokovanim promjenama valutnih tečajeva.
- 3) translacijska izloženost - ogleda se kod finansijskih institucija koje posluju na više različitih nacionalnih tržišta, tj. kod konsolidiranja ukupnih finansijskih izvješća.

**Mjerenje valutnog rizika**

Slijedom načela uvažavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja Banke te slijedom poštivanja važećih zakonskih propisa i odluka regulatora kao i s težnjom ostvarivanja planirane profitabilnosti poslovanja, u Banci je uveden sustav utvrđivanja, mjerenja/procjene, ograničenja/limitiranja te izvještavanja o valutnom riziku.

Upravljanje valutnim rizikom provodi se:

- kroz reguliranje otvorenosti devizne pozicije te
- kroz reguliranje/limitiranje VaR-a.

Polazna točka detekcije valutne izloženosti jest izvješće o otvorenoj deviznoj poziciji. Izvješće suprotstavlja valutne stavke aktive i pasive te vanbilančne stavke te računa otvorenost pozicije za svaku pojedinu valutu. U izračun neto otvorene devizne pozicije u pojedinoj valuti uključuju se:

- 1) neto promptna pozicija (i. e. sve stavke imovine umanjene za sve stavke obveza, uključujući nedospjele obračunate kamate u relevantnoj valuti ili, za zlato, neto promptna pozicija u zlatu);

- 2) neto *forward* pozicija, koja predstavlja sve iznose koji će biti primljeni umanjene za sve iznose koji će biti plaćeni na temelju valutnih *forwarda i forwarda* na zlato, uključujući valutne *forwarde i forwarde* na zlato te glavnice valutnih ugovora o razmjeni koje nisu uključene u promptnu poziciju;
- 3) neopozive garancije i slični instrumenti na temelju kojih će institucija morati izvršiti plaćanje, a postoji vjerojatnost da se za ta sredstva institucija neće moći namiriti;
- 4) neto delta-ekvivalent ili ekvivalent zasnovan na delta-vrijednosti ukupne knjige valutnih opcija i opcija na zlato;
- 5) tržišna vrijednost drugih opcija.

VaR pokazatelj predstavlja vrijednosti izloženosti riziku ili rizične vrijednosti, koji daje procjenu potencijalnog gubitka za zadano razdoblje držanja uz zadanu razinu pouzdanosti. VaR metodologija predstavlja pristup temeljen na statističkim metodama i vjerojatnosti, uzimajući u obzir volatilnost tržišta, diversifikaciju rizika kroz priznavanje netiranih pozicija portfelja te korelaciju između proizvoda i tržišta. Dnevni VaR uz 99%-tnu statističku pouzdanost pokazuje da dnevni gubitak u 99% obuhvaćenih odstupanja od prosjeka ne bi trebao premašiti iskazani potencijalni gubitak.

Metodologija za izračun VaR-a korištena za izračun dnevnog rizika je Monte Carlo simulacija, kojoj je svrha utvrđivanje izloženosti potencijalnom gubitku uz dane statističke prepostavke. Banka koristi VaR analizu da bi utvrdila izloženost riziku otvorene devizne pozicije. Korištena metodologija je strukturirana Monte Carlo simulacija s 10.000 ponavljanja i 99%-tним intervalom pouzdanosti temeljenim na eksponencijalno ponderiranim volatilnostima i korelacijama vlastitih vremenskih serija (250 dana).

#### Stres testovi i scenarij analize

Testiranje otpornosti na stres važan je alat za upravljanje valutnim rizikom kojeg Banka upotrebljava kao dio internog upravljanja rizikom. Testiranje otpornosti na stres upozorava Upravu Banke i pripadajući dio upravljačke strukture na negativne, neočekivane ishode vezane uz promjenu valutnih tečajeva te omogućava pregled količine regulatornog kapitala koji bi mogao biti potreban za apsorbiranje gubitaka u slučaju velikih šokova. Testiranje otpornosti na stres pritom je i alat koji nadopunjuje druge pristupe i mjere upravljanja valutnim rizikom.

Testiranje otpornosti na stres ima ulogu kod:

- procjene budućeg kretanja valutnog rizika,
- prevladavanja ograničenja modela i povijesnih podataka,
- pružanja podrške internoj i eksternoj komunikaciji,
- unosa podataka za postupke planiranja kapitala i likvidnosti,
- informiranja sustava o otpornosti banaka na rizik te
- poticanja razvoja planova smanjivanja rizika i postupanja u kriznim situacijama za čitav niz različitih kriznih situacija.

Testiranje otpornosti na stres pruža komplementarnu i neovisnu perspektivu rizika drugim alatima upravljanja rizikom kao što su procijenjeni gubitak (VaR) te ekonomski kapital. Testovi otpornosti nadopunjavaju pristupe upravljanja valutnim rizikom koji se temelje na složenim, kvantitativnim modelima koji upotrebljavaju povijesne serije podataka i statističku analizu kako bi procijenili veličinu rizika.

Banka provodi testiranje otpornosti na stres u kojima simulira utjecaj promjene tečaja valuta na račun dobiti i gubitka. Za potrebe testiranja koriste se desetogodišnje vremenske serije dnevnih promjena pojedine valute. Na osnovi takve vremenske serije napravljena je distribucija dnevnih promjena. Osim testiranja otpornosti na stres Banka provodi analizu osjetljivosti valutne izloženosti na promjenu tečaja od 1% i 15% posto za sve valute. Svi scenariji provode se u skladu sa standardima Addiko Bank AG. Testiranje otpornosti na stres i test osjetljivosti provodi se najmanje kvartalno i to za svaki valutni par zasebno. Rezultati analize sastavni su dio periodičkog izvještavanja relevantnim Odjelima/Sektorima, odborima, lokalnoj Upravi Banke te Upravi Addiko Bank AG.

#### 4.2.11 Ciljevi i politike upravljanja rizikom kreditne marže

##### Opće postavke i načela

Rizik kreditne marže označava premiju rizika na neispunjerenje obveza, koju bi izdavatelj dužničkog vrijednosnog papira ili usporedivog strukturiranog proizvoda trebao platiti kupcu takvog dužničkog instrumenta. U tom smislu se rizik izražava kao dodatak povrh trenutne nerizične kamatne stope kao i umanjenje vrijednosti navedenog dužničkog instrumenta koje proizlazi od povećane kreditne rizičnosti izdavatelja. Pritom su potencijalna smanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata koja proizlaze od širenja kreditnih marži prenesena u navedeni pojam rizika kreditne marže. Zajedno sa valutnim i kamatnim rizikom, rizik kreditne marže predstavlja najutjecajniji rizični faktor u okviru tržišnih rizika, koje Banka obuhvaća sa primjenjivim sustavom mjerjenja rizika u skladu sa regulatornim i računovodstvenim odredbama.

##### Mjerenje rizika kreditne marže

Slijedom načela uvažavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja Banke te slijedom poštivanja važećih zakonskih propisa i odluka regulatora kao i s težnjom ostvarivanja planirane profitabilnosti poslovanja, u Banci je uveden sustav utvrđivanja, mjerjenja/procjene, ograničenja/limitiranja te izvještavanja o riziku kreditne marže.

Upravljanje rizikom kreditne marže provodi se:

- kroz reguliranje izloženosti u odgovarajućim vrijednosnim papirima koji snose rizik kreditne marže te
- kroz reguliranje/limitiranje VaR-a.

Polazna točka detekcije izloženosti riziku kreditne marže jest izvješće o vrijednosti portfelja vrijednosnih papира.

VaR pokazatelj predstavlja vrijednosti izloženosti riziku ili rizične vrijednosti, koji daje procjenu potencijalnog gubitka za zadano razdoblje držanja uz zadanu razinu pouzdanosti. VaR metodologija predstavlja pristup temeljen na statističkim metodama i vjerojatnosti, uzimajući u obzir volatilnost tržišta, diversifikaciju rizika kroz priznavanje netiranih pozicija portfelja te korelaciju između proizvoda i tržišta. Dnevni VaR uz 99%-tnu statističku pouzdanost pokazuje da dnevni gubitak u 99% obuhvaćenih odstupanja od prosjeka ne bi trebao premašiti iskazani potencijalni gubitak.

Metodologija za izračun VaR-a korištena za izračun dnevnog rizika je Monte Carlo simulacija, kojoj je svrha utvrđivanje izloženosti potencijalnom gubitku uz dane statističke prepostavke. Banka koristi VaR analizu da bi utvrdila izloženost riziku kamatne marže. Korištena metodologija je strukturirana Monte Carlo simulacija s 10.000 ponavljanja i 99%-tним intervalom pouzdanosti temeljenim na eksponencijalno ponderiranim volatilnostima i korelacijama vlastitih vremenskih serija (250 dana).

##### Stres testovi i scenarij analize

Testiranje otpornosti na stres važan je alat za upravljanje rizikom kreditne marže kojeg Banka upotrebljava kao dio internog upravljanja rizikom. Testiranje otpornosti na stres upozorava Upravu Banke i pripadajući dio upravljačke strukture na negativne, neočekivane ishode vezane uz promjenu premije na rizik te omogućava pregled količine regulatornog kapitala koji bi mogao biti potreban za apsorbiranje gubitaka u slučaju velikih šokova. Testiranje otpornosti na stres pritom je i alat koji nadopunjuje druge pristupe i mjere upravljanja rizikom kreditne marže, a također u svrhu provjere da su dodijeljeni interni limiti za izdvojeni interni kapital zadovoljavajući.

Testiranje otpornosti na stres ima ulogu kod:

- procjene budućeg kretanja rizika kreditne marže,
- prevladavanja ograničenja modela i povijesnih podataka,
- pružanja podrške internoj i eksternoj komunikaciji,
- unosa podataka za postupke planiranja kapitala i likvidnosti,
- informiranja sustava o otpornosti banaka na rizik te

- poticanja razvoja planova smanjivanja rizika i postupanja u kriznim situacijama za čitav niz različitih kriznih situacija.

Testiranje otpornosti na stres pruža komplementarnu i neovisnu perspektivu rizika drugim alatima upravljanja rizikom kao što su procijenjeni gubitak (VaR) te ekonomski kapital. Testovi otpornosti nadopunjavaju pristupe upravljanja rizikom kreditne marže koji se temelje na složenim, kvantitativnim modelima koji upotrebljavaju povijesne serije podataka i statističku analizu kako bi procijenili veličinu rizika.

Banka provodi testiranje otpornosti na stres u kojima simulira utjecaj promjene pripadajućih premija na rizik, sa rezultantnim efektom na tržišnu vrijednost vrijednosnih papira i posljedičnu utjecaj na račun dobiti i gubitka, odnosno kapital Banke. Za potrebe testiranja koriste se desetogodišnje vremenske serije dnevnih promjena premija na rizik. Na osnovi takve vremenske serije napravljena je distribucija dnevnih promjena. Suština metodologije provedbe testiranja otpornosti na stres uključuje scenarije sa pomacima iz povijesnih podataka od 50%-nih i 75%-nih kvantila. Svi scenariji provode se u skladu sa standardima Addiko Bank AG. Testiranje otpornosti na stres i test osjetljivosti provodi se najmanje kvartalno i to za svaki vrijednosni papir zasebno. Rezultati analize sastavni su dio periodičkog izvještavanja relevantnim Odjelima/Sektorima, odborima, lokalnoj Upravi Banke te Upravi Addiko Bank AG.

#### 4.2.12 Ciljevi i politike upravljanja rizikom likvidnosti

##### Opće postavke i načela

Banka je uspostavila primjereno organizacijski ustroj upravljanja rizikom likvidnosti s točno utvrđenim jasnim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima pojedinih odjela sve do upravljačke razine. Banka je dodatno svojom organizacijskom strukturu odvojila funkciju kontrole likvidnosnog rizika od dijelova Banke koje operativno provode transakcije, odnosno upravljaju likvidnosnom pozicijom Banke.

Sve odgovornosti uključenih odjela i Uprave, a koje se odnose na upravljanje rizikom likvidnosti definirane su u internim aktima koje je Banka usvojila, a koji se odnose na područje upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Time je osigurano djelotvorno praćenje i analiza likvidnosnog rizika te pravodobno izvještavanje relevantnih razina rukovodstva o likvidnosnoj poziciji Banke, pri čemu se definiraju i uspostavljaju odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja likvidnosnog rizika.

Uspostavljeni organizacijski ustroj ima točno utvrđene i jasno razgraničene ovlasti i odgovornosti među radnicima sve do upravljačke razine na način da:

- omogućuje učinkovitu komunikaciju i suradnju na svim organizacijskim razinama uključujući primjeren tijek informacija,
- ograničava i sprječava sukob interesa,
- uspostavlja jasan i dokumentiran proces donošenja odluka.

Banka provodi proces upravljanja, kontrole i izvještavanja o riziku likvidnosti na dnevnoj, tjednoj, mjesечноj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje rizika likvidnosti Banke, te iskorištenost limita definiranih od strane regulatora i Banke. Na temelju navedenih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka. Za slučaj uočenih nepravilnosti, odnosno neusklađenosti s pravilima i limitima, Banka ima propisane eskalacijske procedure.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti definira proces upravljanja rizikom likvidnosti u Banci. Banka Politikom upravljanja rizikom likvidnosti daje definiciju rizika likvidnosti i njegovih komponenti, definira standarde za upravljanje rizikom likvidnosti uključujući fundamentalne metodologije, te propisuje organizacijski okvir za upravljanje kojim su obuhvaćeni procesi odlučivanja, dodjele uloga i odgovornosti, određivanja limita, mjerena, praćenja te izvješćivanja.

##### Mjerenje rizika likvidnosti

Kako bi se učinkovito štitila od rizika likvidnosti Banka je definirala više različitih dimenzija mjerenja izloženosti riziku likvidnosti:

- mjerjenje rizika strateške likvidnosti,
- mjerjenje rizika operativne likvidnosti,
- mjerjenje regulatornih omjera za likvidnost.

Mjerjenje strateške likvidnosti provodi se kroz raspoređivanje novčanih tokova svih bilančnih i vanbilančnih pozicija Banke u definirane vremenske razrede od 1 dana do preko 20 godina. Mjerjenje je bazirano na statičkom presjeku bilance na zadani datum izvještaja, a mjeri se ročna neusklađenost aktive i pasive. Unutar istog sustava mjerjenja izračunava se i *Liquidity Value at Risk* (LVaR) koji predstavlja mjeru rizika za rizik izvora financiranja te odgovara 99,9%-tom kvantilu distribucije troškova financiranja Banke, izračunatim putem simulacije stohastičkih izvora financiranja te zadržavanja jaza novčanih tokova konstantnima. Za navedenu mjeru koristi se definirani limit kojim se prati visina rizika likvidnosti.

Mjerjenje rizika operativne likvidnosti provodi se kroz dinamički prikaz determinističkih, stohastičkih i očekivanih budućih novčanih tokova do 1 godine. Mjera rizika koja se koristi jest „*Time to wall*“ (T2W), što predstavlja točku u vremenu u kojem je ukupan negativan jaz likvidnosti veći od aktualnih rezervi likvidnosti.

Mjerjenje regulatornih omjera za likvidnost provodi se kroz LCR, NSFR i A/L regulatornu mjeru. Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) definira iznos visoko likvidne imovine koja se mora održavati u bilo koje vrijeme u odnosu na procijenjene neto novčane odljeve tijekom idućih 30 dana. Cilj LCR omjera je održati visoko likvidnu imovinu sa ciljem preživljavanja značajnog stresnog perioda od jednog mjeseca. Omjer neto stabilnih izvora financiranja (NSFR) definiran je kao iznos raspoloživih stabilnih sredstava u odnosu na iznos potrebnih stabilnih sredstava. A/L omjer predstavlja omjer minimalno potrebnih deviznih potraživanja u odnosu prema deviznim obvezama.

Banka ima jasno definiranu toleranciju izloženosti likvidnosnom riziku koja je određena u skladu sa strategijom i poslovnim planovima Banke. U svom poslovanju Banka kontinuirano osigurava da njezina likvidna sredstva budu u skladu s potrebama koje se javljaju o dospijeću obveza. Postavljenim regulatornim i internim ograničenjima Banka provodi umjerenou restriktivnu politiku upravljanja rizikom likvidnosti. Banka u tu svrhu primjenjuje sustav mjerjenja, limita i izvještavanja o riziku likvidnosti adekvatan s njezinom veličinom i kompleksnošću poslovanja.

Banka je održala visoku razinu likvidnosti tijekom 2018. godine. U tom pogledu je LCR omjer ostvario blago povećanje u prosjeku u odnosu na prethodnu godinu uslijed daljnog jačanja rezerve likvidnosti u kombinaciji sa smanjenjem novčanih obveza. Istodobno, restrukturiranje dijela financiranja u cilju poboljšanja profitabilnosti poslovanja Banke nije se značajno odrazilo na pokazatelje likvidnosti u svijetlu snažne rezerve likvidnosti i stabilnog ostatka financiranja. Nadalje, regulatorne izmjene rezultirale su odljevom dijela depozita finansijskih institucija, što je povoljno utjecalo na LCR omjer. Shodno svemu navedenome, pokazatelji likvidnosti zadržali su se na razinama iznad svojih regulatornih i internih limita te su načela sigurnosti i stabilnosti poslovanja kao i udovoljavanje zakonskih propisa neupitni.

Tablica u nastavku prikazuje omjere koeficijenata likvidnosne pokrivenosti za 2018. i 2017. godinu izračunatih iz dnevnih vrijednosti:

	u milijunima kuna	
	2018.	2017.
	%	%
Kraj godine	166,7	204,7
Maksimum	245,7	234,7
Minimum	137,0	125,9
Prosjek	173,4	162,4

Tijekom 2018. godine Banka je održavala minimalno potreban iznos deviznih potraživanja u odnosu prema deviznim obvezama, u skladu s Odlukom o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima, gdje je propisan minimalni postotak od 17%.

Tablica u nastavku prikazuje održavane postotke tijekom 2018. i 2017. godine:

	u milijunima kuna	
	2018.	2017.
	%	%
Kraj godine	26,5	36,9
Maksimum	38,5	39,6
Minimum	21,3	21,6
Prosjek	30,4	29,1

Iznos zahtijevanog omjera minimalno potrebnih deviznih potraživanja u odnosu prema deviznim obvezama održavan je tijekom godine prosječno na razinama oko 30%, što je u prosjeku na sličnoj razini kao u 2017. godini. Takvo kretanje ponajviše se pripisuje snažnoj deviznoj likvidnosti.

Također, Banka postavlja interna ograničenja i limite koji čine sastavni dio politike upravljanja rizikom likvidnosti. Omjeri i limiti koje Banka koristi u upravljanju likvidnosnim rizikom, a kojima je iskazana tolerancija izloženosti riziku likvidnosti su:

- pokazatelj trenutne likvidnosti,
- omjer kredita i depozita, te
- omjer kratkoročne aktive i pasive do jedne godine.

Navedeni pokazatelji rizika likvidnosti su zabilježili daljnje poboljšanje ponajviše na ime snažne rezerve likvidnosti te smanjenja kratkoročnih obveza.

Tablica u nastavku daje pregled pokazatelja likvidnosti tijekom 2018. i 2017. godine:

	u milijunima kuna	
	2018.	2017.
	%	%
<b>Pokazatelj trenutne likvidnosti:</b>		
Kraj godine	35,6	41,0
Maksimum	43,8	41,0
Minimum	34,5	31,6
Prosjek	38,6	34,8
<b>Omjer kredita i depozita:</b>		
Kraj godine	82,4	76,0
Maksimum	83,1	88,4
Minimum	70,8	76,0
Prosjek	77,0	84,7
<b>Omjer kratkoročne aktive i pasive:</b>		
Kraj godine	80,4	87,3
Maksimum	102,9	87,3
Minimum	77,9	78,6
Prosjek	88,8	82,8

## Stres testovi i scenarij analize

Testovi otpornosti na stres likvidnost provode se kao dio praćenja likvidnosti na ukupnoj razini Banke. Cilj provođenja tjednih testova otpornosti na stres likvidnosti jest generiranje izvješća kojima se želi prikazati stanje likvidnosti za određene valute u tekućoj godini, što omogućuje učinkovito upravljanje viškovima i eventualnom nestaćicom likvidnosti, ali i rano otkrivanje krize likvidnosti. Sustav mjerjenja rizika „Time to wall“, tj. dinamičan pregled determinističkih, stohastičkih i planiranih budućih novčanih tokova do jedne godine koristi se za mjerjenje testova otpornosti na likvidnost.

Banka u kontekstu izračuna navedenog „Time to wall“ izračuna razlikuje:

- determinističke novčane tokove s unaprijed poznatim datumom dospijeća, tj. datumom realizacije,
- stohastičke novčane tokove čiji datum dospijeća, tj. datum realizacije nije unaprijed poznat,
- planirani novčane tokove koji proizlaze iz godišnjih finansijskih planova Banke.

Banka prati sljedeće vrste stresnih situacija za koje je definirala „Time to wall“ limite:

- kriza likvidnosti banke, tj. kriza imena (blaga i ozbiljna),
- opća kriza likvidnosti bankovnog sustava, tj. tržišna kriza (blaga i ozbiljna).

### 4.2.13 Ciljevi i politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke

#### Opće postavke i načela

Kamatni rizik u knjizi banke predstavlja izloženost Banke finansijskom rezultatu na nepovoljne pomake kamatnih stopa. Promjene kamatnih stopa utječu na Bančin poslovni rezultat mijenjajući neto kamatni prihod te razinu ostalog kamatno osjetljivog prihoda i operativne troškove. Promjene kamatnih stopa također utječu na podložnu vrijednost Bančine imovine, obveza te vanbilančnih instrumenata uslijed promjene ekonomske vrijednosti novčanih tijekova zbog promjene kamatnih stopa. Pritom je izračun, praćenje, izvještavanje i eskalacija procijenjenog rizika u potpunosti u skladu sa EU/EBA regulatornim zahtjevima te regulatornim zahtjevima HNB-a.

Knjiga banke odnosi se na sve pozicije bilance i vanbilance koje se ne odnose na pozicije trgovanja, pri čemu su potonje definirane u sklopu Članka 4. Uredbe EU 575/2013. Također, knjiga banke je definirana kao bančin portfelj koji uključuje prvenstveno, ali ne isključivo, sljedeće bančine aktivnosti: posuđivanje novca, držanje i izdavanje vrijednosnih papira te prikupljanje depozita sa ciljem ostvarenja zarade prvenstveno kroz neto kamatni prihod. Pritom knjiga banke uključuje sve vrijednosne papire kojima se aktivno ne trguje te čija je primarna uloga održavanje rezerve likvidnosti, a takvi vrijednosni papiri su vrednovani putem tržišne vrijednosti ili amortiziranog troška ovisno o računovodstvenom tretmanu.

U tom okviru, ključni nositelj upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke jest optimalni odnos između stabilizacije neto kamatnog prihoda te imunizacije promjene ekonomske vrijednosti. U svrhu ostvarivanja ovo cilja, Banka upravlja poslovanjem putem različitih pod-portfelja, a u skladu sa prirodnom posla te njihovim utjecajem na rezultat poslovanja.

#### Mjerenje kamatnog rizika u knjizi banke

Upravljanje kamatnim rizikom podrazumijeva osiguravanje finansijske stabilnosti bilance od utjecaja promjene kamatne stope na prihod i ekonomsku vrijednost Banke. Potonje se postiže održavanjem adekvatne strukture aktive i pasive, razine prihoda i osjetljivosti ekonomske vrijednosti u skladu s postavljenim parametrima rizika koji su definirani od strane Odbora.

Rizik neto kamatnog prihoda (eng. *Earnings at Risk* - EaR) predstavlja kratkoročnu osjetljivost prihoda u odnosu na kretanje kamatnih stopa. Rizik neto kamatnog prihoda mjeri promjenu neto kamatnog prihoda (eng. *Net*

*Interest Income - NII) tijekom unaprijed definiranog razdoblja, koji proizlazi iz prepostavljenih pomaka kamatnih stopa, bilo da se radi o postupnim promjenama ili jednokratnog velikog kamatnog šoka.*

Polazna točka je raspodjela odgovarajućih stavki aktive i pasive po dospijeću ili datumu promjene kamatne stope ili planu amortizacije. Rezultat mjerena rizika neto kamatnog prihoda predstavlja razliku u neto kamatnom prihodu između baznog i alternativnog scenarija sa uključenim pomacima kamatnih stopa. Sustav mjerena rizika kamatne stope mora odražavati sve značajne izvore kamatnog rizika uključujući, npr. promjenu kamatne stope, krivulju prinosa, osnovicu, izloženosti riziku opcija.

Izloženosti u procesu, uključujući i pripadajuću zaštitu, su sredstva sa potencijalnim/indirektnim utjecajem na rizik kamatne stope te zato banka pridaje posebnu pažnju njihovom prepoznavanju.

Sukladno uvriježenom ekonomskom razumijevanju, korištenje sveobuhvatnih pretpostavki u scenarijima indirektno uključuje i efekte opcionalnosti tj. transfer sredstava oročenih depozita klijenata na a'vista račune i obrnuto voditi će do oscilacija u NII-u. Osim navedenog, napredne mjere kamatnog rizika, korištene za posebno osjetljiv pod-portfelj nelinearnih pozicija kao i za sve pozicije unutar knjige banke vrednovane po tržišnoj cijeni/vrijednosti ("MTM"), uvedene su kroz kontrolni mehanizam dnevнog mjerena/izvještavanja kamatnog rizika za pozicije u knjizi banke. Mjera kamatnog rizika koja se koristi je Monte Carlo simulacija rizične vrijednosti (Monte Carlo VaR). Monte Carlo simulacija koristi brojnu količinu slučajno simuliranih putanja krivulja kamatnih prinosa.

Mjere kamatnog rizika uskladene su sa obvezujućim regulatornim zahtjevima; dodatne mjere ukoliko se smatra potrebnim mogu biti uvedene. Mjere koje se koriste za mjerjenje kamatnog rizika opširno su opisane u namjenskim priručnicima na razini Grupe i usvojeni u ABC.

Pretpostavke o ponašanju računa bez određenog datuma dospijeća kao i produkata sa opcijom prijevremene otplate moraju biti podvrgnute neovisnoj kontroli i validaciji procesa od strane kompetentne funkcije rizika i moraju biti odobrene od strane nadležnog tijela (ALCO ili njegovog ekvivalenta).

### Stres testovi i scenarij analize

Redovno provođenje procjene testiranja na stres potrebno je kako bi se odredila razina osjetljivosti banke i njezinih podružnica. Testiranje na stres pokazuje iznos gubitka uslijed stresnih kondicija na tržištu. Banka razmatra rezultate testa prilikom uspostave i/ili prilikom revizije politika i limita za kamatni rizik.

Stresno testiranje mora biti formirano na način da pruža informaciju o tipovima uvjeta pod kojima su pozicije banke kao i njezina strategija najranjivije. Mogući scenariji na stres uključuju:

- iznenadne promjene opće razine kamatnih stopa (uključujući i supervizorski standardizirani 200BP kamatni šok),
- promjene u odnosima između ključnih kamatnih stopa,
- promjene u nagibu i obliku kamatne krivulje,
- raščlanbu ključnih pretpostavki o ponašanju pozicija aktive i/ili pasive,
- promjene u pretpostavkama korelacija između glavnih kamatnih stopa,
- značajne promjene trenutnih tržišnih i makroekonomskih kondicija kao i kompetitivnog i ekonomskog okruženja i njihovog mogućeg kretanja/razvoja,
- specifični scenariji koji se odnose na poslovni model i profil institucije.

U provođenju testiranja na stres, posebno razmatranje mora se posvetiti instrumentima ili tržištu spram kojeg postoji koncentracija, jer takve pozicije mogu biti manje likvidne i/ili ih je nemoguće namiriti u stresnim situacijama.

#### 4.2.14 Ciljevi i politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi trgovanja

##### Opće postavke i načela

Kamatni rizik u knjizi trgovanja predstavlja izloženost Banke finansijskom rezultatu na nepovoljne pomake kamatnih stopa, ali isključivo za pozicije koje se drže radi trgovanja. Promjene kamatnih stopa utječu na Bančin poslovni rezultat mijenjajući neto kamatni prihod te razinu ostalog kamatno osjetljivog prihoda i operativne troškove. Pritom je izračun, praćenje, izvještavanje i eskalacija procijenjenog rizika u potpunosti u skladu sa EU/EBA regulatornim zahtjevima te regulatornim zahtjevima HNB-a.

Knjiga trgovanja obuhvaća sve pozicije u finansijskim instrumentima i robi koje se drže s namjerom trgovanja ili da bi se zaštitili određeni elementi Knjige trgovanja (kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 86. Uredbe (EU) br. 575/2013) pod uvjetom da te pozicije nemaju nikakvih ograničenja s obzirom na njihovu utrživost ili s obzirom na mogućnost zaštite rizika koji iz njih proizlazi.

Pozicije koje se drže s namjerom trgovanja su:

- vlasničke pozicije i pozicije koje proizlaze iz servisiranja klijenata i održavanja tržišta;
- pozicije koje Banka drži radi preprodaje u kratkom roku i/ili s namjerom ostvarivanja dobiti u kratkom roku od stvarne ili očekivane razlike između njihove kupovne i prodajne cijene ili od drugih promjena cijena ili kamatnih stopa.

Knjiga trgovanja obuhvaća i sve one finansijske instrumente, pozicije u robi i robnim derivatima te ostale nefinansijske instrumente koje je Banka pribavila radi zaštite stavaka uključenih u Knjigu trgovanja.

Iz Knjige trgovanja izuzeti su svi oni finansijski instrumenti, pozicije u robi i robnim derivatima te ostali nefinansijski instrumenti koje je Banka:

- a) pribavila od druge strane radi zaštite stavaka koje nisu uključene u Knjigu trgovanja; izuzeće traje tako dugo dok traje i zaštita;
- b) posjedovala prije definiranja zaštite stavaka koje nisu uključene u Knjigu trgovanja ukoliko su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - Banka svojom politikom utvrđuje mogućnosti ovakve zaštite i uvjete pod kojima se ona može uspostaviti
  - postoji jasno definirana izloženost riziku od kojeg se Banka nastoji zaštитiti
  - kao instrument zaštite koristi se stavka koja bi, da nije definirana kao instrument zaštite, obavezno bila uključena u Knjigu trgovanja
  - uspostavom odnosa zaštite između zaštićene stavke i instrumenta zaštite postiže se djelotvorna zaštita.

##### Mjerenje kamatnog rizika u knjizi trgovanja

Slijedom načela uvažavanja sigurnosti i stabilnosti poslovanja Banke te slijedom poštivanja važećih zakonskih propisa i odluka regulatora kao i s težnjom ostvarivanja planirane profitabilnosti poslovanja, u Banci je uveden sustav utvrđivanja, mjerenja/procjene, ograničenja/limitiranja te izvještavanja o kamatnom riziku u knjizi trgovanja.

Upravljanje kamatnim rizikom u knjizi trgovanja provodi se:

- kroz reguliranje izloženosti u odgovarajućim vrijednosnim papirima koji snose kamatni rizik u knjizi trgovanja te
- kroz reguliranje/limitiranje VaR-a.

Polazna točka detekcije izloženosti kamatnom riziku u knjizi trgovanja jest izvješće o vrijednosti portfelja vrijednosnih papira.

VaR pokazatelj predstavlja vrijednosti izloženosti riziku ili rizične vrijednosti, koji daje procjenu potencijalnog gubitka za zadano razdoblje držanja uz zadalu razinu pouzdanosti. VaR metodologija predstavlja pristup temeljen na statističkim metodama i vjerojatnosti, uzimajući u obzir volatilnost tržišta, diversifikaciju rizika

kroz priznavanje netiranih pozicija portfelja te korelaciju između proizvoda i tržišta. Dnevni VaR uz 99%-tну statističku pouzdanost pokazuje da dnevni gubitak u 99% obuhvaćenih odstupanja od prosjeka ne bi trebao premašiti iskazani potencijalni gubitak.

Metodologija za izračun VaR-a korištena za izračun dnevnog rizika je Monte Carlo simulacija, kojoj je svrha utvrđivanje izloženosti potencijalnom gubitku uz dane statističke prepostavke. Banka koristi VaR analizu da bi utvrdila izloženost kamatnom riziku u knjizi trgovanja. Korištena metodologija je strukturirana Monte Carlo simulacija s 10.000 ponavljanja i 99%-tним intervalom pouzdanosti temeljenim na eksponencijalno ponderiranim volatilnostima i korelacijama vlastitih vremenskih serija (250 dana).

### Stres testovi i scenarij analize

Testiranje otpornosti na stres važan je alat za upravljanje kamatnim rizikom u knjizi trgovanja kojeg Banka upotrebljava kao dio internog upravljanja rizikom. Testiranje otpornosti na stres upozorava Upravu Banke i pripadajući dio upravljačke strukture na negativne, neočekivane ishode vezane uz promjenu kamatnih stopa te omogućava pregled količine regulatornog kapitala koji bi mogao biti potreban za apsorbiranje gubitaka u slučaju velikih šokova. Testiranje otpornosti na stres pritom je i alat koji nadopunjuje druge pristupe i mjere upravljanja kamatnim rizikom u knjizi trgovanja, a također u svrhu provjere da su dodijeljeni interni limiti za izdvojeni interni kapital zadovoljavajući.

Testiranje otpornosti na stres ima ulogu kod:

- procjene budućeg kretanja kamatnog rizika u knjizi trgovanja,
- prevladavanja ograničenja modela i povijesnih podataka,
- pružanja podrške internoj i eksternoj komunikaciji,
- unosa podataka za postupke planiranja kapitala i likvidnosti,
- informiranja sustava o otpornosti banaka na rizik te
- poticanja razvoja planova smanjivanja rizika i postupanja u kriznim situacijama za čitav niz različitih kriznih situacija.

Testiranje otpornosti na stres pruža komplementarnu i neovisnu perspektivu rizika drugim alatima upravljanja rizikom kao što su procijenjeni gubitak (VaR) te ekonomski kapital. Testovi otpornosti nadopunjavaju pristupe upravljanja kamatnim rizikom u knjizi trgovanja koji se temelje na složenim, kvantitativnim modelima koji upotrebljavaju povijesne serije podataka i statističku analizu kako bi procijenili veličinu rizika.

Banka provodi testiranje otpornosti na stres u kojima simulira utjecaj promjene pripadajućih premija na rizik, sa rezultantnim efektom na tržišnu vrijednost vrijednosnih papira i posljedični utjecaj na račun dobiti i gubitka, odnosno kapital Banke. Za potrebe testiranja koriste se desetogodišnje vremenske serije dnevnih promjena premija na rizik. Na osnovi takve vremenske serije napravljena je distribucija dnevnih promjena. Svi scenariji provode se u skladu sa standardima Addiko Bank AG. Testiranje otpornosti na stres i test osjetljivosti provodi se najmanje kvartalno i to za svaki vrijednosni papir zasebno. Rezultati analize sastavni su dio periodičkog izvještavanja relevantnim Odjelima/Sektorima, odborima, lokalnoj Upravi Banke te Upravi Addiko Bank AG.

## 4.3 Odjeljak B - Informacije o ciljevima i politikama upravljanja rizikom prema kategoriji rizika

### 4.3.1 Opće kvalitativne informacije o kreditnom riziku

Politika sposobnosti podnošenja kreditnog rizika definira procese, metodologije i smjernice koje je potrebno primijeniti u Banci kako bi se, pravovremeno, efikasno, u skladu sa Bančinom Poslovnom strategijom te Strategijom rizika, definiralo i upravljalo Bančinom sposobnošću podnošenja kreditnog rizika.

Banka je definirala razinu tolerancije prema kreditnom riziku i tako osigurava da je dostupni definirani kapital u stanju izdržati trenutne i potencijalne razine kreditnog rizika.

Razine tolerancije prema riziku definirane su u smislu ograničenja za kreditni rizik određivanjem limita te Banka tako mjeri, nadzire i upravlja kreditnim rizikom o njemu izvještava.

Osnovni indikatori rizika koje je Banka odredila za mjeru podnošenja kreditnog rizika su: kvaliteta aktive, trošak rezervacija, negativne NPL migracije, rizik koncentracije, bankarstvo u sjeni i valutno inducirani kreditni rizik.

Banka je sukladno regulativi donijela i provodi primjerene politike i postupke upravljanja kreditnim rizikom. Odluke o odobravanju kredita Banka donosi na temelju primjerenih i jasno definiranih kriterija i postupaka odlučivanja o odobravanju, promjenama, obnavljanju i refinanciranju kredita.

Banka je uspostavila primjereni i djelotvoran sustav upravljanja i stalnog praćenja kreditnog portfelja i pojedinačnih izloženosti koje nose kreditni rizik, te osigurala provođenje sustava koji uključuje:

- upravljanje portfeljima i pojedinačnim izloženostima koje nose kreditni rizik, prepoznavanje i upravljanje problematičnim plasmanima te raspoređivanje izloženosti u skupine prema nadoknadivosti,
- provođenje ispravaka vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za rizične i izvanbilančne stavke.

Diversifikacija portfelja koji nose kreditni rizik postavljena je na način bude u skladu s kreditnom strategijom i ciljanim tržištima, te je utvrđena interna metodologija koja omogućuje procjenu kreditnog rizika izloženosti prema pojedinim dužnicima, vrijednosnim papirima i kreditnog rizika na razini portfelja.

Banka je osigurala jasnou, operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugavaranja transakcija od funkcije kontrole rizika te funkcije ugavaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju, do razine Uprave Banke.

Organizacijska struktura je uspostavljena jasno i dosljedno kako bi osigurala proces donošenja odluka o odobravanju plasmana koji osigurava:

- utvrđivanje kriterija, politika i procedura za odobravanje novih i obnavljanje te restrukturiranje postojećih plasmana,
- utvrđivanje pravila odobravanja plasmana na razini pojedinačnih dužnika i davatelja instrumenata osiguranja potraživanja te na razini grupe povezanih osoba s dužnikom i davateljem instrumenata osiguranja, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana, te
- utvrđivanje nadležnosti Nadzornog odbora, Uprave i od njih imenovanih odbora te ovlasti pojedinih razina rukovodstva za odobravanje plasmana, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana.

Internim aktima Banka je propisala da plasman može biti odobren samo uz suglasnost ovlaštenih osoba zaduženih za procjenu kreditnog rizika i odredila pravila za donošenje odluka o odobravanju plasmana.

U sklopu funkcije ugavaranja transakcija, Banka ne provodi umanjenja vrijednosti te rezerviranja za kreditne izloženosti.

Kreditni proces uključuje:

- proces odobravanja kreditne izloženosti,
- proces praćenja rizičnosti izloženosti,
- analizu izloženosti kreditnom riziku,
- sustav ranog upozorenja,
- postupanje s lošim kreditnim izloženostima,
- proces klasifikacije kreditnih izloženosti i
- sadržaj i vođenje evidencije o kreditnim izloženostima.

#### Kriteriji postavljanja limita za kreditni rizik

Osnovni kriterij postavljanja limita za kreditni rizik je definiranje razine tolerancije prema kreditnom riziku na način da se osigura da je dostupni definirani kapital u stanju izdržati trenutne i potencijalne razine kreditnog rizika.

Temeljem definiranih osnovnih indikatora kreditnog rizika koje je Banka odredila za mjeru podnošenja kreditnog rizika, određeni su limiti, a odnose se na:

Vrsta rizika	Definicija
Kvaliteta aktive	Banka definira ciljanu razinu udjela NPL portfelja u ukupnom portfelju s ciljem održanja kvalitete portfelja na razini koja održava profit kroz srednjoročno i dugoročno poslovanje Banke.
Trošak rezervacija	Banka definira prihvatljivu razinu pokazatelja troška rizika ( <i>Cost of Risk Ratio</i> ) budući je trošak ispravka vrijednosti neizostavni dio kreditnog rizika
Negativne NPL migracije	Kako bi Banka osigurala stabilnost portfelja i izbjegla neočekivane negativne utjecaje na rezultat poslovanja i kapital, Banka je odredila prihvatljivu razinu pokazatelja udjela novih negativnih migracija tijekom godine u odnosu na iznos planiranih negativnih migracija
Rizik koncentracije	Redovnim izvješćivanjem, Banka prati razinu koncentracije imena i migracije koncentriranog portfelja s ciljem efikasnog upravljanja kapitalnih zahtjeva po osnovi izloženosti riziku koncentracije.
Bankarstvo u sjeni	Banka primjenjuje aktivnosti uređivanja, evidentiranja, praćenja i izvještavanja o izloženostima prema subjektima bankarstva u sjeni i o rizicima koji proizlaze iz te izloženosti, na način da je definirala ukupni limit i interne pojedinačne limite izloženosti.
Valutno inducirani kreditni rizik	S ciljem efikasnog upravljanja kreditnim rizikom i mjerjenja rizika gubitka uzrokovanih promjenom tečaja, Banka prati portfelj izložen utjecaju promjene tečaja.

#### Osnovni pokazatelji i metode ograničavanja izloženosti kreditnom riziku

Kreditni rizik Banka procjenjuje i mjeri provođenjem kontinuirane analize strukture i kvalitete cijelokupnog portfelja kroz svoja izvješća Upravi i visokom rukovodstvu Banke, a s ciljem osiguravanja pravodobnog poduzimanja odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Internim aktima su propisani opsezi i načini obavljanja kontrole kreditnog rizika, te obujam i učestalost izvještavanja o kreditnom riziku Upravi Banke, višem rukovodstvu, te posebnim odborima imenovanim od Uprave Banke.

Izloženost kreditnom riziku se mjeri kroz:

- 1) osnovne pokazatelje kreditnog rizika i
- 2) praćenja izloženosti kreditnom riziku u odnosu na definirane limite

Osnovni pokazatelji kreditnog rizika su:

- umanjenja vrijednosti bilančnih stavki i rezerviranja za izvanbilančne stavke / ukupna izloženost,
- vrijednost instrumenata osiguranja / ukupna izloženost,
- dospjela potraživanja / ukupna izloženost,

- neto izloženosti / ukupna izloženost,
- ukupna bruto izloženost u statusu *defaulta* / ukupna izloženost,
- pokazatelji izloženosti u statusu *defaulta* s isprvcima vrijednosti i izloženost u statusu *defaulta* bez umanjenja vrijednosti i rezerviranja i pokrivenost instrumentima osiguranja,
- izloženost kreditnom riziku prema rating klasama,
- struktura dospjelih nenaplaćenih potraživanja prema grupama dana kašnjenja,
- **default rate i cure rate**,
- migracijske matrice dospjelog duga, izloženosti, rejting klase.

Praćenje izloženosti kreditnom riziku u odnosu na definirane limite i to:

- limite definirane za svaki poslovni segment te dodatno na sub-portfelje sukladno razini rizika odnosno (*low risk, acceptable risk, high risk*),
- limite definirane zakonskom regulativom (velike izloženosti, izloženosti prema jednoj osobi),
- limite izloženosti prema zemljama,
- limite izloženosti prema bankama,
- limite izloženosti prema subjektima bankarstva u sjeni.

Banka je osigurala jasnu operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju i od funkcije kontrole kreditnog rizika, do razine Uprave, na način da se navedeni poslovi obavljaju u različitim organizacijskim dijelovima Banke.

Također, Banka je organizacijskom strukturom te dokumentima koji reguliraju ovlasti, uloge i odgovornosti osigurala da je više rukovodstvo odgovorno izravno Upravi Banke za provođenje strategije i politika za preuzimanje i upravljanje kreditnim rizikom te održavanje učinkovitosti unutarnjih kontrola ugrađenih u sustav upravljanja kreditnim rizikom.

Godišnji plan rada kontrole kreditnog rizika je temeljni planski dokument kojim se postavljaju okviri aktivnosti kontrole kreditnog rizika za sljedeću kalendarsku godinu. Isti se temelji na provedenoj procjeni materijalnosti rizika, definiranoj strategiji rizika te sadrži rezultate procjene rizika, planirane projekte, eventualne očekivane ili planirane regulatorne i organizacijske promjene. Detaljno je razrađen operativni plan koji sadrži popis aktivnosti sa definiranim odgovornim osobama i rokovima za izvršenje plana.

Kontrola kreditnog rizika aktivno surađuje i razmjenjuje informacije s drugim kontrolnim funkcijama: funkcijom praćenja usklađenosti i funkcijom unutarnje revizije, te ostalim organizacijskim dijelovima ovisno o poslovnim područjima.

Funkcija kontrole kreditnog rizika uspostavljena na način da je izbjegnut sukob interesa u odnosu na ostale dvije kontrolne funkcije (Funkcija praćenja usklađenosti i Funkcija unutarnje revizije).

Broj zaposlenih, stručna i kvalifikacijska struktura zaposlenih u Kontroli kreditnog rizika je zadovoljavajuća, uvažavajući trenutni opseg i složenost poslovnih zadataka koji se obavljaju u skladu sa profilom rizičnosti Banke, strategijom poslovanja i upravljanja kreditnim rizikom.

#### 4.3.2 Zahtjevi za kvalitativnu objavu vezanu uz kreditni rizik druge ugovorne strane

Kreditni rizik druge ugovorne strane ili „CCR” znači rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije. Metodologija korištena za interno raspoređivanje kapitala za pokriće rizika druge ugovorne strane istovrsna je metodologiji koja se koristi za izračun adekvatnosti kapitala sukladno Uredbi EU br. 575/2013 glava II Poglavlje 6.

Banka je implementirala internu politiku upravljanja instrumentima osiguranja, kojom je propisana lista instrumenata u svrhu ublažavanja kreditnog rizika kao i njihova prihvatljivost i kriteriji vrednovanja, odnosno priznavanja ovisno o namjeni i korištenju. Dodatno, Banka je propisala proces određivanja i dodjeljivanja internih limita za poslova-nje, a posebno za vrste poslova i korištenja na razini organizacijske strukture, odnosno odgovornosti djelatnika. U svakodnevnom poslovanju, *dealeri* su kroz interne sustave obaviješteni o

raspoloživosti limita za održivanje transakcija te na taj način, između ostalog, donose odluku o zaključenju transakcija ili odustajanju od transakcija. Uz to je Banka postavila proces kontrole iskorištenosti limita i pokrivenosti mjerodavnim instrumentima osiguranja u neovisnim funkcijama izdvojenim od odjela prodaje, odnosno sektora poslovanja sa klijentima. Dodatno, provođenje poslova koji snose kreditni rizik druge ugovorne strane zahtjeva i eventualno potpisivanje posebnih ugovornih klauzula sa klijentima kako je to definirano internim odlukama nadležnih tijela prilikom odobravanja limita, a sve u svrhu mitigacije preuzetog rizika. Za *Repo* i *Reverse repo* ugovore, rizik druge ugovorne strane izračunava se standardiziranim pristupom uz primjenu složene metode izračuna financijskoga kolateralala. Za derivatne instrumente rizik druge ugovorne strane izračunava se po metodi tržišne vrijednosti.

Banka prati i izvještava kreditni rizik druge ugovorne strane sukladno standardiziranom pristupu opisanom u uredbi EU br. 575/2013 te objavljuje podatke o ugovorima koji se odnose na kamatnu stopu, ugovorima koji se odnose na valute i zlato, ugovorima koji se odnose na vlasničke instrumente, ugovorima koji se odnose na robu, kreditnim izvedenicama te ostale ugovore. U ovom kontekstu Banka također prikazuje *Repo* i *reverse repo* ugovore. Izračun izloženosti povratnom riziku predstavlja sastavni dio Internog Modela definiran Člankom 291. Uredbe koji banka ne izračunava, ne prati niti za navedeno ima odobrenje HNB-a. Sukladno navedenom izloženost povratnom riziku se ne izvještava.

#### **4.3.3 Zahtjevi za kvalitativnu objavu vezanu uz tržišni rizik**

Banka provodi konzervativnu poslovnu strategiju u smislu preuzimanja tržišnih rizika, a osobito u dijelu rizika koji se odnose na pozicije trgovanja. U tom pogledu je Banka interne limite za podložne pozicije u pozicijama trgovanja postavila na niske razine, a uz jasno definiran proces odgovornosti za pozicioniranje i poštivanje definiranih limita.

Strategija tržišnih rizika je definirana unutar Strategije rizika, koja je direktno vezana uz Bančinu poslovnu strategiju. Na Strategiju rizika utječe postojeći kapital izdvojen za rizike, mora biti odobrena od strane Uprave i nakon toga i Nadzornog odbora. Odgovornost za praćenje i kontrolu izvršenja strategije rizika jest na sektoru Kontrola rizika.

Jasno definirana organizacijska struktura duž cijelokupnog procesa upravljanja rizikom uspostavljena je kako bi pokrila sve relevantne kategorije tržišnih rizika Banke. Uloge i odgovornosti u procesima rizika su definirane, iskominicirane i dokumentirane unutar okvira postojećih organizacijskih načela smjernica upravljanja na nivou Grupe. Bitno je za cijelokupan uspjeh da se definirane odgovornosti i komunikacija poštuju. Dokumentacija vezana uz rizik Banke ispunjava Grupne standarde u pogledu jasnoće, strukture i potpunosti temeljem odredbi rizika i pravila utvrđenim u Strategiji rizika. Na temelju načela proporcionalnosti Banka je obvezna primijeniti odgovarajuće standarde upravljanja rizikom bez obzira na veličinu i kompleksnost.

Koncept kapaciteta preuzimanja rizika se uspostavlja i redovito provodi. Njegova je svrha da utvrdi rizični potencijal te da pokaže u kojoj se mjeri potencijal preuzimanja rizika može iskoristiti kao pokriće svih materijalnih rizika Banke. Izračun kapaciteta preuzimanja rizika se koristi za informiranje relevantno odgovornih upravljačkih funkcija kako bi ih obavijestili o cijelokupnoj situaciji rizika u Banci te pružili informacije o eventualnim upravljačkim radnjama. Najvažniji parametar upravljanja je kapital izdvojen za rizike, koji se može raspodijeliti po kategorijama rizika na temelju unaprijed definirane strategije rizika. Preostali kapital za tržišne rizike predstavlja apetit za preuzimanjem tržišnog rizika kao mjerilo realizacije dosljednog sustava limitiranja tržišnih rizika.

Standardi koji se primjenjuju za mjerjenje i vrednovanje tržišnih rizika dosljedno se primjenjuju. Kontrola tržišnih rizika i rizika likvidnosti je odgovorna za razvoj i unapređenje metoda, modela, procedura i sustava te daje preporuke za njihovu implementaciju. Svi prepoznati tržišni rizici se vrednuju koristeći metode i sustave odobrene od strane nadređenih odjela i odbora, a ovisno o vrsti izračuna. Kako bi osigurali primjerenosti pouzdanost metoda, procedura i ulaznih parametara koji se odnose na tržišni rizik, redovito se provodi obratno testiranje i testiranje otpornosti na stres zajedno s redovnim kontrolama vjerojatnosti.

Za potrebe upravljanja izloženosti tržišnog rizika i iskorištenosti kapitala za rizike usvojeni su dosljedni sustavi limita. Sustav limita predlaže odjel Kontrola tržišnih rizika i rizika likvidnosti, a odobrava Uprava. Limiti se

pregledavaju najmanje jednom godišnje u sklopu procesa ažuriranja usklađenosti s strategijom rizika. U slučaju probroja limita, jasno definirana procedura o eskalacijskom procesu osigurava ažurnu reakciju od strane nadležnih odjela ili odbora.

Banka mora osigurati kao jedan od minimalnih zahtjeva za upravljanje rizikom, da odsustvo ili ostavka djelatnika ne dovede do prekida poslovnih procesa, u smislu upravljanja tržišnim rizikom. Kadar se mora bazirati na internim zahtjevima, poslovnim procesima i riziku. Djelatnici moraju biti osposobljeni za identificiranje svih tržišnih rizika te njihovo rješavanje na odgovarajući način.

Kvaliteta podataka, u smislu potpunosti i dostupnosti, definira pouzdanost i točnost izračunatog rizika i njegovih rezultata. Primjenjeni proces osiguranja kvalitete podataka počinje s dohvatom i održavanjem točnih podataka te se nastavlja s osiguranjem dostupnosti podataka u cijelokupnom procesu upravljanja tržišnim rizikom.

Sustav informacijske tehnologije i povezani IT procesi osiguravaju integritet, dostupnost, autentičnost i povjerljivost podataka. Djelatnici odgovorni za tehnički i stručni aspekt važećih procesa i sustava moraju na redovnoj osnovi pristupati tim sustavima i procesima.

Utvrđeni su standardi za pravovremeno praćenje tržišnih rizika. Svi identificirani tržišni rizici moraju biti učinkovito praćeni. Kvantificirani tržišni rizici se mjere pomoću kvantitativne metode, potencijalni nekvantificirani rizici se analiziraju kvalitativno i oba se prate pravodobno. Sustav ranog upozorenja podržava proces promatranja i praćenja rizika te identificiranja potencijalnih problema u ranoj fazi kako bi mogli poduzeti pravovremene poteze.

Unutar Banke postoji minimalni standard za izvještavanje. Informacijski sustavi upravljanja se primjenjuju kako bi osigurali potpuno i pravovremeno izvještavanje i komuniciranje sa relevantnim nivoima upravljanja o temama koje se odnose na tržišni rizik. Standardi izvještavanja o tržišnom riziku, a koji se odnose na upravljanje informacijama o tržišnom riziku su definirani od strane Kontrole tržišnih rizika i rizika likvidnosti, a neophodni su za praćenje cijelokupne pozicije tržišnih rizika Banke. Informacijski sustavi se ažuriraju na trajnoj osnovi. Iscrpan i učinkovit sustav internog izvještavanja je neophodan kako bi se postigla pravovremena i sveobuhvatna kontrola tržišnih rizika u poslovanju Banke. Interno izvještavanje o rizicima osigurava relevantnim donositeljima odluka adekvatnu informaciju o trenutnoj tržišnoj situaciji kako bi mogli donositi pravovremene odluke. Za sastanke odbora i Nadzornog odbora koriste se predlošci standardnog izvještavanja. Vanjsko izvještavanje je usklađeno s važećim zakonskim propisima. Regulatorni zahtjevi određuju minimalni standard za interne alate i procese izvještavanja o tržišnom riziku.

#### 4.3.4 Zahtjevi za kvalitativnu objavu vezanu uz rizik likvidnosti

Banka posluje kao univerzalna banka s fokusom na poslovanje s građanstvom i malim i srednjim poduzetnicima podržanog snažnom suradnjom sa segmentima poslovanja s javnim institucijama i poduzećima, gdje Banka stavlja naglasak na osnaživanju svoje pozicije kod klijenata uz restrukturiranje pasive na način da se oslanjanja na vlastite izvore financiranja.

Izvore financiranja predstavljaju primarni izvori, odnosno depoziti građanstva, pravnih osoba i javnih institucija, repo financiranje te međubankarski depoziti. Bančino poslovanje karakterizira relativno niska koncentracija izvora financiranja, odnosno izvori financiranja su široko rasprostranjeni po različitim segmentima poslovanja i kategorijama klijenata, a pritom financiranje prvenstveno proizlazi iz primarnih izvora financiranja.

S obzirom na izdašan porast rezerve likvidnosti uz mitigaciju kreditnog rizika kroz implementaciju internih limita izloženosti prema pojedinim izdavateljima vrijednosnih papira ili centralnih i poslovnih banaka, rezerva likvidnosti jest nekoncentrirana sa relativno ravnomernom podjelom na dužničke vrijednosne papire izdane od država EU članica ili investicijskog eksternog rejtinga, izloženost prema HNB-u te izloženosti u likvidnim sredstvima na računima pojedinih stranih poslovnih banaka sa najvišim eksternim rejtingima.

Uspoređujući sa vrijednostima na razini cjelokupnog bankovnog sustava, likvidnosni novčani tokovi koji bi proizašli iz izvedenica kao pojedinačne vrste posla su relativno zanemarive na cjelokupno poslovanje Banke. Shodno tome je i utjecaj na indikatore rizika likvidnosti prilično ograničen.

Sukladno regulativi, Banka je dužna izuzev izvještajne valute odvojeno izvješćivati HNB o koeficijentu likvidnosne pokrivenosti u valutama koje se smatraju značajnim, odnosno onim valutama gdje ukupne obveze denominirane u toj valuti iznose 5% ili više ukupnih obveza Banke. Istodobno, Banka provodi relativno konzervativnu strategiju po pitanju valutne neusklađenosti, pri čemu je ključna izloženost u domaćoj valuti te pojedinoj inozemnoj valuti koja ponajbolje odgovara poslovnim potrebama Banke. Dodatno, izdašna razina rezerve likvidnosti je omogućila i visoke razine pojedinih LCR omjera po značajnim valutama.

Banka provodi u potpunosti neovisan i nepristran pristup u upravljanju likvidnosti, dok unutar organizacijske strukture Banke posjeduje jasno definiran proces upravljanja i kontrole, a kako je već i navedeno u opisu odgovornosti i upravljanja.

S obzirom na likvidnosni profil Banke, sve relevantne stavke su već obuhvaćene u obrascu za objavu LCR-a.

U nastavku objavljujemo kvantitativne informacije o pokazatelju likvidnosne pokrivenosti.

u milijunima kuna

Područje primjene konsolidacije (pojedinačno)	Ukupna neponderirana vrijednost (prosjek) (31. ožujka 2018.)	Ukupna ponderirana vrijednost (prosjek) (31. ožujka 2018.)	Ukupna neponderirana vrijednost (prosjek) (30. lipnja 2018.)	Ukupna ponderirana vrijednost (prosjek) (30. lipnja 2018.)	Ukupna neponderirana vrijednost (prosjek) (30. rujna 2018.)	Ukupna ponderirana vrijednost (prosjek) (30. rujna 2018.)	Ukupna neponderirana vrijednost (prosjek) (31. prosinca 2018.)	Ukupna ponderirana vrijednost (prosjek) (31. prosinca 2018.)
Valuta i jedinice (HRK milijuna)								
Tromjesečje završava	(31. ožujka 2018.)	12	(31. ožujka 2018.)	12	(30. lipnja 2018.)	12	(30. rujna 2018.)	12
Broj podataka upotrijebljenih u izračunu prosjeka								
<b>VISOKOKVALITETNA LIKVIDNA IMOVINA</b>								
1 Ukupna visokokvalitetna likvidna imovina (HQLA)		4.117,8		4.643,6		4.868,5		4.787,1
<b>NOVČANI ODLJEVI</b>								
2 Depoziti stanovništva i depoziti malih poduzeća:	11.710,6	1.179,1	11.534,3	1.156,3	11.414,2	1.136,5	11.710,6	1.099,2
3 Stabilni depoziti	5.178,8	258,9	5.138,4	256,9	5.101,7	255,1	5.044,7	252,2
4 Manje stabilni depoziti	6.531,8	920,2	6.395,9	899,4	6.312,6	881,5	6.118,1	847,0
5 Neosigurani izvori financiranja velikih klijenata	4.551,5	2.857,7	4.798,4	3.116,6	4.770,7	3.169,5	4.558,6	3.004,4
6 Operativni depoziti (sve druge ugovorne strane) i depoziti u mrežama zadružnih banaka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7 Neoperativni depoziti (sve druge ugovorne strane)	4.551,5	2.857,7	4.798,4	3.116,6	4.770,7	3.169,5	4.558,6	3.004,4
8 Neosigurani dug	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9 Osigurani izvori financiranja velikih klijenata		19,2		19,2		19,2		6,4
10 Dodatni zahtjevi	1.040,7	74,6	1.227,2	88,6	1.346,2	94,8	1.466,7	101,2
11 Odljevi povezani s izloženosti izvedenica i drugim zahtjevima u pogledu kolateralala	0,9	0,9	1,6	1,6	1,5	1,5	1,6	1,6
12 Odljevi povezani s gubitkom izvora financiranja za dužničke proizvode	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13 Kreditne i likvidnosne linije	1.039,8	73,7	1.225,6	87,0	1.344,7	93,3	1.465,2	99,6
14 Druge ugovorne obveze financiranja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

15	Druge obveze potencijalnog financiranja	767,1	91,0	639,5	77,7	614,3	75,0	585,9	72,2
16	UKUPNI NOVČANI ODLJEVI		4.221,6		4.458,4		4.495,1		4.283,3
<b>NOVČANI PRILJEVI</b>									
17	Transakcije osigurane kolateralom (npr. obratne repo transakcije)	76,0	1,6	88,9	1,7	86,3	2,0	88,1	2,7
18	Priljevi od potpuno prihodujućih izloženosti	1.852,0	1.722,9	1.770,2	1.650,1	1.638,5	1.516,5	1.453,9	1.341,9
19	Ostali novčani priljevi  (Razlika između ukupnih ponderiranih priljeva i ukupnih ponderiranih odljeva koji proizlaze iz transakcija u trećim zemljama ako postoje ograničenja u vezi s prijenosom ili koji su denominirani u nekonvertibilnim valutama)	95,7	19,3	94,4	19,1	94,5	19,4	92,6	19,1
EU-19a		0,0		0,0		0,0		0,0	0,0
EU-19b	(Višak priljeva iz povezane specijalizirane kreditne institucije)		0,0		0,0		0,0		0,0
20	UKUPNI NOVČANI PRILJEVI	2.023,7	1.743,8	1.953,4	1.670,9	1.819,3	1.537,9	1.634,6	1.363,7
EU-20a	U cijelosti izuzeti priljevi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-20b	Priljevi na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-20c	Priljevi na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	2.023,7	1.743,8	1.953,4	1.670,9	1.819,3	1.537,9	1.634,6	1.363,7
			UKUPNA PRILAGODENA VRIJEDNOST						
21	ZAŠTITNI SLOJ LIKVIDNOSTI		4.117,8		4.643,6		4.868,5		4.787,1
22	UKUPNI NETO NOVČANI ODLJEVI		2.477,8		2.787,5		2.957,2		2.919,7
23	KOEFIČIJENT LIKVIDNOSNE POKRIVENOSTI (%)		166,2%		166,6%		164,6%		164,0%

Banka je održala visoku razinu likvidnosti tijekom 2018. godine, što je vidljivo na temelju visoke razine koeficijenta likvidnosne pokrivenosti, koji je na kraju 2018. godine iznosio 166,7%. Potrebno je naglasiti da je uslijed snažne rezerve likvidnosti i stabilnog financiranja Banke koeficijent likvidnosne pokrivenosti i dalje na razinama daleko iznad svojih regulatornih i internih limita te su načela sigurnosti i stabilnosti poslovanja kao i udovoljavanje zakonskih propisa neupitni. Prosječno povećanje indikatora u odnosu na 2017. godinu rezultat je daljnog jačanja rezerve likvidnosti u kombinaciji sa smanjenjem novčanih obveza.

## 4.4 Odjeljak C - Informacije o sustavu upravljanja

### Članak 435 (2) Uredbe

Prema Uredbi 575/2013., članak 435., stavak 2, točke a, b, c Addiko Bank d.d. primjenjuje Politiku o selekciji i zapošljavanju Addiko Bank koja je stupila na snagu u veljači 2017. godine i od tada se redovito ažurira sukladno smjernicama Grupe.

Cilj Politike o selekciji i zapošljavanju je uspostaviti standard i procedure u procesu selekcije i regrutacije u svrhu privlačenja i zapošljavanja najboljih kandidata za Addiko Bank d.d.

Dodatno, pri zapošljavanju nositelja ključnih funkcija te predsjednika i članova Uprave potrebno je ispuniti kriterije sukladno Politici procjene primjerenosti.

Primjerenost se mora procjenjivati tijekom internog ili eksternog postupka zapošljavanja, odnosno prije imenovanja kandidata za odgovarajuću poziciju.

Potencijalni kandidat mora imati odgovarajuće stručno znanje iz relevantnog područja te najmanje 3 godine profesionalnog iskustva na rukovoditeljskom radnom mjestu ili radnom mjestu stručnjaka, u tvrtki slične veličine, tipa i sličnih poslovnih aktivnosti. Osim stručnih znanja, sposobnosti i iskustva, pouzdanost i dobar ugled su također preduvjeti koji se uzimaju u obzir prilikom procjene primjerenosti.

Iz tog razloga u Addiko Bank d.d. ustrojeno je „Povjerenstvo za procjenu primjerenosti“ ili „Fit&Proper Office“ kako bi se osiguralo učestalo ažuriranje i centralno dokumentiranje procjene primjerenosti te kako bi se predložile mjere za kontinuirano osiguravanje tražene primjerenosti. Povjerenstvo za procjenu primjerenosti se sastoji od 3 člana koji su iz sektora Pravni poslovi, Usklađenost i sigurnost i Upravljanje ljudskim potencijalima i radnim odnosima.

Povjerenstvo na temelju procjene o primjerenosti kandidata izdaje dokument „Mišljenje o prikladnosti kandidata“, koje, zavisno od kandidata, šalje na nadzorni odbor, upravu, Glavnu skupštinu te u Hrvatsku narodnu banku.

### Opis toka informacija o riziku do upravljačkog tijela

Banka ima jasno uspostavljen sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima, kako bi pravodobno osigurala potrebne informacije sudionicima u sustavu upravljanju rizicima i donositeljima poslovnih odluka.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

U Banci se limitiraju ukupne izložene pozicije, ali i izloženosti kroz eventualni utjecaj na profitabilnost poslovanja. Naime, limiti ukupne pozicije govore o maksimalnoj izloženosti pozicije. Druga vrsta limita odnosi se na one limite koji su povezani sa utjecajem na profitabilnost. Limiti proizlaze iz strategije i poslovnih ciljeva Banke. Oni moraju biti osjetljivi na promjene iz okoline, ali i na promjene u i iz poslovanja Banke. Kao takav, sustav limita ima smisla jedino ukoliko se promatra u vremenskom kontinuumu te ukoliko je podržan povjesnim i stresnim testnim scenarijima koji će potvrditi pouzdanost pretpostavki korištenih kod formiranja tih limita.

Izvješćivanje i kontrola rizika je nezavisna funkcija koja ima zadatak osigurati absolutnu objektivnost u procjeni rizičnih izloženosti Banke. Ova se funkcija temelji na podacima iz neovisnih transakcijskih izvora. Osim toga, cilj je propisati i primjenjivati jedinstvene standarde iskazivanja pojedinih rizičnih pozicija. Kao rezultat ove funkcije nastaju različita izvješća i informacije za različite razine upravljanja (upravljačke, operativne, kontrolne, eksterne).

U svojoj osnovi izvještaji o upravljanju rizicima su interni ili eksterni. Internim izvještajima koriste se razni organizacijski dijelovi Banke (najčešće zaduženi za upravljanje tim rizikom) kao i visoki management. Eksternim izvještajima koriste se mnogi subjekti od kojih su najvažniji: dioničari, vlasnici, regulatorna tijela, stručna javnost, itd.

Izvješća o rizicima sadrže sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima, kao i ključnim pravilima i limitima. Za slučaj uočenih nepravilnosti, odnosno neusklađenosti s pravilima i limitima, Banka ima propisane eskalacijske procedure.

## 5 Informacije o obuhvatu primjene regulatornog okvira

### Članak 436 Uredbe

Addiko Bank d.d. Zagreb je dioničko društvo registrirano u Republici Hrvatskoj sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 6.

U skladu s poslovnom strategijom, Banka je tijekom 2018. godine prodala društvo Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. u likvidaciji, tako da Banka nema instituciju u vlasništvu kojima je nadređena.

Ne postoje niti su predvidiva značajna pravna ili stvarna ograničenja neodgodivog prijenosa kapitala ili izmirenja obveza između nadređenog društva i njemu društava kćeri.

Banka ne objavljuje informacije vezane uz obuhvat primjene javne objave, jer nema društva kćeri koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj, a čiji je regulatorni kapital manji od propisanog minimalnog iznosa regulatornoga kapitala.

Osnovne razlike između računovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima (obrasci EU LI1 i EU LI2) i iznosima izloženosti u regulatorne svrhe proizlaze iz sljedećeg:

- poziciju nematerijalne imovine koje su odbitna stavka Regulatornog kapitala imovine i isključuje se iz izloženosti za regulatorne svrhe.
- Izvanbilančne stavke koje nisu uključene u objavljeno finansijsko izvješće. U stupcu a obrasca EU LI2 prikazana je vrijednost izvanbilančne izloženosti prije primjene konverzijskih faktora i umanjenja za ispravak vrijednosti za kreditni rizik.

Banka ne objavljuje informacije iz obrasca *EU LI 3 pregled razlika u obuhvatima konsolidacije (subjekt po subjekt)* budući da nema instituciju u vlasništvu kojima je nadređena.

Obrazac 1: EU LI1 Razlike između računovodstvenog i regulatornog obuhvata konsolidacije i raspoređivanje kategorija iz finansijskog izvješća s regulatornim kategorijama rizika

	a=b	c	d	e	f	g u milijunima kuna
	Knjigovodstvene vrijednosti stavki					
	Knjigovodstvene vrijednosti iskazane u objavljenim finansijskim izvještajima	Podliježe okviru za kreditni rizik	Podliježe okviru za kreditni rizik druge ugovorne strane	Podliježe okviru za sekuritizaciju	Podliježe okviru za tržišni rizik	Ne podliježe kapitalnim zahtjevima ili odbicima od kapitala
<b>Imovina</b>						
Novac i sredstva kod Hrvatske narodne banke	3.124,6	3.124,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	99,1	0,0	0,0	0,0	99,1	0,0
Derivatna financijska imovina	5,7	0,0	5,7	0,0	0,0	0,0
Zajmovi i potraživanja od banaka	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Zajmovi i potraživanja od komitenata	10.075,6	10.003,5	72,1	0,0	0,0	0,0
Investicijski vrijednosni papiri	4.607,2	4.458,7	0,0	0,0	148,5	0,0
Ulaganja u nekretnine	6,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Nekretnine i oprema	203,2	203,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Nematerijalna imovina	59,9	0,0	0,0	0,0	0,0	59,9
Imovina namijenjena prodaji	22,4	22,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Odgodenja porezna imovina	101,7	27,4	0,0	0,0	0,0	74,3
Tekuća porezna imovina	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostala imovina	71,7	71,7	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Ukupna imovina</b>	<b>18.380,4</b>	<b>17.920,8</b>	<b>77,8</b>	<b>0,0</b>	<b>247,6</b>	<b>134,2</b>
<b>Obveze</b>						
Derivatne finansijske obveze	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2
Tekući računi i depoziti banaka	178,3	0,0	0,0	0,0	0,0	178,3
Tekući računi i depoziti komitenata	13.597,2	0,0	0,0	0,0	0,0	13.597,2
Uzeti zajmovi	358,9	0,0	0,0	0,0	0,0	358,9
Subordinirani dug	1.028,4	0,0	0,0	0,0	0,0	1.028,4
Rezerviranja	131,0	0,0	0,0	0,0	0,0	131,0
Ostale obveze	183,8	0,0	0,0	0,0	0,0	183,8
<b>Ukupne obveze</b>	<b>15.481,8</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>15.481,8</b>

Obrazac 2: EU LI2 Glavni izvori razlika između regulatornih iznosa izloženosti i knjigovodstvene vrijednosti u finansijskim izještajima

		a	b	c	d	e
		Okviri kojima stavke podliježu				
		Ukupno	Okvir za kreditni rizik	Okvir za kreditni rizik druge ugovorne strane	Okvir za sekuritizaciju	Okvir za tržišni rizik
<b>Iznos knjigovodstvene vrijednosti imovine prema regulatornom obuhvatu konsolidacije (prema obrascu EU LI1)</b>						
1		18.246,3	17.920,9	77,8	0,0	247,6
<b>Iznos knjigovodstvene vrijednosti obveza prema regulatornom obuhvatu konsolidacije (prema obrascu EU LI1)</b>						
2		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Ukupni neto iznos prema regulatornom opsegu konsolidacije</b>						
3		18.246,3	17.920,9	77,8	0,0	247,6
4	<b>Iznosi izvanbilančnih stavki</b>	2.433,3	694,4	0,0	0,0	0,0
5	<b>Razlike u vrednovanju</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	<i>Razlike proizašle iz različitih pravila o netiranju, osim onih koje su već uključene u redak 2.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7	<i>Razlike proizašle iz mogućih rezerviranja</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8	<i>Razlike proizašle iz bonitetnih filtera</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	<b>Iznosi izloženosti za regulatorne svrhe</b>	<b>20.679,6</b>	<b>18.615,3</b>	<b>77,8</b>	<b>0,0</b>	<b>247,6</b>

## 6 Regulatorni kapital

### Članak 437 (1) Uredbe

Informacije o regulatornom kapitalu objavljene u ovom poglavlju u skladu su s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 1423/2013.

U tabelama je prikazano usklađenje stavki bilance korištenih za izračunavanje regulatornog kapitala i regulatornog kapitala za regulatorne potrebe:

	Revidirani finansijski izvještaji	Bilanca regulatornog opsega	u milijunima kuna	Poveznica za prijelazni obrazac regulatornog kapitala
<b>Imovina</b>				
Novac i sredstva kod Hrvatske narodne banke	3.124,6	-		
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	99,1	0,10		a
Derivatna finansijska imovina	5,7	0,71		b
Zajmovi i potraživanja od banaka	2,5	-		
Zajmovi i potraživanja od komitenata	10.075,6	-		
Investicijski vrijednosni papiri	4.607,2	4,43		
Ulaganja u nekretnine	6,1	-		
Nekretnine i oprema	203,2	-		
Nematerijalna imovina	59,9	59,90		d
Imovina namijenjena prodaji	22,4	-		
Odgodenja porezna imovina	101,7	74,33		e
Tekuća porezna imovina	0,7	-		
Ostala imovina	71,7	-		d
<b>Ukupno imovina</b>	<b>18.380,5</b>			
<b>Obveze</b>				
Derivatne finansijske obveze	4,21	-		
Tekući računi i depoziti banaka	178,29	-		
Tekući računi i depoziti komitenata	13.597,24	-		
Uzeti zajmovi	358,90	-		
Subordinirani dug	1.028,41	513,64		
Rezerviranja	131,04	-		
Ostale obveze	183,77	-		
<b>Ukupno obveze</b>	<b>15.481,9</b>	<b>513,6</b>		
<b>Kapital</b>				
Dionički kapital	2.558,90	2.558,90		f
Kapitalna dobit	-	-		h
Dobit tekuće godine	170,99	68,63		
Zadržana dobit/(preneseni gubitak)	(6,00)	(6,00)		
Rezerve	174,78	174,78		k, c
<b>Ukupno kapital</b>	<b>2.898,7</b>			
<b>Ukupno obveze i kapital</b>	<b>18.380,5</b>			

## Usklađenje stavki regulatornog kapitala s pozicijama kapitala u revidiranim finansijskim izvješćima

u milijunima kuna

	Revidirani finansijski izvještaji	Bilanca regulatornog opsega
<b>Kapital i rezerve</b>		
Dionički kapital	2.558,90	2.558,90
Kapitalna dobit	0,00	0,00
Dobit tekuće godine	170,99	0,00
Zadržana dobit/(preneseni gubitak)	-6,00	-6,00
Rezerve	174,78	174,78
<b>Ukupno obveze i kapital</b>	<b>2.898,67</b>	<b>2.727,68</b>
<b>Regulatorni kapital</b>		
<b>Ukupno kapital i rezerve koje pripadaju dioničarima matičnog društva</b>		<b>2.727,7</b>
Nematerijalna imovina		-59,90
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje		-5,75
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjenih za povezane porezne obveze		-74,33
Priznata dobit		68,63
<b>Osnovni kapital</b>		<b>2.656,3</b>
<b>Dopunski kapital</b>		<b>513,6</b>
<b>Regulatorni kapital</b>		<b>3.170,0</b>

Tabela u nastavku prikazuje glavne značajke instrumenata redovnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koji je Banka izdala:

	Instrumenti redovnog osnovnog kapitala	Dopunski kapital
1. Izdavatelj	ADDIKO BANK AG	ADDIKO BANK AG
2. Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatni plasman)	HRHYBARA0003	NP
3. Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenta Regulatorni tretman	hrvatsko	hrvatsko
4. Prijelazna pravila CRR-a	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital
5. Pravila CRR-a nakon prijelaznog razdoblja	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi
6. Priznat na pojedinačnoj (pot)konsolidiranoj / pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	Dopunski kapital
7. Vrsta instrumenta (vrste utvrđuje svaka država)	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital
8. Iznos priznat u regulatornom kapitalu (valuta u HRK, na zadnji datum izvještavanja)	2.558.898.150	513.639.714
9. Nominalni iznos instrumenta	2.558.898.150	1.028.405.830
9.a Cijena izdanja	Nominalna vrijednost dionice HRK 4.000,00	NP
9.b Otkupna cijena	NP	NP
10. Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital	Obveze - amortizirani trošak
11. Izvorni datum izdavanja	Prvo izdanje 08.03.1996, dodatna naknadna izdanja	27.05.2009.
12. Bez dospijeća ili s dospijećem	Bez dospijeća	S dospijećem
13. Izvorni rok dospijeća	Bez dospijeća	30.06.2021.
14. Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenje nadzornog tijela	NP	NP
15. Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, uvjetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	NP	NP
16. Naknadni datumi izvršenja opcije kupnje, prema potrebi	NP	NP
Kuponi/dividende		
17. Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	Promjenjiva dividenda	Promjenjiva kamatna stopa 6-mjesečni EURIBOR + 4,28%
18. Kuponska stopa i povezani indeksi	NP	
19. Postojanje mehanizma obveznog otkazivanja dividende	NP	NP
20.a Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	Puno diskrecijsko pravo	obvezno
20.b Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	Puno diskrecijsko pravo	obvezno
21. Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkup	Ne	Ne
22. Nekumulativni ili kumulativni	Nekumulativni	NP
23. Konvertibilni ili nekonvertibilni	NP	NP
24. Ako su konvertibilni, pokrećač(i) konverzije	NP	NP
25. Ako su konvertibilni, potpuno ili djelomično	NP	NP
26. Ako su konvertibilni, stopa konverzije	NP	NP
27. Ako su konvertibilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	NP	NP

Glavne značajke instrumenata redovnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koji je Banka izdala (nastavak)

	Instrumenti redovnog osnovnog kapitala	Dopunski kapital
28. Ako su konvertibilni navesti vrstu instrumenta u koju se mogu konvertirati	NP	NP
29. Ako su konvertibilni navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertira	NP	NP po dospjeću / pretvaranj e u dionički kapital
30. Značajke smanjenja vrijednosti	zakonski pristup	
31. U slučaju smanjenja vrijednosti, pokretač(i) smanjenja vrijednosti	financijski gubitak/ neodrživost redovnog poslovanja	NP
32. U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	u cijelosti ili djelomično	NP
33. U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	trajno/privremeno	NP
34. U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizama povećanja vrijednosti	zakonski pristup, odluka Glavne Skupštine	NP isplaćuju se nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicim a
35. Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	posljednje	
36. Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	NE	NP
37. Ako postoje, navesti nesukladne značajke	NP	NP

"NP" nije primjenjivo

U Prilogu 1 ovog izvješća, Banka objavljuje informacije temeljem Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013 od 20. prosinca 2013. godine o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na zahtjeve za objavljivanje vlastitog kapitala institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. - Prilog IV

## 7 Kapitalni zahtjevi

Članak 438 Uredbe

### 7.1 Sažetak pristupa Banke ocjeni adekvatnosti internog kapitala

Informacije o regulatornom kapitalu objavljene u ovom poglavlju u skladu su s člankom 438. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 1423/2013.

Kvalitativne informacije u vezi s postupkom procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala čine sažetak samog procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala.

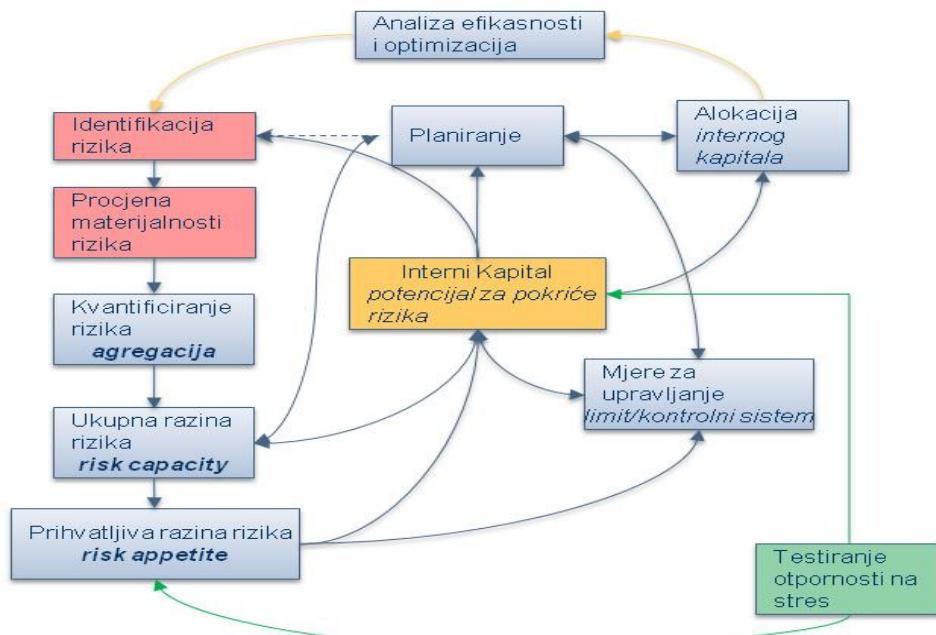
Osnovni cilj postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) je određivanje pozitivne razine kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena te su procijenjeni kao materijalni. Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) služi kao procjena adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke i provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala.

Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) uspostavljen je i kontinuiran proces koji se izvještava na kvartalnoj osnovi. Međutim, određeni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP), kao na primjer praćenje regulatorne adekvatnosti kapitala, izračun rizika koncentracije, izračun valutno i kamatno induciranih kreditnih rizika, itd., odraduju se i izvještavaju na mjesечноj osnovi.

Osnovni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) Banke su sljedeći:

- 1) identifikacija i procjena materijalnosti rizika (uključujući definiranje sadašnjeg i budućeg profila rizika),
- 2) kvantifikacija rizika koja završava agregacijom rizika i izračunom ukupne razine rizika,
- 3) definiranje prihvatljive razine rizika,
- 4) definiranje i izračun internog kapitala,
- 5) stavljanje u odnos internog kapitala i ukupne razine rizika - sposobnost podnošenja rizika,
- 6) planiranje potrebnog regulatornog i internog kapitala u budućnosti,
- 7) alokacija internog kapitala za pokriće rizika,
- 8) monitoring i kontroling,
- 9) testiranje otpornosti na stres,
- 10) mjere učinkovitosti prilagođene za rizik (engl. „*risk adjusted performance measures*“).

S obzirom na to da su prethodno navedeni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) međusobno izravno ili neizravno povezani i isprepleteni, njihova povezanost i međusobni utjecaj najbolje se može vidjeti na sljedećem prikazu:



Proces planiranja kapitala sastavni je dio cijelokupnog procesa planiranja i budžetiranja te je dio procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital.

Procesom planiranja kapitala Banka osigurava:

- da će svi planirani rizici mjereni kroz interne kapitalne zahtjevi biti pokriveni željenom planiranom razinom internog kapitala, i
- da će minimalni regulatorni kapitalni zahtjevi biti pokriveni adekvatnom razinom internog kapitala.

Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika.

Plan internog kapitala zasnovan je, između ostalog, na sljedećim faktorima:

- razini rizično ponderirane aktive u skladu s planiranim rastom bilančnih i izvanbilančnih izloženosti,
- planiranim razinama kapitalnih zahtjeva za rizike u sklopu procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP),
- strukturi dopunskog kapitala sukladno ugovorenim dospijećima,
- politici isplate dividende,
- održavanje adekvatnosti internog kapitala na željenoj razini.

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat Bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u

konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke. Preuzeti rizici dijele se na materijalne i nematerijalne, tj. značajne ili ne značajne.

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., 8% iznosa izloženosti ponderirane rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 112., Uredbe EU br. 575/2013 i objavljuje informacije o iznosima kapitalnih zahtjeva.

## Obrazac 4 EU OVI Pregled rizikom ponderirane imovina

			u milijunima kuna		
		Rizikom ponderirana imovina	31.12.2018	31.12.2017	Najmanji kapitalni zahtjevi 31.12.2018
	1	Kreditni rizik (isključujući kreditni rizik druge ugovorne strane)	10.403,5	10.707,8	832,3
članak 438. stavci (c) i (d)	2	Od čega standardizirani pristup	10.403,5	10.707,8	832,3
članak 438. stavci (c) i (d)	3	Od čega osnovni IRB pristup (Osnovni IRB pristup)	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavci (c) i (d)	4	Od čega napredni IRB pristup (Napredni IRB pristup)	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavak (d)	5	Od čega vlasnička ulaganja koja podliježu jednostavnom pristupu ponderiranja rizikom ili pristupu internih modela (IMA)	0,0	0,0	0,0
članak 107.					
članak 438. stavci (c) i (d)	6	Kreditni rizik druge ugovorne strane	13,2	58,7	1,1
članak 438. stavci (c) i (d)	7	Od čega vrednovanje po tržišnim vrijednostima	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavci (c) i (d)	8	Od čega originalna izloženost	0,0	0,0	0,0
	9	Od čega standardizirani pristup	7,6	45,0	0,6
	10	Od čega metoda internog modela (IMM)	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavci (c) i (d)	11	Od čega iznos izloženosti riziku za doprinose u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavci (c) i (d)	12	Od čega CVA	5,6	13,7	0,5
članak 438. stavak (e)	13	Rizik namire	0,0	0,0	0,0
članak 449. stavci (o) i (i)	14	Izloženost sekuritizaciji u knjizi banke (nakon gornje granice)	0,0	0,0	0,0
	15	Od čega IRB pristup	0,0	0,0	0,0
	16	Od čega pristup nadzorne formule IRB-a (SFA)	0,0	0,0	0,0
	17	Od čega pristup interne procjene (IAA)	0,0	0,0	0,0
	18	Od čega standardizirani pristup	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavak (e)	19	Tržišni rizik	57,1	131,8	4,6
	20	Od čega standardizirani pristup	57,1	131,8	4,6
	21	Od čega IMA	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavak (e)	22	Velike izloženosti	0,0	0,0	0,0
članak 438. stavak (f)	23	Operativni rizik	1.164,1	876,3	93,1
	24	Od čega jednostavni pristup	0,0	0,0	0,0
	25	Od čega standardizirani pristup	1.164,1	876,3	93,1
	26	Od čega napredni pristup	0,0	0,0	0,0
članak 437. stavak 2., članci 48. i 60.	27	Iznosi ispod pragova za odbijanje (na koje se primjenjuje ponder rizika 250 %)	0,0	0,0	0,0
članak 500.	28	Ispravak praga	0,0	0,0	0,0
	29	Ukupno	11.638,0	11.774,6	931,0

Rizikom ponderirana aktiva na 31.12.2018 iznosi 11,638 mlrd kuna i smanjena je za 136,6 milijuna kao rezultat smanjenja kreditnog rizika za 304,3 milijuna kuna i povećanje operativnog rizika za 288 milijuna kuna.

U promatranom razdoblju, na kreditni rizik odnosi se 89% rizikom ponderirane imovine.

Udio operativnog rizika je povećan u strukturi izloženosti prema vrsti rizika s 7% na 10% ukupne ponderirane imovine.

## 8 Protuciklički zaštitni slojevi kapitala

### Članak 440 Uredbe

Sukladno članku 440. Uredbe, Banka objavljuje iznos specifičnog protucikličnog zaštitnog sloja kapitala institucije te geografsku distribuciju svojih kreditnih izloženosti koja je relevantna za izračun protucikličkog zaštitnog sloja kapitala.

Iznos specifičnog protucikličkog zaštitnog sloja

		31.12.2018.
<b>Ukupan iznos izloženosti riziku (u milijunima kuna)</b>		11.638,0
Stopa protucikličkog zaštitnog sloja specifična za instituciju		0,00%
Zahtjev za protuciklički zaštitni sloj specifičan za instituciju		0

Stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala specifična za Banku na dan 31.12.2018. godine iznosi 0,00%.

U skladu s odredbama iz Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1152/2014, distribucija relevantnih kreditnih izloženosti Banke po zemljama, prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica geografska distribucija kreditnih izloženosti koja je važna za izračun protucikličkog sloja kapitala

Zemlja	Opće kreditne izloženosti		Izloženosti iz knjige trgovanja	Sekuritizacijska izloženost		Kapitalni zahtjevi			Ponderi kapitalnih zahtjeva	Stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala	
	Vrijednost izloženosti za standardizirani pristup	Vrijednost izloženosti za IRB		Vrijednost izloženosti za standardizirani pristup	Vrijednost izloženosti za IRB	od čega: opće kreditne izloženosti	od čega: izloženosti iz knjige trgovanja	od čega: sekuritizacijske izloženosti			
Hrvatska	10.630,8	0,0	392,0	0,0	0,0	0,0	686,8	31,4	0,0	718,1	97,4% 0,0%
Austrija	65,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	0,0	0,0	5,2	0,7% 0,0%
SAD	59,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	0,0	0,0	4,7	0,6% 0,0%
Velika Britanija	49,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	3,9	0,5% 1,0%
Slovenija	41,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	3,3	0,4% 0,0%
Ostale	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	1,6	0,2% **0%
<b>Ukupno</b>	<b>10.866,9</b>	<b>0,0</b>	<b>392,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>705,6</b>	<b>31,4</b>	<b>0,0</b>	<b>737,0</b>	<b>100,0%</b>

U raščlambu 'Ostale' uključene su izloženosti prema zemljama u kojima Banka ima relevantne kreditne izloženosti manje od 10 milijuna kuna. Primjenjiva stopa protucikličkog zaštitnog sloja za sve zemlje iznosi 0,00% osim za države Češke (0,50%), Slovačke (1,25%), Norveške (2,0%) i Švedske (2,0%).

## 9 Kreditni rizik i opće informacije o smanjenju kreditnog rizika

Članak 442. i 453. Uredbe

### 9.1 Odjeljak A - Opće kvalitativne informacije o kreditnom riziku

Kreditni rizik jest rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove finansijske obveze prema kreditnoj instituciji.

Preuzimanje kreditnog rizika je jedna od osnovnih izvedenica bančinog poslovanja s obzirom da je Bančino poslovanje zasnovano na komercijalnom bankarstvu, te izloženost iz koje proizlazi i preuzimanje kreditnog rizika proizlazi upravo iz obavljanja osnovne djelatnosti Banke kao sastavnog dijela poslovanja. Organizacijski ustroj upravljanja kreditnim rizikom je ustrojen na način da se kreditnim rizikom upravlja od samog trenutka nastajanja izloženosti kreditnom riziku - poslovanja s klijentima, daljnog praćenja, administriranja i mjerena izloženosti kreditnom riziku te same procjene kreditnog rizika kroz sektore Kontrolu rizika, Upravljanje rizikom Poslovanja s poslovnim subjektima, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom.

Banka je svojim internim aktima propisala opseg i način obavljanja kontrole kreditnog rizika te obujam i učestalost internog izvješćivanja. Također, osigurana je i pravodobna i djelotvorna analiza i praćenje kreditnog rizika te pravodobno izvješćivanje relevantnih razina rukovodstva o analizi strukture i kvalitete cijelokupnog portfelja koji su uspostavljeni na način da osiguravaju pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Potraživanja koja proizlaze iz ugovornog odnosa, a koje dužnik nije podmirio u ugovorenem roku smatraju se dospjelim nenaplaćenim potraživanjima Banke. "Dospjelo" podrazumijeva iznos glavnice, kamate i ostalih potraživanja koji druga ugovorna strana nije podmirila na ugovoren datum dospjeća.

Sukladno definiciji statusa neispunjavanja obveza u članku 178. Uredbe, Banka smatra da je status neispunjavanja obveza pojedinog dužnika nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

- 1) Banka smatra vjerojatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz instrumenata osiguranja (ako je obveza osigurana instrumentima osiguranja),
- 2) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi

Značajnost dospjele kreditne obveze definirana je člankom 15. Odluke o provedbi Uredbe (EU) br. 575/2013 u dijelu vrednovanja imovine i izvanbilančnih stavki te izračunavanja regulatornoga kapitala i kapitalnih zahtjeva. Sukladno navedenoj Odluci, kreditnu obvezu Banka smatra značajnom ako ukupan iznos dospjele kreditne obveze pojedinog dužnika prelazi 1.750 HRK.

Restrukturiranim izloženosti Banka smatra one izloženosti za koje su promijenjeni prвobitno ugovoreni uvjeti kreditiranja zbog pogoršanja bilo kojeg od općih kriterija sukladno Odluci o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka:

- 1) kreditna sposobnost dužnika,
- 2) urednost u podmirivanju obveza dužnika prema Banci i drugim vjerovnicima i
- 3) kvaliteta instrumenata osiguranja po pojedinoj izloženosti.

Pritom se smatra da je plasman restrukturiran ako se smanji kamatna stopa, smanji ili otpiše potraživanje po kamatama, promijeni visina glavnice, promijene rokovi otplate, izravno ili neizravno odobri nova u zamjenu za postojeću izloženost i /ili promijene drugi prвobitno ugovoreni uvjeti kreditiranja.

Umanjenja vrijednosti bilančnih stavki i rezerviranja za izvanbilančne stavke, Banka provodi sukladno Odluci o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka.

Sukladno tome, financijski instrumenti koji su u skladu s MSFI9 su raspoređeni u sljedeće kategorije:

- 1) financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku, i
- 2) financijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) i
- 3) fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVRDG).

Kod početnog priznavanja financijska imovina je klasificirana u jednu od kategorija, pri čemu osnova za klasifikaciju ovisi o poslovnom modelu društva i ugovorenim značajkama novčanog tijeka financijske imovine.

Sve izloženosti, Banka dijeli u sljedeće kategorije:

- 1) rizična skupina A, koja se sastoji od rizičnih podskupina A-1 i A-2,
- 2) rizična skupina B, koja se sastoji od rizičnih podskupina B-1, B-2 i B3, te
- 3) rizična skupina C.

Primjena MSFI-ja 9 nije rezultirala značajnom promjenom poslovnog modela implementiranog unutar Banke. Banka primjenjuje model "očekivanog kreditnog gubitka" (ECL9 i priznaje ECL i ažurira iznos priznatog ECL-a na svaki izvještajni datum kako bi odrazio promjene u kreditnom riziku financijske imovine.

Očekivani gubitak, Banka računa u tri različite faze kako bi prepoznaла pogoršanje kreditne kvalitete sukladno očekivanjima MSFI 9 standarda. Za fazu 1 su izračunati jednogodišnji očekivani gubici, dok su za fazu 2 i fazu 3 izračunati ukupni cjeloživotni očekivani gubici.

Faza 1 započinje priznavanjem financijskog instrumenta te je u tom trenutku priznat i jednogodišnji gubitak. U trenutku kada se smatra da je došlo do značajnog pogoršanja kreditne kvalitete, financijska imovina se prebacuje u fazu 2 u skladu definiranim kriterijima.

Faza 3 nastaje u trenutku kada se kreditna kvaliteta financijske imovine pogorša do točke u kojoj su prepoznati kreditni gubici te je nastupio status neispunjena obveza.

Za procjenjivanje gubitaka na skupnoj osnovi za bilančne i izvanbilančne stavke za koje nije utvrđeno umanjenje na individualnoj osnovi, tj. za zajmove i pojedinu ostalu financijsku imovinu te izvanbilančne obveze klasificirane u rizičnu skupinu A (faza 1 i faza 2), Banka primjenjuje portfeljnu procjenu. Pri tome primjenjuje modele koji u obzir uzimaju buduća očekivanja sukladno MSFI 9 standardu (očekivani gubici), a ukupno umanjenje po izloženostima klasificiranim u rizične podskupine A-1 i A-2 nije manje od 0,8% bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti tih podskupina.

Banka nema dospjelih izloženosti (više od 90 dana) za koje nije potrebno provoditi umanjenje vrijednosti.

Detaljan opis kvalitativnih informacija o kreditnom riziku nalazi se u Godišnjem financijskom izvješću Banke u Bilješci 2b) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja .

## 9.2 Odjeljak B - Opće kvantitativne informacije o kreditnom riziku

Obrazac 7: EU CRB-B Ukupni i prosječni neto iznos izloženosti tijekom razdoblja prema kategoriji izloženosti

Kategorije izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju razdoblja	Prosječne neto izloženosti tijekom razdoblja u milijunima kuna
Središnje države ili središnje banke	5.640	6.326
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	126	128
Subjekti javnog sektora	293	305
Multilateralne razvojne banke	0	0
Međunarodne organizacije	0	0
Institucije	1.534	1.539
Trgovačka društva	4.782	4.953
Od kojih: MSP	894	809
Stanovništvo	5.954	5.705
Od kojih: MSP	985	705
Osigurano hipotekama na nekretninama	895	933
Od kojih: MSP	12	12
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	349	463
Visokorizične stavke	127	73
Pokrivenе obveznice	0	0
Potraživanja prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
Subjekti za zajednička ulaganja	0	0
Izloženosti vlasničkim ulaganjima	27	27
Druge izloženosti	845	856
<b>Ukupni standardizirani pristup</b>	<b>20.572</b>	<b>21.306</b>

Ukupan iznos neto izloženosti u 2018. godini iznosi 20.572 milijuna kuna što je za 2.511 milijuna kuna manje nego u 2017. godini. Sukladno strategiji Banke, u odnosu na prethodnu godinu povećana je izloženost prema Stanovništvu te Malom i srednjem poduzetništvu dok je najveće smanjenje izloženosti zabilježeno je u segmentima Središnje države ili središnje banke te u segmentu Institucije.

### Obrazac 8: EU CRB C - Geografska raščlamba izloženosti prema kategorijama izloženosti

Materijalno značajnim geografskim područjima, Banka smatra područja u kojima je udio izloženosti u ukupnoj izloženosti veći od 2%.

	GRAD ZAGREB	OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	ISTARSKA ŽUPANIJA	OSTALE ŽUPANIJE	SAD	OSTALE DRŽAVE	UKUPNO	u milijunima kuna
Središnje države ili središnje banke	4.653	0	0	0	0	0	0	0	987	5.640	
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	22	8	21	9	10	57	0	0	126	
Subjekti javnog sektora	1	283	1	0	0	0	8	0	0	293	
Institucije	177	0	0	2	0	0	0	555	525	1.534	
Trgovačka društva	1.740	397	269	282	400	187	1.320	35	152	4.782	
Stanovništvo	1.291	1.142	463	348	372	397	1.935	0	6	5.954	
Osigurano hipotekama na nekretninama	196	145	117	60	52	63	262	0	0	895	
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	127	53	21	24	17	18	83	0	6	349	
Visokorizične stavke	110	4	0	0	4	8	0	0	0	127	
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja	3	0	0	0	0	0	0	24	0	27	
Druge izloženosti	688	14	34	35	4	13	42	0	15	845	
<b>Ukupni standardizirani pristup</b>	<b>8.985</b>	<b>2.060</b>	<b>913</b>	<b>771</b>	<b>858</b>	<b>696</b>	<b>3.707</b>	<b>614</b>	<b>1.968</b>	<b>20.572</b>	

Kao i prethodne godine najveći udio u ukupnoj izloženosti po županijama bilježe Grad Zagreb (44%) i Osječko-baranjska županija (10%) dok Primorsko-goranska županija, Zagrebačka i Splitsko-dalmatinska županija, svaka pojedinačno čine 4% ukupne izloženosti Banke. Udio izloženosti prema inozemstvu čini 12% ukupne izloženosti gdje najveći udio bilježi izloženost prema Sjedinjenim američkim državama (3%). Izloženost prema ostalim državama izvan Republike Hrvatske čine Francuska, Rumunjska i Španjolska.

### Obrazac 9: EU CRB- D - Koncentracija izloženosti prema gospodarskim granama

Materijalno značajnim gospodarskim granama Banka smatra grane djelatnosti kojima je udio izloženosti u ukupnoj izloženosti veći od 2%.

KATEGORIJE IZLOŽENOSTI	u milijunima kuna								
	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJА	GRĀĐEVINARSTVO	TRGOVINA NA VELIKO I MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	OSTALE INDUSTRije	UKUPNO
Središnje države ili središnje banke	0	0	0	0	2.576	2.077	987	0	5.640
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	0	0	0	0	126	0	0	126
Subjekti javnog sektora	0	0	0	0	0	1	0	292	293
Institucije	0	0	0	0	429	0	1.105	0	1.534
Trgovačka društva	1.260	522	1.241	338	64	0	187	973	4.586
Stanovništvo	204	127	338	63	0	0	0	5.371	6.103
Osigurano hipotekama na nekretninama	2	1	2	1	0	0	0	934	940
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	23	33	97	16	0	0	0	163	332
Visokorizične stavke	0	118	0	0	0	0	0	28	146
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	26	0	0	2	27
Druge izloženosti	2	0	10	0	615	0	2	217	845
<b>Ukupni standardizirani pristup</b>	<b>1.492</b>	<b>800</b>	<b>1.687</b>	<b>419</b>	<b>3.711</b>	<b>2.203</b>	<b>2.281</b>	<b>7.980</b>	<b>20.572</b>

Kao i prethodne godine najveći udio u izloženosti po granama djelatnosti bilježe Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (18%), Javna Uprava i obrana; Obvezno socijalno osiguranje (11%), Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela (11%), Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila (8%) te Prerađivačka industrija (7%).

Obrazac 10: EU CRB - E Dospijeće izloženosti prema preostalom roku dospijeća i kategorijama izloženosti

	neto vrijednost izloženosti						u milijunima kuna
	na zahtjev	<=1 godina	>1godina <= 5 godina	> 5 godina	nije navedeno dospijeće	ukupno	
Središnje države ili središnje banke	0	2.834	2.107	699	0	5.640	
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	40	66	20	0	126	
Subjekti javnog sektora	0	52	176	65	0	293	
Institucije	0	368	978	63	125	1.534	
Trgovačka društva	0	2.053	2.279	450	0	4.782	
Stanovništvo	0	1.884	2.228	1.842	0	5.954	
Osigurano hipotekama na nekretninama	0	87	273	535	0	895	
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	0	209	72	69	0	349	
Visokorizične stavke	0	11	43	72	0	127	
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja	0	3	0	0	24	27	
Druge izloženosti	0	59	76	78	631	845	
<b>Ukupni standardizirani pristup</b>	<b>0</b>	<b>7.599</b>	<b>8.299</b>	<b>3.894</b>	<b>780</b>	<b>20.572</b>	

U odnosu na prethodnu godinu kad je najveći udio izloženosti bio u kategoriji dospijeća do 1 godine (45%), u 2018. godini je najveći udio izloženosti raspoređen u kategoriji od 1 do 5 godina (40%) nakon čega slijedi izloženost do 1 godine (37%). Po preostalim kategorijama nije bilo značajnijih izmjena u odnosu na 2017. godinu.

Obrazac 10: EU CRB - E Dospijeće izloženosti prema preostalom roku dospijeća i kategorijama izloženosti

	u milijunima kuna					
	na zahtjev	<=1 godina	>1godina <= 5 godina	> 5 godina	nije navedeno dospijeće	ukupno
Središnje države ili središnje banke	0	2.834	2.107	699	0	5.640
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	40	66	20	0	126
Subjekti javnog sektora	0	52	176	65	0	293
Institucije	0	368	978	63	125	1.534
Trgovačka društva	0	2.053	2.279	450	0	4.782
Stanovništvo	0	1.884	2.228	1.842	0	5.954
Osigurano hipotekama na nekretninama	0	87	273	535	0	895
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	0	209	72	69	0	349
Visokorizične stavke	0	11	43	72	0	127
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja	0	3	0	0	24	27
Druge izloženosti	0	59	76	78	631	845
<b>Ukupni standardizirani pristup</b>	<b>0</b>	<b>7.599</b>	<b>8.299</b>	<b>3.894</b>	<b>780</b>	<b>20.572</b>

U odnosu na prethodnu godinu kad je najveći udio izloženosti bio u kategoriji dospijeća do 1 godine (45%), u 2018. godini je najveći udio izloženosti raspoređen u kategoriji od 1 do 5 godina (40%) nakon čega slijedi izloženost do 1 godine (37%). Po preostalim kategorijama nije bilo značajnijih izmjena u odnosu na 2017. godinu.

**Obrazac 11: EU CR1 A - Kreditna kvaliteta izloženosti prema kategoriji izloženosti**

Kategorije izloženosti	izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza (bruto)	izloženosti koje nisu u statusu neispunjavanja obveza (bruto)	posebni ispravci vrijednosti za kreditni rizik	opći ispravci vrijednosti za kreditni rizik	akumulirani otpisi	u milijunima kuna	
						iznosi povezani s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik tijekom izvještajnog razdoblja	neto vrijednosti (a+b-c-d)
Središnje države ili središnje banke	0	5.642	0	2	0	2	5.640
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	126	0	1	0	1	126
Subjekti javnog sektora Multilateralne razvojne banke	0	294	0	1	0	1	293
Međunarodne organizacije	0	0	0	0	0	0	0
Institucije	0	1.541	0	7	0	7	1.534
Trgovačka društva	0	4.829	0	47	0	47	4.782
Od kojih: MSP	0	905	0	11	0	11	894
Stanovništvo	0	6.020	0	67	1	67	5.954
Od kojih: MSP	0	995	0	10	0	10	985
Osigurano hipotekama na nekretninama	0	895	0	0	0	0	895
Od kojih: MSP	0	12	0	0	0	0	12
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	1.390	0	1.041	0	413	1.041	349
Visokorizične stavke	0	132	4	2	0	6	127
Izloženosti vlasničkim ulaganjima	0	27	0	0	0	0	27
Druge izloženosti	0	847	0	2	4	2	845
<b>Ukupni standardizirani pristup</b>	<b>1.390</b>	<b>20.354</b>	<b>1.044</b>	<b>128</b>	<b>418</b>	<b>1.172</b>	<b>20.572</b>
Od kojih zajmovi	1.158	12.616	843	105	0	948	13
od kojih : dužnički vrijednosni papiri	213	4.477	198	7	0	205	4
Od kojih izloženosti izvanbilančnih stavki	26	3.253	4	15	0	19	3

Osim smanjenja izloženosti u kategorijama izloženosti koje ne čine primarnu djelatnost Banke (izloženosti prema Središnjoj državi ili središnjoj banci te izloženosti prema Institutijama) te povećanja izloženosti prema Stanovništvu i Malom i srednjem poduzetništvu, u 2018. godini zabilježeno je značajno smanjenje izloženosti u statusu neispunjavanja obveza kao rezultat efikasnog upravljanja portfeljem, naplate loših plasmana te prodaje potraživanja. Posebni ispravci vrijednosti za kreditne rizike smanjeni su sa 1.207 milijuna kuna u 2017. godini na 1.044 milijuna kuna u 2018. godini, dok su opći ispravci smanjeni sa 138 milijuna kuna na 128 milijuna kuna. U 2018. godini otpisano je 418 milijuna kuna potraživanja u odnosu na 172 milijuna kuna otpisa u prethodnoj godini.

**Obrazac 12: EU CR1B - Kreditna kvaliteta izloženosti prema gospodarskim granama**

Glavne vrste djelatnosti	izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza	izloženosti koje nisu u statusu neispunjavanja obveza	posebni ispravci vrijednosti za kreditni rizik	opći ispravci vrijednosti za kreditni rizik	akumulirani otpisi	u milijunima kuna	
						iznosi povezani s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik tijekom izvještajnog razdoblja	neto vrijednosti (a+b-c-d)
POLJOPRIVREDNA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	59	253	39	7	12	46	265
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	118	1.486	95	13	54	108	1.495
GRAĐEVINARSTVO TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	92	777	63	6	9	69	800
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	397	1.600	301	13	13	314	1.684
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	30	408	14	5	0	19	419
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	1	152	1	1	0	1	151
ZNAKOVNIKE, STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE	0	3.713	0	3	0	3	3.711
DJELATNOSTI JAVNE UPRAVE I OBRAZOVANJE	23	281	20	3	46	23	281
OBRAZOVANJE SOCIJALNO OSIGURANJE	0	2.204	0	1	0	1	2.203
DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	1	291	1	1	0	1	291
OSTALE INDUSTRIJE	0	2.288	0	7	0	7	2.281
<b>Ukupno</b>	<b>669</b>	<b>6.902</b>	<b>511</b>	<b>69</b>	<b>284</b>	<b>580</b>	<b>6.991</b>
	<b>1.390</b>	<b>20.354</b>	<b>1.044</b>	<b>128</b>	<b>418</b>	<b>1.172</b>	<b>20.572</b>

Unatoč značajnom smanjenju izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, kao i prethodne godine, u ukupnoj izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, najveći udio imaju Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila (29%), Prerađivačka industrija (8%) te Građevinarstvo (7%).

Obrazac 13: EU CR1C - Kreditna kvaliteta izloženosti prema geografiji

ŽUPANIJE	Bruto knjigovodstvene vrijednosti		posebni ispravci vrijednosti za kreditni rizik	opći ispravci vrijednosti za kreditni rizik	akumulirani otpisi	iznosi povezani s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik tijekom izvještajnog razdoblja	u milijunima kuna neto vrijednosti (a+b-c-d)
	izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza	izloženosti koje nisu u statusu neispunjavanja obveza					
GRAD ZAGREB	614	8.892	488	34	185	522	8.985
OSJEČKO- BARANJSKA	175	2.033	122	26	44	148	2.060
PRIMORSKO- GORANSKA	66	900	45	8	34	53	913
SPLITSKO- DALMATINSKA	82	754	58	7	23	65	771
ZAGREBAČKA	63	848	46	8	20	54	857
ISTARSKA	56	686	38	8	22	46	696
DUBROVAČKO- NERETVANSKA	45	400	25	3	28	29	416
VUKOVARSKO- SRIJEMSKA	26	505	20	4	8	24	507
BRODSKO- POSAVSKA	35	388	30	3	14	33	391
ZADARSKA	28	371	19	6	3	24	375
VARAŽDINSKA	34	308	26	3	13	29	313
POŽEŠKO- SLAVONSKA	22	300	20	2	3	22	300
VIROVITIČKO- PODRAVSKA	16	259	11	2	3	14	262
KARLOVAČKA	14	243	11	2	1	13	243
Ostale županije	95	884	74	4	18	78	900
SAD	0	617	0	3	0	3	614
Ostale države	18	1.966	12	4	0	16	1.968
<b>Ukupno</b>	<b>1.390</b>	<b>20.354</b>	<b>1.044</b>	<b>128</b>	<b>418</b>	<b>1.172</b>	<b>20.572</b>

Iako je vidljivo značajno smanjenje izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u gotovo svim županijama, u odnosu na prethodnu godinu najznačajnije je zabilježeno u Gradu Zagrebu (-201 milijuna kuna), Osječko-Baranjskoj županiji (-106 milijuna kuna) te Primorsko-goranskoj županiji (-64 milijuna kuna).

## Obrazac 14: EU CR1 D Razdoblja dospijeća izloženosti

opis	bruto knjigovodstvena vrijednost u milijunima kuna					
	≤ 30 dana	> 30 dana	> 60 dana ≤ 90 dana	> 90 dana ≤ 180 dana	> 180 dana ≤ 1 godina	> 1 godina
krediti	12.789	40	22	29	134	762
dužnički vrijednosni papiri	11	0	0	0	0	213
<b>ukupne izloženosti</b>	<b>12.800</b>	<b>40</b>	<b>22</b>	<b>29</b>	<b>134</b>	<b>975</b>

Struktura izloženosti s obzirom na njeno dospijeće nije se značajno promjenila u odnosu na prethodnu godinu. Najveći udio izloženosti (91%) i dalje se nalazi u razredu do 30 dana kašnjenja.

**Obrazac 15: EU CR1 Neprihodujuće i restrukturirane izloženosti**

	Bruto knjigovodstvene vrijednosti prihodujućih i neprihodujućih izloženosti							akumilirano umanjenje vrijednosti i rezervacije i akumilirano umanjenje fer vrijednosti zbog kreditnog rizika				preuzeti kolaterali i financijska jamstva		u milijunima kuna		
	od čega prihodujuće, ali dospjelo nenaplaćeno > 30 dana i < = 90 dana	od čega prihodujuće restrukturirane izloženosti	Od čega neprihodujuće			od čega restrukturirane	prihodujućih		neprihodujućih				Neprihodujućih izloženosti	od čega restrukturiranih izloženosti		
			od čega u statusu neispunjavanja obveza	od čega umanjenje vrijednosti	od čega restrukturirane		od čega restrukturiranih	od čega restrukturiranih	od čega restrukturiranih	od čega restrukturiranih						
dužnički vrijednosni papiri	11	0	0	213	213	213	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
krediti i predujmovi	12.616	44	120	1.158	1.158	1.158	273	105	9	843	182	23	64			
izvanbilančne izloženosti	2.410	1	1	23	23	23	2	15	0	4	0	4	0			

Efikasno upravljanje portfeljem, naplata loših plasmana te prodaja potraživanja rezultirali su značajnim smanjenjem neprihodujućih izloženosti u 2018. godini.

U odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je porast prihodujućih restrukturiranih izloženosti (sa 105 na 120 milijuna kuna) dok je iznos neprihodujućih restrukturiranih izloženosti ostao na istoj razini kao u 2017. godini.

**Obrazac 16: EU CR2 A - Promjene iznosa općih i posebnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik**

	Ukupni posebni ispravak vrijednosti za kreditni rizik	Ukupni opći ispravak vrijednosti za kreditni rizik	u milijunima kuna
<b>1 Početno stanje</b>	<b>1.209,1</b>	<b>134,7</b>	
1a Korekcija početnog stanja za učinak obvezne primjene računovodstvenog standarda MSFI 9 "Financijski instrumenti"	154,4	6,6	
<b>1b Korigirano početno stanje</b>	<b>1.363,5</b>	<b>141,3</b>	
2 Povećanja zbog iznosa rezerviranih za procijenjene kreditne gubitke tijekom razdoblja	383,0	253,3	
3 Smanjenja zbog iznosa ukinutih rezervacija za procijenjene kreditne gubitke tijekom razdoblja	-361,5	-253,4	
4 Smanjenja zbog iznosa povezanih s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik	-420,8	-0,8	
5 Prijenos između ispravaka vrijednosti za kreditni rizik	11,6	-11,6	
6 Učinak tečajnih razlika	-4,2	-0,9	
7 Poslovne kombinacije, uključujući preuzimanja i prodaju društava kćeri	0,0	0,0	
8 Ostale prilagodbe	72,9	0,0	
<b>9 Završno stanje</b>	<b>1.044,5</b>	<b>127,9</b>	
10 Povrat ispravaka vrijednosti za kreditni rizik koji je evidentiran izravno u račun dobiti i gubitka	-0,3	0,0	
11 Posebni ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji su evidentirani izravno u računu dobiti i gubitka	2,1	0,0	

Unatoč povećanju ukupnih ispravaka vrijednosti za kreditne rizike početkom godine prilikom primjene novog računovodstvenog standarda (MSFI 9 "Financijski instrumenti"), ukupni ispravci vrijednosti smanjeni su sa 1.345 milijuna kuna u 2017 na 1.172 milijuna kuna u 2018. godini.

Posebni ispravci vrijednosti za kreditne rizike u 2018. godini smanjeni su sa 1.209 milijuna kuna na 1.044 milijuna kuna što je rezultat manjeg broja ulazaka u status neispunjavanja obveza (time i manjih novih posebnih ispravaka za kreditne rizike), ali i učinkovite naplate loših plasmana, te prodaje i otpisa nenaplativih plasmana.

Obrazac 17: EU CR2 B Promjene iznosa kredita i dužničkih vrijednosnih papira koji su u statusu neispunjavanja obveza i umanjeni

	u milijunima kuna
	Bruto knjigovodstvena vrijednost izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza
Početno stanje	1.873
Krediti i dužnički vrijednosni papiri koji su u statusu neispunjavanja obveza ili su umanjeni od posljednjeg razdoblja izvješćivanja	199
Vraćeno u status koji nije status neispunjavanja obveza	-134
Otpisani iznosi	-413
Druge promjene	-154
<b>Završno stanje</b>	<b>1.372</b>

Ukupan iznos izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza u odnosu na prethodnu godinu je smanjen za 501 milijuna kuna.

U 2018. godini u statusu neispunjavanja obveza od posljednjeg razdoblja izvješćivanja je 199 milijuna novih izloženosti, od čega se 103 milijuna kuna odnosi na sektor Stanovništva.

Istovremeno, u status koji nije status neispunjavanja obveza vraćeno je 134 milijuna kuna (od čega se 123 milijuna kuna odnosi na sektor Stanovništva).

Preostalo umanjenje izloženosti u statusu neispunjavanja obveza rezultat je naplate loših plasmana, prodaje potraživanja i otpisa nenaplativih plasmana.

### **9.3 Odjeljak C - Opće kvalitativne informacije o smanjenju kreditnog rizika**

Prihvatljivost instrumenata osiguranja definirana je internim aktima Banke. Instrumenti osiguranja koje Banka prihvata su:

- nekretnine (poslovne i stambene),
- financijski kolaterali (vrijednosni papiri i depoziti)
- garancije/jamstva (najvećim dijelom državne i bankovne),

Prihvatljivost instrumenata osiguranja u svrhu smanjenja kreditnog rizika procjenjuje se nakon utvrđivanja zadovoljenja pravnih preduvjeta i regulatornih zahtjeva. Pri procjeni prihvatljivosti provodi se vrednovanje i kategorizacija instrumenata osiguranja te njihova upotreba u smislu umanjenja rizika. Iznos i vrsta instrumenata osiguranja koje Banka traži za pojedini kreditni posao ovisi o procjeni kreditnog rizika klijenta i procjeni kreditnog rizika prisutnog u pripadajućem kreditnom poslu.

Pružatelji garancija/jamstva su klijenti dovoljne kreditne kvalitete po procjeni Banke. Osnovni pružatelj garancija je Republika Hrvatska.

Pri vrednovanju i upravljanju kolateralom, Banka primjenjuje korektivne faktore, ovisno o vrsti kolateralala, koji su definirani internim aktima Banke.

Pri vrednovanju nekretnina, Banka primjenjuje vrijednosti procijenjene od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Rizik koncentracije koji proizlazi iz primijenjenih tehnika smanjenja rizika sagledava se kroz detaljno propisanu internu metodologiju mjerena i upravljanja rizikom koncentracije.

### **9.4 Odjeljak D - Opće kvantitativne informacije o smanjenju kreditnog rizika**

Pregled knjigovodstvene vrijednosti izloženosti kredita i dužničkih vrijednosnih papira osiguranih kolateralima i financijskim jamstvima kao instrumentima za smanjenje kreditnog rizika

Obrazac 18: EU CR3 - Tehnike smanjenja kreditnog rizika

	a	b	c	d	e
	Neosigurane izloženosti - Knjigovodstveni iznos	Osigurane izloženosti - Knjigovodstveni iznos	Izloženosti osigurane kolateralom	Izloženosti osigurane financijskim jamstvima	Izloženosti osigurane kreditnim izvedenicama
Ukupni krediti	15.709,6	305,0	235,6	69,4	0,0
Ukupne dužnički vrijednosni papiri	4.485,2	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Ukupne izloženosti</b>	<b>20.194,8</b>	<b>377,1</b>	<b>307,7</b>	<b>69,4</b>	<b>0,0</b>
Od čega u statusu neispunjavanja obveza	332,5	16,9	11,7	5,2	0,0

Sukladno smanjenju ukupne izloženosti u 2018. godini sa 23.083 milijuna kuna na 20.195 milijuna kuna smanjen je iznos osigurane izloženosti sa 609,8 milijuna kuna na 377,1 milijuna kuna. Zabilježeno je i značajno smanjenje izloženosti u statusu neispunjavanja obveza sa 719,7 na 349,4 milijuna kuna.

# 10 Kreditni rizik i smanjenje kreditnog rizika u standardiziranom pristupu

Članak 444. i 453. Uredbe

## 10.1 Odjeljak A - Kvalitativne informacije o primjeni standardiziranog pristupa

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom standardiziranog pristupa. Banka za izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom primjenjuje kreditne rejtinge i stupnjeve kreditne kvalitete dodijeljene od VIPKR-a Moody's.

Kategorije izloženosti za koje se upotrebljava VIPKR su:

- Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama,
- Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave,
- Izloženosti prema subjektima javnog sektora,
- Izloženosti prema institucijama i
- Izloženosti prema trgovačkim društvima.

Ukoliko postoje dva kreditna rejtinga dodijeljena od odabranih VIPKR, a koji se u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete raspoređuju u različite pondere rizika, Banka koristi onaj rejting kojem je pridružen nepovoljniji ponder rizika.

### Dugoročne i kratkoročne kreditne procjene

Kratkoročne kreditne procjene Banka koristi samo za kratkoročnu imovinu i izvanbilančne stavke koje predstavljaju izloženost prema institucijama i trgovačkim društvima.

Kratkoročne kreditne procjene koriste se samo za stavke na koje se odnosi kratkoročna procjena te se ne upotrebljavaju da bi se iz njih izveo ponder rizika za neku drugu stavku, osim u sljedećim slučajevima:

- ako je finansijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna kreditna procjena dodijeljen ponder rizika 150%, onda se svim neosiguranim izloženostima istom dužniku kojima nije dodijeljen rejting, bez obzira na to jesu li one kratkoročne ili dugoročne, dodjeljuje ponder rizika 150%,
- ako je finansijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna procjena dodijeljen ponder rizika 50%, ni jednoj kratkoročnoj izloženosti bez rejtinga ne smije dodijeliti ponder rizika niži od 100%.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	50%	100%	150%	150%	150%

Za izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeća kraći od tri mjeseca, Banka primjenjuje sljedeće pondere rizika:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

**Opis postupaka za transfer kreditnih procjena izdavatelja i izdanja na stavke koje nisu uključene u knjigu trgovanja**

Ako postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili za finansijski instrument kojem pripada stavka koja predstavlja izloženost, navedena kreditna procjena upotrebljava se za određivanje pondera rizika koji se dodjeljuje toj stavci.

Ako za određenu stavku ne postoji izravna kreditna procjena, a postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili finansijski instrument kojemu ne pripada stavka koja predstavlja izloženost ili ako postoji općenita kreditna procjena za izdavatelja, ta se kreditna procjena upotrebljava u sljedećim slučajevima:

- ako daje viši ponder rizika nego što bi to inače bio slučaj te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili podređena u odnosu na određeni program izdanja ili finansijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja,
- ako daje niži ponder rizika te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili nadređena u odnosu na program izdanja ili finansijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja.

U svim ostalim slučajevima izloženost se tretira kao pozicija bez rejtinga.

Kreditne procjene za izdavatelje iz grupe trgovačkih društava Banka ne koristi kao kreditne procjene drugog izdavatelja iz iste grupe trgovačkih društava.

Banka primjenjuje standard povezivanja vanjskog kreditnog rejtinga sa stupnjevima kreditne kvalitete koji je objavila EBA.

## 10.2 Odjeljak B - Kvantitativne informacije o primjeni standardiziranog pristupa

Obrazac 19: EU CR4 - Standardizirani pristup izloženosti kreditnom riziku i učinci smanjenja kreditnog rizika

Kategorije izloženosti	u milijunima kuna					
	Izloženosti prije kreditnog konverzijskog faktora i smanjenja kreditnog rizika		Izloženosti nakon kreditnog konverzijskog faktora i smanjenja kreditnog rizika		Rizikom ponderirana imovina i omjer rizikom ponderirane imovine i ukupne imovine	
	Iznos u bilančnoj evidenciji	Iznos u izvanbilančnoj evidenciji	Iznos u bilančnoj evidenciji	Iznos u izvanbilančnoj evidenciji	Rizikom ponderirana imovina	Omjer rizikom ponderirane imovine i ukupne imovine
1 Središnje države ili središnje banke Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	5.640,3	0,0	5.640,3	0,0	866,9	4,6%
2 Subjekti javnog sektora Multilateralne razvojne banke	118,7	6,9	118,6	1,9	85,8	0,5%
3 Međunarodne organizacije	291,1	1,7	336,2	1,6	8,6	0,0%
4 Institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
5 Stanovništvo Osigurano hipotekama na nekretninama Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza Izloženosti povezane s posebno visokim rizikom	1.471,7	1,2	1.471,7	0,2	626,4	3,3%
6 Trgovačka društva	3.182,4	1.572,4	3.113,9	707,7	3.673,6	19,6%
7 Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza Izloženosti povezane s posebno visokim rizikom	5.144,7	809,1	5.114,1	65,2	3.754,8	20,0%
8 Kapital	892,6	2,2	892,6	1,6	312,0	1,7%
9 Pokrivenе obveznice Institucije i trgovačka društva s kratkoročnom kreditnom procjenom Subjekti za zajednička ulaganja	330,2	19,3	325,7	2,9	357,7	1,9%
10 Kapital	126,7	0,0	126,4	0,0	189,6	1,0%
11 Ostale stavke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
12 Stanovništvo Osigurano hipotekama na nekretninama Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza Izloženosti povezane s posebno visokim rizikom	27,3	0,0	27,3	0,0	27,3	0,1%
13 Prema kategoriji imovine najznačajnija je izloženost prema kategorijama: središnje države ili središnje banke, trgovačka društva i stanovništvo koje zajedno gotovo 80% ukupne izloženosti.	843,8	1,3	808,8	0,0	500,7	2,7%
<b>17 Ukupno</b>	<b>18.069,4</b>	<b>2.414,0</b>	<b>17.975,6</b>	<b>781,3</b>	<b>10.403,5</b>	<b>55,5%</b>

Ukupna izloženost prije kreditnog konverzijskog faktora i smanjenja kreditnog rizika na koju se primjenjuje standardizirani pristup na kategorije imovine i ponder rizika, smanjena je za 10,41% u odnosu na prethodno razdoblje. Najvećim djelom kao rezultat smanjenja izloženosti prema kategoriji *središnje države ili središnje banke* (smanjenje za 1,1 milijardu kuna) i *institucije* (smanjenje za 1,6 milijardi kuna).

Prema kategoriji imovine najznačajnija je izloženost prema kategorijama: *središnje države ili središnje banke, trgovačka društva i stanovništvo koje zajedno gotovo 80% ukupne izloženosti.*

## Obrazac 20: EU CR5 Standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Ponder rizika															Ukupno	Od čega nje dodijeljen reiting	u milijunima kuna
	0,0%	2,0%	4,0%	10,0%	20,0%	35,0%	50,0%	70,0%	75,0%	100,0%	150,0%	250,0%	370,0%	1250,0%	Ostalo	Odbijeno		
Središnje države ili središnje banke	3.589,2	0,0	0,0	0,0	1.368,7	0,0	178,6	0,0	0,0	503,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5.640,3	5.640,3	
Tijela regionalne ili lokalne vlasti	0,0	0,0	0,0	0,0	43,4	0,0	0,0	0,0	0,0	77,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	120,5	120,5	
Subjekti javnog sektora	329,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	337,8	337,8	
Multilateralne razvojne banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Međunarodne organizacije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Institucije Trgovačka društva	0,0	0,0	0,0	0,0	501,1	0,0	914,5	0,0	0,0	56,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.472,0	950,0	
Stanovništvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3.821,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3.821,6	3.821,6	
Osigurano hipotekama na nekretninama	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5.179,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5.179,3	5.179,3	
Izloženosti u statusu neispunjavanja obveza	0,0	0,0	0,0	0,0	894,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	894,2	894,2	
Izloženosti povezane s posebno visokim rizikom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	270,8	57,9	0,0	0,0	0,0	0,0	328,7	328,7	
Pokrivenе obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	126,4	0,0	0,0	0,0	0,0	126,4	126,4	
Institucije i trgovачka društva s kratkoročnom kreditnom procjenom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Subjekti za zajednička ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kapital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	27,3	
Ostale stavke	349,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	432,4	0,0	27,4	0,0	0,0	0,0	808,8	808,8	
<b>Ukupno</b>	<b>4.267,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>1.913,2</b>	<b>894,2</b>	<b>1.093,1</b>	<b>0,0</b>	<b>5.179,3</b>	<b>5.198,1</b>	<b>184,3</b>	<b>27,4</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>18.756,9</b>	<b>18.234,9</b>	

U tablici je iskazana raščlamba izloženosti skladu s Uredbom 575/2013 i pridruženim ponderom rizika (rizičnošću pridodanoj u skladu sa standardiziranim pristupom). Za izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama sukladno članku 495. stavak 2. Uredbe 575/2013, prilikom izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 114. Stavka 4. iste Uredbe, do 31.12.2017. ponder rizika bio je 0%. U 2018 ponder rizika za te izloženosti iznosi 20%.

## 11 Kreditni rizik druge ugovorne strane

Članak 439., 444. i 452. Uredbe

Kreditni rizik druge ugovorne strane" ili „CCR“ definiran je kao rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije. Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane proizlazi iz neto kreditne izloženosti izvedenica kao iz neto sadašnje kreditne izloženosti obrnutih repo transakcija (SFT-a). Rizik druge ugovorne strane određuje se sukladno Uredbi 575/13, odnosno rizik koji proizlazi iz neto sadašnje kreditne izloženosti obrnutih repo transakcija mjeri se metodom složenog kolateralala (Odjeljak 4. Članak 223. Uredbe), a rizik koji proizlazi iz neto kreditne izloženosti izvedenica mjeri se metodom tržišne vrijednosti (Odjeljak 3. Članak 274.) U Obrascu Obrazac 25 EU CCR1 iskazane su regulatorne izloženosti, rizikom ponderirana imovina i parametri koji se koriste za izračun rizikom ponderirane imovine za sve izloženosti koje podliježu okviru kreditnog rizika druge ugovorne strane.

Obrazac 25 EU CCR1: Analiza izloženosti kreditnog rizika druge ugovorne strane prema pristupu

	Zamišljeni	Trošak zamjene / sadašnja tržišna vrijednost	Potencijalna buduća kreditna izloženost	Efektivni EPE	Multiplikator	Izloženost nakon učinaka zamjene smanjenja kreditnog rizika	u milijunima kuna Rizikom ponderirana imovina
Metoda tržišne vrijednosti		5,1	11,4			16,4	5,8
Metoda originalne izloženosti	0,0					0,0	0,0
Standardizirana metoda		0,0			0,0	0,0	0,0
Metoda internog modela (IMM) (za izvedenice i SFT-ove)				0,0	0,0	0,0	0,0
Od kojih transakcije financiranja vrijednosnih papira				0,0	0,0	0,0	0,0
Od kojih izvedenica i transakcija s dugim rokom namire				0,0	0,0	0,0	0,0
Od kojih sporazumi o netiranju između različitih kategorija proizvoda				0,0	0,0	0,0	0,0
Jednostavna metoda finansijskog kolateralala (za SFT-ove)						0,0	0,0
Složena metoda finansijskog kolateralala (za SFT-ove)						3,8	1,8
Izračun vrijednosti adherentne riziku za SFT-ove						0,0	0,0
<b>Ukupno</b>						<b>20,2</b>	<b>7,6</b>

Izloženost nakon učinaka zamjene smanjenja kreditnog rizika je na kraju 2018. godine ukupno iznosio 20,2 milijuna kuna, predstavljajući smanjenje od 35,3 milijuna kuna u odnosu na kraj 2017. godine. Potonje je rezultat smanjenog obujma plasiranih kredita osiguranih vrijednosnim papirima. Istodobno je izloženost koja rezultira iz poslovanja sa izvedenicama zadržana na skoro istoj razini kao na kraju 2017. godine.

Rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju ili „CVA“ rizik predstavlja prilagodbu vrijednosti portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom vrednovanog po srednjoj tržišnoj vrijednosti. Spomenuta prilagodba odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika druge ugovorne strane za instituciju, ali ne odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika institucije za drugu ugovornu stranu.

Rizik „CVA“ određen je po standardiziranoj metodi sukladno Uredbi 575/13, Glava VI, Članak 384.

**Obrazac 26 EU CVA: kapitalni zahtjev**

	Vrijednost izloženosti	u milijunima kuna Rizikom ponderirana imovina
Ukupni portfelji koji podliježu naprednoj metodi	0,0	0,0
(i) komponenta izračuna vrijednosti adherentne riziku (uključujući 3× multiplikator)		0,0
(ii) komponenta izračuna vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima (uključujući 3× multiplikator)		0,0
Ukupni portfelji podložni standardiziranoj metodi	20,2	5,6
Na temelju metode originalne izloženosti	0,0	0,0
<b>Ukupno podložno CVA kapitalnom zahtjevu</b>	<b>20,2</b>	<b>5,6</b>

Iznos rizikom ponderirane imovine u pogledu CVA rizika sa vrijednošću od 5,6 milijuna kuna na kraju 2018. godine predstavlja smanjenje sa iznosa od 13,7 milijuna kuna na kraju 2017. godine. Smanjenje izloženosti u SFT portfelju glavni je razlog navedenom smanjenju CVA rizika. Iznos neto sadašnje kreditne izloženosti SFT-ova umanjen je sa 39,7 milijuna kuna na kraju 2017. godine na netiranu izloženost u iznosu od 3,8 milijuna kuna na kraju 2018. godine.

U tablici je iskazana raščlamba izloženosti druge ugovorne strane kreditnom riziku izračunatih u skladu s Uredbom 575/2013, odnosno regulatornim portfeljem (vrstom drugih ugovornih strana) i pridruženim ponderom rizika (rizičnošću pridodanoj u skladu sa standardiziranim pristupom).

#### Obrazac 28 EU CCR3: Standardizirani pristup - Izloženosti druge ugovorne strane kreditnom riziku prema regulatornom portfelju i riziku

u milijunima kuna

Kategorije izloženosti	Ponder rizika												Ukupno	Od kojih bez dodijeljenog rejtinga
	0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Ostalo			
Središnje države ili središnje banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Područna ili lokalna samouprava	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subjekti javnog sektora	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Multilateralne razvojne banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Međunarodne organizacije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	15,8	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	16,1	2,2	
Trgovačka društva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0	0,0	4,2	4,2	
Stanovništvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Institucije i trgovačka društva s kratkoročnom kreditnom procjenom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ostale stavke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
<b>Ukupno</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>15,8</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>4,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>20,2</b>	<b>6,4</b>	

Prema strukturi izloženosti po regulatornom portfelju i riziku, ponajveća promjena na kraju 2018. godine u odnosu na kraj 2017. godine zabilježena je u smanjenju izloženosti prema trgovačkim društvima sa 42,2 milijuna kuna na kraju 2017. godine na 4,2 milijuna kuna na kraju 2018. godine. Pritom je izloženost prema institucijama u istom promatranom razdoblju povećana sa 13,3 milijuna kuna na 16,1 milijuna kuna.

**Obrazac 31 EU CCRS -A: Učinak netiranja i kolaterala koji se drži za vrijednosti izloženosti**

	u milijunima kuna				
	Bruto pozitivna fer vrijednost ili neto knjigovodstveni iznos	Pozitivni učinci netiranja	Netirana sadašnja kreditna izloženost	Kolateral koji se drži	Neto kreditne izloženosti
Izvedenice	16,4	0,0	16,4	0,0	16,4
SFT-ovi	72,1	0,0	72,1	68,3	3,8
Netiranje između različitih kategorija proizvoda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Ukupno</b>	<b>88,5</b>	<b>0,0</b>	<b>88,5</b>	<b>68,3</b>	<b>20,2</b>

Kreditna institucija umanjila je 95% neto izloženosti u SFT transakcijama korištenjem pravno provedivih sporazuma o netiranju i kolateralnih sporazuma. Pritom napominjemo da je pokrivenost neto sadašnje kreditne izloženosti u SFT transakcijama sa kolateralom koji se drži povećana sa 84% na kraju 2017. godine. Iznos netirane sadašnje izloženosti kolaterala od 50,3 milijuna kuna predstavlja izloženost spram dužničkih vrijednosnih papira RH, dok preostali iznos od 18,0 milijuna kuna predstavlja izloženost u visokolikvidnim vlasničkim papirima koji kotiraju na burzi, što niti u jednom slučaju ne predstavlja koncentraciju u specifičnim odnosnim izloženostima/instrumentima koja bi se smatrala značajnima sukladno Smjernicama EBA-e 2014/14.

**Obrazac 32 EU CCR5-B-Sastav kolaterala za izloženosti kreditnom riziku drugih ugovornih strana**

	u milijunima kuna			
	Kolateral upotrijebljen u transakcijama izvedenica		Kolateral upotrijebljen u SFT-ovima	
	Fer vrijednost primljenog kolaterala		Fer vrijednost danog kolaterala	
	Odvojeni	Neodvojeni	Odvojeni	Neodvojeni
Državni dug	0,0	0,0	0,0	0,0
Dionice	0,0	0,0	0,0	0,0
Korporativne obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina	2,6	0,0	0,5	0,0
<b>Ukupno</b>	<b>2,6</b>	<b>0,0</b>	<b>0,5</b>	<b>0,0</b>
				<b>84,5</b>
				<b>0,0</b>

Kreditna institucija u kolateralnim sporazumima koristi visokolikvidne dužničke vrijednosne papire, visokolikvidne vlasničke papire koji kotiraju na burzi te novčane depozite kako bi smanjila izloženosti druge ugovorne strane kreditnom riziku u transakcijama izvedenica i/ili SFT-ova. Izloženost spram kolaterala smanjena je sa iznosa od 209,8 milijuna kuna na kraju 2017. godine na iznos od 84,5 milijuna kuna na kraju 2018. godine. Trend smanjenja financiranja na tržištu novca kao i dospijeće postojećih repo transakcija, a čime je u potpunosti umanjen iznos danog kolaterala, glavni su čimbenici značajnog umanjenja izloženosti spram kolaterala.

## 12 Neopterećena imovina

Članak 443. Uredbe

Objava o opterećenoj imovini - imovina

u milijunima kuna

	Knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine 010	Fer vrijednost opterećene imovine 040	Knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine 060	Fer vrijednost neopterećene imovine 090
010 Imovina izvještajne institucije	1.787,6		16.593,0	
030 Vlasnički instrumenti	0,0	0,0	148,5	148,5
040 Dužnički vrijednosni papiri	133,7	0,0	4.450,6	4.450,6
120 Ostala imovina	41,6		778,9	

Objava o opterećenoj imovini - primljeni kolateral

u milijunima kuna

	Fer vrijednost primljenog opterećenog kolateral ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira 010	Fer vrijednost primljenog kolateral ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira dostupnih za opterećenje 040
130 Kolateral koji je primila izvještajna institucija	0,0	84,5
150 Vlasnički instrumenti	0,0	27,2
160 Dužnički vrijednosni papiri	0,0	57,3
230 Ostali primljeni kolateral	0,0	0,0
240 Vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim vlastitih pokrivenih obveznica ili vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)	0,0	0,0

Objava o opterećenoj imovini - opterećena imovina/primpljeni kolateral i povezane obveze

u milijunima kuna

	Usklađene obveze, potencijalne obveze ili pozajmljeni vrijednosni papiri 010	Imovina, primljeni kolateral ili izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim pokrivenih obveznica ili opterećenih vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS) 030
010 Knjigovodstvena vrijednost odabranih finansijskih obveza	0,1	0,5

U skladu sa zahtjevima o objavi Informacija o važnosti opterećenja, Banka navodi da su glavni izvori i vrste opterećenja ukupni izvori financiranja kao podloga za izračun obvezne pričuve, repo te derivatni poslovi. Nadalje, stavka "Ostala imovina" uključuje pozicije gotovine, materijalne i nematerijalne imovine, porezne imovine, razgraničenih troškova, izvedenica te sličnih bilančnih stavki.

Opterećena imovina je na kraju 2018. godine iznosila 1.787,6 milijuna HRK, što je u odnosu na kraj 2017. godine smanjenje od 516,4 milijuna kuna. Navedeno smanjenje je rezultat smanjenja obvezne pričuve kao odraz smanjenih obveza Banke u vidu regulatornih izmjena, što je dovelo do smanjenja financiranja od finansijskih institucija. Dodatno je u pogledu smanjene osnove za obveznu pričuvu utjecala i strateška odluka oko restrukturiranja dijela financiranja Banke, a u cilju poboljšanja profitabilnosti poslovanja.

## 13 Tržišni rizik

Članak 445. Uredbe

Obrazac 34 EU MR1: Tržišni rizik u skladu sa standardiziranim pristupom

	Rizikom ponderirana imovina	u milijunima kuna Kapitalni zahtjevi
<b>Izravni proizvodi</b>		
Kamatni rizik (opći i specifični)	41,3	3,3
<b>Rizik vlasničkih ulaganja (opći i specifični)</b>		
Valutni rizik	15,8	1,3
Robni rizik	0,0	0,0
<b>Opcije</b>		
Pojednostavljena metoda	0,0	0,0
Pristup Delta-plus	0,0	0,0
Scenarij pristup	0,0	0,0
<b>Sekuritizacija (specifični rizik)</b>	0,0	0,0
<b>Ukupno</b>	<b>57,1</b>	<b>4,6</b>

Iznos rizikom ponderirane imovine u pogledu tržišnog rizika sa vrijednošću od 57,1 milijuna kuna na kraju 2018. godine predstavlja smanjenje sa iznosa od 131,8 milijuna kuna na kraju 2017. godine ponajviše uslijed smanjenja rizikom ponderirane imovine za valutni rizik prilikom skoro potpunog zatvaranja otvorenosti devizne pozicije na kraju 2018. godine. Također, ukupno smanjenje rizikom ponderirane imovine dijelom je anulirano povećanjem rizikom ponderirane imovine sa 26,0 milijuna kuna na kraju 2017. godine na 41,3 milijuna kuna na kraju 2018. godine posljedično povećanju volumena izloženosti u dužničkim vrijednosnim papirima u pozicijama koje su uključene u knjigu trgovanja.

### 13.1 Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja

Rizik promjene kamatne stope odnosi se na izloženost Banke promjenama kamatnih stopa, odnosno označava mogućnost da će promjena kamatnih stopa imati negativan utjecaj na dobit ili na kapital Banke.

Rizik promjene kamatne stope nastaje zbog:

- ročne neuskladenosti aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- terminske neuskladenosti promjene kamatnih stopa aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- razlike u vrstama i visinama kamatnih stopa na strani aktive i pasive te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- krivulje kamatne stope, itd.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke, Banka za svaku važniju valutu i za ostale valute ukupno zbraja ukupne pozicije imovine i obveza te pozicije izvedenih finansijskih instrumenta (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakom vremenskom razredu zasebno.

Na taj način dobije se ukupna neto pozicija po vremenskom razredu koja se množi s ponderima propisanima Odlukom HNB-a i to za svaku važniju valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Ponderi kojima se množi neto pozicija temelje se na procijenjenom kamatnom šoku od 200 baznih bodova i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama zbrajaju se te predstavljaju neto dugu ili neto kratku poziciju za svaku važniju valutu pojedinačno te za ostale valute ukupno.

Neto duge i neto kratke pozicije po svim valutama potrebno je zbrojiti te se na taj način dobije ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke.

Ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke kreditne institucije koja je nastala kao rezultat primjene standardnoga kamatnog šoka, tj. paralelnog pozitivnog i negativnog pomaka kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova.

Učestalost mjerjenja izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke za potrebe regulatornog izvještavanja provodi se sukladno odluci HNB-a, a to je kvartalno izvještavanje.

Kamatni rizik u knjizi banke:

Kamatni rizik u knjizi banke			u milijunima kuna
Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
EUR	0,0	0,0	127,4
HRK	0,0	0,0	126,7
USD	0,0	0,0	26,5
Ostale valute (ukupno)	0,0	0,0	19,7
<b>UKUPNO</b>	<b>0,0</b>		<b>300,4</b>

Omjer promjene ekonomske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditne institucije iznosi 9,48%. Limit omjera promjene ekonomske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditna institucija dužna je održavati u granicama ±20% kako je definirano regulatornim zahtjevima. Pritom se omjer promjene ekonomske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditne institucije povećao sa 5,42% na kraju 2017. godine ponajviše uslijed povećane kontribucije ovoj kategoriji rizika od EUR pozicija. Potonje povećanje pojedinačno je najviše bio rezultat povećanja izloženosti u portfelju vrijednosnih papira sa pripadajućim povećanjem pozitivnog kamatnog jaza u periodima do tri do četiri, odnosno pet do sedam godina, dok je smanjenje kamatnog jaza u periodu od četiri do pet godina dijelom anuliralo ranije navedeni efekt povećanja kamatnog rizika.

## 13.2 Izloženost na osnovu valutnog rizika

Izloženosti na osnovu valutnog rizika izračunavaju se u skladu sa poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Takav princip propisuje da Banka izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik ukoliko zbroj ukupne neto devizne pozicije i neto pozicije u zlatu, uključujući sve devizne pozicije i pozicije u zlatu za koje se izračunava kapitalni zahtjev primjenom internog modela, prelazi 2% ukupnoga regulatornoga kapitala Banke. Kapitalni zahtjev za valutni rizik je tada zbroj ukupne neto devizne pozicije i neto pozicije u

zlatu u izvještajnoj valuti pomnožen s 8%. Kapitalni zahtjevi za izloženost na osnovu valutnog rizika smanjili su se sa 8,5 milijuna kuna na kraju 2017. godine na 1,3 milijuna kuna na kraju 2018. godine uslijed smanjenja otvorenosti devizne pozicije.

Podaci o valutnom riziku izneseni su u sljedećoj tablici:

Standardizirani pristup valutnom riziku	Pozicije koje podliježu kapitalnom zahtjevu			Kapitalni zahtjevi	Ukupan iznos izloženosti riziku u milijunima kuna
	Duge	Kratke			
Ukupne pozicije u neizvještajnim valutama	10.186,4	10.172,5		1,3	15,8

### 13.3 Izloženost na osnovu vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima Grupe s obzirom na namjeru ulaganja dijele se na:

- izloženosti po vlasničkim ulaganjima ostvarenim radi odvijanja određenih poslovnih procesa. Takva ulaganja su ulaganja u SWIFT, HROK, Tržište novca, Zagrebačka Burza te SKDD;
- izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja se drže radi daljnje prodaje.

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja su metoda troška ulaganja te metoda fer vrijednosti.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi Banke prikazane su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	199,4	199,4	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	0,0	0,0	
koja kotiraju na burzi	0,0	0,0	
ostala vlasnička ulaganja	199,4	199,4	
Vlasnička ulaganja u trgovачka društva	2,9	2,9	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	2,9	2,9	
koja kotiraju na burzi	0,0	0,0	
ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	

Iznos vlasničkih ulaganja u finansijske institucije povećao se sa 152,9 milijuna kuna na kraju 2017. godine na iznos 199,4 milijuna kuna na kraju 2018. godine ponajviše uslijed trenda diversifikacije kratkoročnih ulaganja, pri čemu je fokus investiranja proširen sa međubankarskih depozita na tržištu novca na novčane investicijske fondove.

Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi Banke prikazani su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Ukupni nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobici/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	0,0	0,1	19,8
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	0,0	0,0	0,0
koja kotiraju na burzi	0,0	0,0	0,0
ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,1	19,8
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	0,0	0,0	0,1
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	0,0	0,0	0,0
koja kotiraju na burzi	0,0	0,0	0,0
ostala vlasnička ulaganja	0,0	0,0	0,1
<b>UKUPNO</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>19,9</b>

Ukupna netirana vrijednost realiziranih i nerealiziranih dobitaka/gubitaka iz vlasničkih ulaganja u finansijske institucije iznosila je 20 milijuna kuna na kraju 2018. godine. Glavna kontribucija iskazane dobiti proizlazi iz promjene/porasta fer vrijednosti vlasničkih instrumenata ostalih stranih nebankovnih finansijskih institucija.

## 14 Izloženost operativnom riziku

### Članak 446. Uredbe

Operativni rizik se kvantificira kroz ukupni regulatorni kapitalni zahtjev za operativne rizike primjenom standardiziranog pristupa sukladno odredbama Uredbe (EU) broj 575/2013. Sustav upravljanja operativnim rizikom te izračun kapitala usklađeni su sa rizičnim profilom te sa regulatornim zahtjevima. Banka je internim aktima definirala metodologiju i pravila za izračun kapitalnog zahtjeva te mapiranje aktivnosti u poslovne linije.

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koristi standardizirani pristup prema kojemu svoje aktivnosti raspoređuje u poslovne linije te kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava kao trogodišnji prosjek zbroja godišnjih kapitalnih zahtjeva za sve poslovne linije. Godišnji kapitalni zahtjev za svaku poslovnu liniju izračunava se kao umnožak propisanog beta faktora (posebni postotci za svaku poslovnu liniju u rasponu od 12% do 18%) i dijela relevantnog pokazatelja raspoređenog u pripadajuću poslovnu liniju. Aktivnosti se raspoređuju u poslovne linije na način koji osigurava sveobuhvatnost i međusobnu isključivost. Ukupna izloženost operativnom riziku izračunava se na način da se dobiveni kapitalni zahtjev množi sa 12,5.

## 15 Primici

### Članak 450. Uredbe

Objava u skladu s člankom 450. Uredbe, Smjernicama EBA-e o dobrom politikama primitaka na temelju članka 74. Stavka 3 i članka 75. Stavka 2. Direktive 2013/36/EU.

#### Informacije o primicima radnika

Addiko Bank d.d. članica je Addiko Bank Grupe čije je sjedište u Austriji.

Budući da je sjedište Addiko Grupe u Austriji, sve članice Grupe regulirane su sustavom Republike Austrije.

Članice Grupe u ostalim zemljama EU, kao što je Addiko Bank d.d., podliježu austrijskim i lokalnim regulativama.

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, čl. 101, st. 1, točka 4. i čl. 101, st. 2, točka 5., Addiko Bank d.d. provodi Politiku o primicima radnika koja je stupila na snagu u 2013. godini i od tada se redovito ažurira sukladno zakonskim promjenama.

Politikom o primicima radnika uređuju se sustav plaća i drugih materijalnih prava radnika, kao i ostale isplate vezane za rad i radni odnos u Addiko Bank d.d.

Svrha Politike o primicima radnika je osigurati okvir za transparentno ukupno nagrađivanje radnika koje bi privuklo, zadржалo kvalitetne radnike te ih potaknulo i motiviralo na povećanu radnu uspješnost, uz adekvatnu nagradu, a u skladu s načelima adekvatnog upravljanja rizicima te unutar okvira primjenjivih zakona i drugih akata. Svrha Politike o primicima radnika je i informirati sve radnike o važećim propisima i sustavu nagrađivanja.

U izradi Grupne Politike o primicima i Politike o primicima radnika Addiko Bank d.d. aktivno su sudjelovali Grupni HR, lokalni HR kao i ostale kontrolne funkcije Grupe (funkcija upravljanja rizicima, funkcija usklađenosti). Unutarnja revizija odgovorna je za periodičnu samostalnu reviziju Politike o primicima radnika.

Grupna Politika o primicima radnika se, na godišnjoj razini, dostavlja Upravi Grupe na reviziju i odobrenje. Na razini Hrvatske, Nadzorni odbor Addiko Bank d.d. odgovoran je za odobrenje i provođenje Politike o primicima radnika, kao i nadzor njezine implementacije i revizije, zajedno sa Upravom Addiko Bank d.d.

Odbor za primitke donosi i redovno preispituje Politiku o primicima radnika, te ima savjetodavnu ulogu kod izrade i provedbe Politike o primicima radnika, uz podršku Upravljanja ljudskim potencijalima, Unutarnje revizije i ostalih kontrolnih funkcija.

Tijekom 2018. ažurirana je Politika o primicima u dijelu procesa upravljanja učinkom te je politici dodan Prilog VI koji jasno propisuje način utvrđivanja identificiranih radnika. Na nivou Grupe uvedena je promjena u sustavu upravljanja učinkom i to u dijelu ocjenjivanja gdje je uvedena dodatna ocjena (u skladu s očekivanjima uz izvrsnost). Sukladno tome, radna uspješnosti svakog zaposlenika se sada ocjenjuje s 5 ocjena.

Prije stupanja na snagu Politike o primicima radnika, Politika je prošla savjetovanje s Radničkim vijećem.

Addiko Bank d.d. obvezna je nadgledati provođenje Politike o primicima radnika u svim svojim organizacijskim jedinicama, te osigurati da je njezin sustav nagrađivanja dobro dizajniran i implementiran, što se posebno odnosi na odnos fiksног i varijabilnог primitka, na adekvatan sustav upravljanja učinkom, strukturu Društva i prilagodbu varijabilnог primitka riziku. Addiko Bank d.d. se obvezuje osigurati objavljivanje informacija vezanih za politike i primitke, a u skladu s lokalnim zakonima i Grupnim smjernicama.

## Identificirani radnici

Politika o primicima radnika se primjenjuje i na Identificirane radnike. Identificirani radnici su radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti poduzeća.

Sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 604/2014 smatra se da radnici imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti poduzeća ukoliko su ispunjeni kvantitativni ili kvalitativni kriteriji navedeni u toj uredbi.

Za potrebe određivanja identificiranih radnika na početku tekuće poslovne godine na osnovi kvantitativnih kriterija, Banka uzima u obzir ukupne novčane i nenovčane primitke dodijeljene radniku u prethodnoj poslovnoj godini, neovisno o tome kada su ti primici isplaćeni.

Banka periodično ažurira postupak utvrđivanja identificiranih radnika, najmanje u smislu kvalitativnih kriterija. Radnici koji su identificirani na osnovi kvalitativnih kriterija tijekom razdoblja od najmanje tri mjeseca u poslovnoj godini smatraju se identificiranim radnicima za tu poslovnu godinu.

U 2018. godini, 5,57% radnika definirano je kao Identificirani radnici.

## Fiksni primici

Fiksni primitak je, u skladu sa zakonskim odredbama, plaća u gotovini ili plaća isplaćena pojedinom radniku za obavljanje posla u ugovorenom roku te u skladu s njegovim opsegom odgovornosti, iskustvom i potrebnim vještinama.

Fiksni primitak treba prvenstveno odražavati relevantno profesionalno iskustvo radnika i njegove odgovornosti unutar organizacije, kao što je navedeno u njegovom opisu posla kao dio uvjeta za zapošljavanje.

U Addiko Bank d.d. uspostavljen je sustav platnih razreda koji definira osnovnu plaću radnika na temelju radnog mesta na kojem je radnik zaposlen.

## Varijabilni primici

Varijabilni primici su primici koji se isplaćuju u obliku dodatnih isplata ili drugih beneficija, a ovise o individualnoj uspješnosti radnika, Društva i Grupe, ili ostvarenju drugih kriterija.

Mogući varijabilni primici su godišnji bonus, bonus u slučaju novog zapošljavanja, varijabilni dio otpremnine i ostale vrste varijabilnih primitaka (npr. novčani poticaji i nenovčani poticaji).

Modeli varijabilnih primitaka, koje je usvojila Addiko Bank d.d. i opisala u Politici o primicima radnika, ne ohrabruju preuzimanje pretjeranih rizika te u obzir uzima dugogodišnju održivost poduzeća.

## Godišnji bonus

Iznos godišnjeg bonusa se određuje temeljem tri faktora: *Target Grupe* (funkcije radnika), *Faktor uspješnosti Društva* (odražava uspješnost Grupe / Društva) i *Uspješnosti radnika*.

## 1. Target Bonus

Target Bonus iznos ovisi o radnom mjestu radnika koji ostvaruje pravo na bonus. Target Bonus iznosi su definirani kako slijedi:

Ciljane skupine	Target Bonus
Član Uprave Banke	Iznos <i>target</i> bonusa i maksimalni iznos bonusa ovisi o radnom mjestu člana Uprave koji ostvaruje pravo na bonus, kao i o usporedivom tržišnom <i>benchmarku</i> za pojedino poslovno područje
Član Uprave tvrtke kćeri Banke i Rukovoditelj na B1 razini*	20% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Rukovoditelj na B2 razini *	15% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Radnici odgovorni za kontrolne funkcije**	15% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Radnik*	10% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće

\* Za radna mjesta u Prodaji koja ostvaruju pravo na bonus u CMO poslovnom području postotak Target Bonusa se množi sa 1.5

\*\* Radnici odgovorni za kontrolne funkcije su rukovoditelji organizacijskih jedinica koje obavljaju kontrolne funkcije (funkcije kontrole rizika, usklađenosti i unutarnje revizije)

**2. Faktor uspješnosti Društva** - Uspješnost Grupe i Društva je izražena kroz Faktor uspješnosti lokalne banke koji ulazi u izračun Bonusa, koji je izražen kao postotak i predstavlja Grupne finansijske rezultate i nastojanja Grupe da se transformira, kao i relativni doprinos pojedine lokalne banke.

**3. Uspješnost radnika** - Procjena individualne uspješnosti radnika (ujedno i identificiranog radnika) vrši se kroz procesa Upravljanja radnom uspješnošću. Pretpostavka za ovaj dio procjene je postojanje dokumentacije o ispunjenju ciljeva, pri čemu se dogovaraju finansijski i nefinansijski, odnosno kvantitativni i kvalitativni ciljevi za radnika i za organizacijsku jedinicu.

Za potrebe mjerjenja i prilagodbe varijabilnih primitaka rizicima i uspješnosti primjenjuju se informacije sukladno definiranim kvantitativnim i kvalitativnim ciljevima, odnosno kriterijima.

Kvantitativni ciljevi obuhvaćaju finansijske i druge poslovno specifične ciljeve, dok se kao kvalitativni ciljevi u obzir uzimaju ciljevi kao što su kvaliteta rada, zadovoljstvo klijenata, usklađenost, optimizacija procesa, timski rad, upravljanje ljudima i slično.

Bonus se izračunava i isplaćuje jednom godišnje.

### Gornja granica varijabilnih primitaka

Individualni iznos varijabilnog primitka ne bi smio biti veći od maksimalnog iznosa koji je definiran u sklopu radnikovog ugovora i ni u kom slučaju ne bi smio biti veći od ukupnih godišnjih fiksnih primitaka radnika.

Za kontrolne funkcije primjenjuje se konzervativniji pristup i gornja granica varijabilnih primitaka je postavljena na visini od jedne trećine ukupnih godišnjih primitaka radnika, tako da individualni maksimalni iznos varijabilnih primitaka nikad ne prelazi 50% godišnjih fiksnih primitaka radnika.

Varijabilni primici radnika koji obavljaju poslovne na kontrolnim funkcijama prvenstveno ovise o poslovnim ciljevima povezanim s njihovim funkcijama, te su također što manje ovisni o uspješnosti poslovnih područja koje kontroliraju (u svrhu smanjenja mogućeg sukoba interesa).

**Uvjeti isplate Godišnjeg bonusa**

Varijabilni primici se mogu isplatiti jedino u slučaju ako je finansijski položaj Addiko Grupe i Društva održiv i ako je bonus opravdan. Pravo na novi bonus, kao i na isplatu odgođenog dijela bonusa iz prethodnih godina, postoji samo ako su zadovoljeni osnovni uvjeti - uvjeti o temeljnom kapitalu (kapitalnoj osnovi).

**Način isplate Godišnjeg bonusa identificiranim radnicima**

Za kategoriju radnika identificirani radnici definira se prag vrijednosti za odgodu bonusa. Uzimajući u obzir profil rizičnosti i vrstu kreditnog poslovanja Addiko Banke, varijabilni primitak / Godišnji bonus će biti odgođen samo ukoliko je iznos varijabilnih primitaka na godišnjoj osnovi jednak ili prelazi 200.000 HRK te prelazi 25% radnikovog fiksног primitka na godišnjoj osnovi.

U slučaju da se Godišnji bonus mora odgoditi, Društvo će primijeniti model isplate varijabilnih primitaka na način da će isplatiti 50% primitaka u novcu i 50% primitaka u prihvatljivim finansijskim instrumentima, te s odgodom na 5 godina za članove Uprave i 3 godine za ostale identificirane radnike.

Radnik dio varijabilnih primitaka isplaćenih u obliku prihvatljivih finansijskih instrumenata mora zadržati na razdoblje od 1 godine, tj. radniku je zabranjeno prodati finansijske instrumente u tom razdoblju. Razdoblje zadržavanja počinje prijenosom prava iz prihvatljivih finansijskih instrumenata. U slučaju prihvatljivih finansijskih instrumenata koji su predmet odgode primitaka, razdoblje zadržavanja počinje prijenosom prava iz tih instrumenata za svaki odgođeni dio primitaka.

**Mehanizmi prilagodbe uspješnosti rizicima**

Ciljevi uspješnosti i varijabilni primici vezani su uz održivost, sklonost preuzimanju rizika, kapitalom, likvidnoću, vrijednostima, finansijskim položajem i dugoročnim interesima Banke.

**Način na koji Banka primjenjuje načelo razmjernosti**

Politika o primicima radnika temelji se na načelu razmjernosti primjene u skladu s člankom 4. Odluke o primicima radnika, pri čemu je Banka identificirana kao značajna kreditna institucija te da se na nju primjenjuju odredbe Odluke o primicima radnika na složeniji način.

**Ex-post prilagodba riziku**

Ex-post prilagodbe riziku za isplaćeni bonus će biti korištene kao odgovor na konkretnе ishode zbog ponašanja i aktivnosti radnika ili na izmijenjene okolnosti. Ex-post prilagodba riziku je mehanizam kojim se usklađuje s rizikom na način da svako društvo samo za sebe prilagođava varijabilne primitke radnika koristeći *Malus* odredbe ili odredbe o Povratu primitaka. Prije isplate godišnjeg bonusa funkcija Kontrole rizika je procijenila da je ukupno finansijsko stanje Banke stabilno što ukazuje i ostvaren pozitivan rezultat, adekvatna struktura bilance, adekvatna kvaliteta portfelja, snažna adekvatnost kapitala te snažna likvidonsna pozicija. Temeljem navedenog ispunjeni su svi preduvjeti za isplatu bonusa te nije bilo razloga za aktiviranje *malusa* i *clawbacka*.

**Izvještavanje Hrvatske narodne banke**

Addiko Bank d.d. je sukladno Zakonu o kreditnim institucijama pismeno izvjestio HNB da u 2018. godini nije bilo radnika čiji su ukupni godišnji primici u finansijskoj godini prelazili iznos u protuvrijednosti od jedan milijun eura.

Poslovno područje	Upravljačko tijelo u svojoj nadzornoj funkciji (NO) [1]	Upravljačko tijelo u svojoj upravljačkoj funkciji (UO) [2]	Upravljanje bilancom i riznica [3]	Poslovanje s građanstvom [4]	Upravljanje imovinom [5]	Poslovanje s pravnim osobama [6]	Neovisne kontrolne funkcije [7]	Ostale funkcije [8]	Ukupno
Broj članova NO i UO (Headcount)	5	5							10
Broj identificiranih radnika (FTE)			0	20	0	26	6	5	57,0
od kojih: broj identificiranih radnika na pozicijama višeg rukovodstva	0	0	0	7		16	2	2	27,0
Ukupni fiksni primici (uključujući beneficije)	0,2	9,3	0,0	8,3	0,0	13,3	2,3	2,2	35,7
od kojih: fiksno u novcu	0,2	9,3	0,0	8,3	0,0	13,3	2,3	2,2	35,7
od kojih: fiksno u dionicama i instrumentima povezanim s dionicama	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od kojih: fiksno u ostalim vrstama instrumenata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupni varijabilni primici	0,0	0,9	0,0	1,2	0,0	1,9	0,3	0,3	4,6
od kojih: varijabilno u novcu	0,0	0,5	0,0	1,2	0,0	1,9	0,3	0,3	4,1
od kojih: varijabilno u dionicama i instrumentima povezanim s dionicama	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od kojih: varijabilno u ostalim vrstama instrumenata	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Ukupan iznos varijabilnih primitaka koji su bili odgođeni	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6
od kojih: odgođeni varijabilni primici u novcu	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
od kojih: odgođeni varijabilni primici u dionicama i instrumentima povezanim s dionicama	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
od kojih: odgođeni varijabilni primici u ostalim vrstama instrumenata	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3

Dodatne informacije	u milijunima kuna								
	Upravljačko tijelo u svojoj nadzornoj funkciji (NO) [1]	Upravljačko tijelo u svojoj upravljačkoj funkciji (UO) [2]	Upravljanje bilancem i riznicama [3]	Poslovanje s građanstvom [4]	Upravljanje imovinom [5]	Poslovanje s pravnim osobama [6]	Neovisne kontrolne funkcije [7]	Ostale funkcije [8]	Ukupno
Ukupan iznos neisplaćenih odgođenih varijabilnih primitaka dodijeljenih u prethodnim godinama	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Ukupan iznos eksplicitne "ex-post" prilagodbe izvedbe za primite dodijeljene u prethodnim godinama	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Broj korisnika sa zajamčenim varijabilnim primicima (potpisane/ugovorne isplate)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupan iznos zajamčenih varijabilnih primitaka (potpisane/ugovorne isplate)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Broj korisnika otpremnina (prekid ugovora o radu)	0	0	0	32	0	8	2	3	45
Ukupan iznos otpremnina (prekid ugovora o radu)	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,6	0,4	0,3	3,6
Najveći iznos otpremnine za pojedinu osobu	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	0,6
Broj korisnika doprinosa za mirovinsku pogodnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupan iznos doprinosa za mirovinsku pogodnost	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupan iznos varijabilnih primitaka dodijeljenih za višegodišnje periode u okviru programa koji se ne vrši jednom godišnje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Pod "Ostale funkcije" uključene su funkcije kako slijedi:</b>									
Kartično poslovanje, Kartični procesni centar (CPC), Upravljanje klijentima i računima, Administracija kredita, Dokumentacijski centar, Ostali operativni poslovi, Transakcijsko bankarstvo									
<b>Visoke zarade</b>									
Nije bilo zaposlenika s bruto primicima (ukupni fiksni i varijabilni primici) u iznosu od 1 Mio EUR ili više u izvještajnoj godini.									

## 16 Omjer financijske poluge

### Članak 451. Uredbe

Banka objavljuje relevantne informacije o omjeru financijske poluge sukladno zahtjevima za objavu prema članku 451. Uredbe i sukladno Provedbenoj uredbi komisije EU br. 2016/200 od 15. veljače 2016. godine.

Banka objavljuje sljedeće informacije:

- a) Omjer financijske poluge u obrascima: „LRSum“, „LRCom“, „LRSpl“ i LRQua“,
- b) Račlambu mjera ukupne izloženosti omjera financijske poluge
- c) Usklađenost omjera financijske poluge s objavljenim financijskim izvješćima
- d) Objava iznosa fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati i
- e) Objava kvalitativnih informacija o riziku prekomjerne financijske poluge i čimbenicima koji utječu na omjer financijske poluge

Tablica LRSum: Zbirna usklađena računovodstvene imovine i izloženosti omjera financijske poluge		u milijunima kuna
		Primjenjivi iznosi
1	Ukupna imovina jednaka objavljenim financijskim izvještajima	18.380,5
2	Usklađenje za subjekte koji su konsolidirani za računovodstvene potrebe, ali su izvan opsega regulatorne konsolidacije	0,0
3	Usklađenje za fiducijarnu imovinu priznatu u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, ali isključeno iz mjere izloženosti omjera financijske poluge prema Članku 429(11) Regulative (EU) NO. 575/2013	0,0
4	Usklađenje za izvedene financijske instrumente	11,4
5	Usklađenje transakcija za financiranja vrijednosnim papirima	-68,3
6	Usklađenje za izvanbilančne stavke (odnosno konverzija izvanbilančnih izloženosti u istovjetne iznose kredita)	861,3
EU-6a	Usklađenje za unutargrupne izloženosti isključne iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429.stavkom 7 Uredbe EU 575/2013	0,0
EU-6b	Usklađenje za izloženosti isključne iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429.stavkom 14 Uredbe EU 575/2013	0,0
7	Ostala usklađenja	-68,4
8	<b>Mjera ukupne izloženosti omjera financijske poluge</b>	<b>19.116,5</b>

u milijunima kuna

**Tablica LRCom: Zajednička objava omjera financijske poluge**
**Izloženosti omjera  
financijske poluge u  
skladu s CRR-om**

		<b>Bilančne stavke izloženosti (isključujući izvedenice i transakcije financiranja vrijednosnim papirima-SFT)</b>	<b>Izloženosti omjera financijske poluge u skladu s CRR-om</b>
1	Bilančne stavke (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiduciarnu imovinu, ali uključujući kolateral)	18.227,3	
2	(Iznosi imovine koja je odbijena pri utvrđivanju osnovnog kapitala)	-65,6	
3	<b>Ukupne bilančne izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiduciarnu imovinu) (zbroj redaka 1 i 2)</b>	<b>18.161,6</b>	
<b>Izloženosti izvedenica</b>			
4	Trošak zamjene povezan sa svim transakcijama s izvedenicama (odnosno umanjeno za priznate novčane varijacijske marže)	5,1	
5	Iznos faktora uvećanja za potencijalnu buduću izloženost primjenjivu na sve transakcije s izvedenicama (metoda tržišne vrijednosti)	16,4	
EU-5a	Izloženost koja se utvrđuje metodom originalne izloženosti	0,0	
6	Uvećanje za kolateral pružen u vezi s ugovorima o izvedenicama ako je odbijen od imovine iskazane u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom	0,0	
7	(Odbici imovine potraživanja za novčanu varijacijsku maržu u transakcijama s izvedenicama)	0,0	
8	(Izuzeta strana transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom povezana s izloženostima iz trgovanja poravnanim preko klijenta)	0,0	
9	Prilagođena efektivna zamišljena vrijednost prodanih kreditnih izvedenica	0,0	
10	(Prilagođeni efektivni zamišljeni prijeboji i odbici faktora uvećanja za prodane kreditne izvedenice)	0,0	
11	<b>Ukupne izloženosti izvedenica (zbroj redaka 4 do 10)</b>	<b>21,5</b>	
<b>Izloženost transakcije financiranja vrijednosnim papirima financiranje vrijednosnim papirima</b>			
12	Bruto vrijednost imovine iz transakcije financiranja vrijednosnih papira (bez priznavanja netiranja), nakon usklađenja za transakcije koje se evidentiraju na datum trgovanja	0,0	
13	(Netirani iznosi novčanih dugovanja i potraživanja povezanih s bruto vrijednošću imovine uključene u transakciju financiranja vrijednosnih papira)	0,0	
14	Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane za imovinu uključenu u transakciju financiranja vrijednosnih papira	72,1	
EU-14a	Odstupanje za transakcije financiranja vrijednosnih papira: Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane u skladu s člankom 429.b stavkom 4. i člankom 222. Uredbe (EU) br. 575/2013	0,0	
15	Izloženosti transakcija u kojima sudjeluje agent	0,0	
EU-15a	(Izuzeta strana transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom povezana s izloženošću transakcija financiranja vrijednosnih papira poravnanih preko klijenta)	0,0	
16	<b>Ukupne izloženosti transakcija financiranja vrijednosnih papira (zbroj redaka 12 do 15a)</b>	<b>72,1</b>	
<b>Izloženosti izvanbilančnih stavki</b>			
17	Izvanbilančne izloženosti u bruto zamišljenom iznosu	2.433,30	
18	(Usklađenja za konverziju u iznose istovjetne kreditu)	-1.572,10	
19	<b>Ostale izvanbilančne izloženosti (zbroj redaka 17 i 18)</b>	<b>861,3</b>	
<b>Izuzete izloženosti u skladu s člankom 429. stavcima 7. i 14. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne)</b>			

EU-19a	(Izuzete unutargrupne izloženosti (pojedinačna osnova) u skladu s člankom 429. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne)	0,0
EU-19b	(Izloženosti koje se izuzimaju u skladu s člankom 429. stavkom 14. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne))	0,0
<b>Kapital i ukupne izloženosti</b>		
20	<b>Osnovni kapital</b>	<b>2.656,3</b>
21	<b>Mjera ukupne izloženosti omjera finansijske poluge (zbroj redaka 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)</b>	<b>19.116,5</b>
22	<b>Omjeri finansijske poluge</b>	<b>13,90%</b>
EU-23	Izbor prijelaznih režima i iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati	potpuno usklađena definicija
EU-24	Iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati u skladu s Člankom 429(11) Regulative (EU) NO. 575/2013	0,0

u milijunima kuna

	Izloženosti omjera finansijske poluge u skladu s CRR-om
Tablica LRSpl: Podjela izloženosti bilančnih stavki (isključujući izvedenice i SFT)	
EU-1 <b>Ukupna izloženost bilančnih stavki (isključujući izvedenice i SFT), od kojih:</b>	<b>18.232,3</b>
EU-2 <b>Izloženosti knjige trgovanja</b>	<b>117,9</b>
EU-3 <b>Izloženosti knjiga Banke, od kojih:</b>	<b>18.114,4</b>
EU-4      Pokrivene obveznice	0,0
EU-5      Izloženosti tretirane kao izloženosti država	5.968,3
EU-6      Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) samoupravi, MDB, međunarodnim organizacijama i PSE koji nisu tretirani kao države	126,8
EU-7      Institucije	1.471,7
EU-8      Osigurano hipotekom na nepokretnu imovinu (nekretninama)	892,6
EU-9      Izloženosti prema stanovništvu	5.144,7
EU-10     Trgovačka društva	3.182,4
EU-11     Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	330,2
EU-12     Ostale izloženosti (npr. na osnovi vlasničkih ulaganja, sekturizacija te ostala imovina koja proizlazi iz ne-kreditnih obveza)	997,8

**Tablica LRQua: Objava kvalitativnih stavki**

<p>Opis procesa korištenih za upravljanje rizikom pretjerane financijske poluge</p>	<p>Za potrebe procjene rizika prekomjerne financijske poluge, Banka kontinuirano prati omjer financijske poluge te promjene kroz detaljnu raščlambu mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge kako bi utvrdila glavne komponente bilančne izloženosti koja utječe na omjere financijske poluge i promjene osnovnih bilančnih izloženosti tijekom izvještajnog razdoblja i materijalnu značajnost tih promjena i utjecaj koje te promjene imaju na ostvarenje poslovnih planova i ciljeva Banke.</p>
<p>Opis faktora koji su imali utjecaj na omjer financijske poluge za vrijeme perioda na koji se odnosi objavljeni omjer financijske poluge</p>	<p>Banka je ustrojila proces i sustav redovitog mjerjenja, praćenja i izvješćivanja o ročnoj neusklađenosti između imovine i obveza, te jasno definirala internu prihvatljive granice i limite ročne neusklađenosti s ciljem ispunjavanja zakonskih propisa na načelima sigurnosti i stabilnosti te ostvarivanja planirane profitabilnosti poslovanja kako bi smanjila rizik prisilne prodaje imovine koja bi dovela do neželjenih gubitaka i ugrozila poslovne planove i ciljeve Banke.</p> <p>Omjer financijske poluge na dan 31.12.2018. iznosi 13,90 % te je veći za 2,83% u odnosu na 31.12.2017. kada je bio 11,07%.</p> <p>Na rast omjera financijske poluge utjecalo je:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• povećanje osnovnog kapitala u iznosu od 227,2 milijuna kuna (uz pozitivan utjecaj od 1,04% na omjer financijske poluge)</li><li>• smanjenja mjere ukupne izloženosti za 2.825,7 milijuna kuna (uz pozitivan utjecaj od 1,79% na omjer financijske poluge).</li></ul> <p>Do promjene mjere ukupne izloženosti je došlo uslijed:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• smanjenja ukupne bilančne izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiduciarnu imovinu) u iznosu od 2.835,4 milijuna kuna</li><li>• povećanja izloženosti izvedenica u iznosu od 5,6 milijuna kuna,</li><li>• smanjenja izloženosti transakcija financiranja vrijednosnih papira u iznosu od 13,7 i</li><li>• povećanja vanbilančne izloženosti u iznosu od 134,7 milijuna kuna</li></ul>

## 17 Prilog

Objava temeljem Provedbene Uredbe (EU) br. 1423/2013 - Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala

			u milijunima kuna	
	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRaju PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBe (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS Iz UREDBe (EU) br. 575/2013
1.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	2.558,9	članak 26. stavak 1., članci 27., 28. i 29., popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	
	od čega: redovne dionice	2.558,9	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	f
	od čega: premije na dionice	0,0	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	h
	od čega: vrsta instrumenta 3	0,0	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	g
2.	Zadržana dobit	62,6	članak 26. stavak 1. točka (c)	j, m
3.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	174,8	članak 26. stavak 1.	k, h, m
3.a	Rezerve za opće bankovne rizike	0,0	članak 26. stavak 1. točka (f)	
4.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	0,0	članak 486. stavak 2.	g
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	0,0	članak 483. stavak 2.	
5.	Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	0,0	članak 84., 479., 480.	
5.a	Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	0,0	članak 26. stavak 2.	
6.	<b>Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja</b>	<b>2.796,3</b>		

### Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja

7.	Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	0,0	članci 34., 105.	a, b, l
8.	Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	-59,9	članak 36. stavak 1. točka (b), članak 37., članak 472. stavak 4.	d
9.	Prazno polje u EU-u	0,0		
10.	Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-74,3	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 472. stavak 5.	e
11.	Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	0,0	članak 33. točka (a)	

u milijunima kuna

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRAJU PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBE (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS IZ UREDBE (EU) br. 575/2013
12.	Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	0,0	članak 36. stavak 1. točka (d), članci 40. i 159. članak 472. stavak 6.	
13.	Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	0,0	članak 32. stavak 1.	
14.	Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	0,0	članak 33. točka (b)	
15.	Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41., članak 472. stavak 7.	
16.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42., članak 472. stavak 8.	
17.	Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44., članak 472. stavak 9.	
18.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79., članak 472. stavak 10.	
19.	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1. do 3., članci 79. i 470., članak 472. stavak 11.	
20.	Prazno polje u EU-u	0,0		
20.a	Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250 %, ako institucija odabere alternativu odbitka	0,0	članak 36. stavak 1. točka (k)	
20.b	od čega: kvalificirani udjeli izvan finansijskog sektora (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89. do 91.	
20.c	od čega: sekuritacijske pozicije (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka 11. članak 243. stavak 1. točka (b) članak 244. stavak 1. točka (b) članak 258.	
20.d	od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii., članak 379. stavak 3.	
Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala				

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRaju PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBe (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS Iz UREDBe (EU) br. 575/2013
21.	Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
22.	Iznos iznad praga od 15 % (negativan iznos)	0,0	članak 48. stavak 1.	
23.	od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	0,0	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b), članak 470., članak 472. stavak 11.	
24.	Prazno polje u EU-u	0,0		
25.	od čega: odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	0,0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
25.a	Gubici tekuće finansijske godine (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 3.	i
25.b	Predvidivi porezni troškovi povezani sa stawkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (l)	
26.	Regulatorna uskladjenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije CRR-a.	0,0		
26.a	Regulatorna uskladjenja u vezi s nerealiziranim dobitcima i gubicima na temelju članka 467. i 468. od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za vlasničke instrumente od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za dužničke instrumente	0,0 0,0 0,0	članak 467. članak 467. članak 468.	c
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 1	0,0	članak 468.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 2	0,0	članak 468.	
26.b	Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a	0,0	članak 481.	
	od čega: ...	0,0	članak 481.	
27.	Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	0,0	članak 36. stavak 1. točka (j)	
28.	Ukupna regulatorna uskladjenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	-134,2		
29.	Redovni osnovni kapital (CET1)	2.662,1		
<b>Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti</b>				
30.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	0,0	članci 51., 52.	
31.	od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	0,0		
32.	od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	0,0		

		(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRaju PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBE (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS Iz UREDBE (EU) br. 575/2013
	<b>Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve</b>			<b>u milijunima kuna</b>
33.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	0,0	članak 486. stavak 3.	
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	0,0	članak 483. stavak 3.	
34.	Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	0,0	članci 85., 86., 480.	
35.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	0,0	članak 486. stavak 3.	
36.	<b>Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja</b>	0,0		
	<b>Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja</b>			
37.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0,0	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 475. stavak 2.	
38.	Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	0,0	članak 56. točka (b), članak 58., članak 475. stavak 3.	
39.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0,0	članak 56. točka (c), članci 59., 60. i 79., članak 475. stavak 4.	
40.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0,0	članak 56. točka (d), članci 59. i 79., članak 475. stavak 4.	
41.	Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podlježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	0,0		
41.a	Preostali iznosi koji se odbiju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.  od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	0,0	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	
		0,0		

Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala

u milijunima kuna

	<b>Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve</b>	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRAJU PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBE (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS IZ UREDBE (EU) br. 575/2013
41.b	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskega kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	0,0		članak 477., članak 477. stavak 3., članak 477. stavak 4. točka (a)
41.c	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskega kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.	0,0		
	Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	0,0		članci 467., 468., 481.
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	0,0		članak 467.
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane dobitke	0,0		članak 468.
	od čega: ...	0,0		članak 481.
42.	Kvalificirani odbici dopunskega kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	0,0		članak 56. točka (e)
43.	Ukupna regulatorna uskladenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	0,0		
44.	<b>Dodatni osnovni kapital (AT1)</b>	0,0		
45.	<b>Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)</b>	2662,1		
<b>Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije</b>				
46.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	513,6		članci 62., 63.
47.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskega kapitala	0,0		članak 486. stavak 4.
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	0,0		članak 483. stavak 4.
48.	Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	0,0		članci 87., 88., 480.
49.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	0,0		članak 486. stavak 4.
50.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	0,0		članak 62. točke (c) i (d)
51.	<b>Dopunski kapital (T2) prije regulatornih uskladenja</b>	513,6		
<b>Dopunski kapital (T2): regulatorna uskladenja</b>				
52.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	0,0		članak 63. točka (b) podtočka i., članak 66. točka (a), članak 67., članak 477. stavak 2.
53.	Ulaganja u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	0,0		članak 66. točka (b), članak 68., članak 477. stavak 3.

Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala

u milijunima kuna

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRaju PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBe (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS Iz UREDBE (EU) br. 575/2013
54.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)			
54.a	od čega: nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	0,0		članak 66. točka (c), članci 69., 70. i 79., članak 477. stavak 4.
54.b	od čega: ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	0,0		
55.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)			članak 66. točaka (d), članci 69. i 79.. članak 477. stavak 4.
56.	Regulatorna uskladjenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	0,0		
56.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.			članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)
56.b	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	0,0		
56.c	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013			članak 475., članak 475. stavak 2. točka (a), članak 475. stavak 3., članak 475. stavak 4. točka (a)
	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.	0,0		
	Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	0,0		članci 467., 468., 481.
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	0,0		članak 467.
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	0,0		članak 468.
	od čega: ...	0,0		članak 481.

Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala

u milijunima kuna

		(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOS KOJI SE TRETIRAJU PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDDE (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS IZ UREDBE (EU) br. 575/2013
57.	<b>Ukupna regulatorna uskladenja dopunskog kapitala (T2)</b>	0,0		
58.	<b>Dopunski kapital (T2)</b>	513,6		
59.	<b>Ukupni kapital (TC = T1 + T2)</b>	3.175,7		
59.a	Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podlježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	11.638,0		
	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)		članak 472., članak 472. stavak 5., članak 472. stavak 8. točka (b), članak 472. stavak 10. točka (b), članak 472. stavak 11. točka (b)	27,4
	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora itd.)	0,0	članak 475., članak 475. stavak 2. točke (b) i (c), članak 475. stavak 4. točka (b)	
	Stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora itd.)	0,0	članak 477., članak 477. stavak 2. točke (b) i (c), članak 477. stavak 4. točka (b)	
60.	<b>Ukupna rizikom ponderirana imovina</b>	11.638,0		
<b>Stopi kapitala i zaštitni slojevi kapitala</b>				
61.	Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	22,87%	članak 92. stavak 2. točka (a), članak 465.	
62.	Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	22,87%	članak 92. stavak 2. točka (b), članak 465.	
63.	Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	27,29%	članak 92. stavak 2. točka (c)	
64.	Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili O-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD, članci 128., 129., 130.	
65.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%		
66.	od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja			
67.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%		

u milijunima kuna

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUČIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRAJU PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDDE (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPISANI PREOSTALI IZNOS IZ UREDDE (EU) br. 575/2013
67.a od čega: zaštitni sloj globalne sistemske važne institucije (G-SII) ili druge sistemske važne institucije (O-SII)			CRD, članak 131.
68. Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	16,87%		CRD, članak 128.
69. [nije relevantno u propisima EU-a]			
70. [nije relevantno u propisima EU-a]			
71. [nije relevantno u propisima EU-a]			
<b>Stopa kapitala i zaštitni slojevi kapitala</b>			
72. Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)			članak 36. stavak 1. točka (h), članci 45. i 46., članak 472. stavak 10., članak 56. točka (c), članci 59. i 60., članak 475. stavak 4., članak 66. točka (c), članci 69. i 70., članak 477. stavak 4., članak 36. stavak 1. točka (i), članak 45., 48. i 470., članak 472. stavak 11.
73. Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)			
74. Prazno polje u EU-u	0,0		
75. Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)	0,0		članak 36. stavak 1. točka (c), članci 38., 48. i 470., članak 472. stavak 5.
<b>Primjenjive gornje granice za uključenje rezervacija u dopunski kapital</b>			
76. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	0,0		članak 62.
77. Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	0,0		članak 62.
78. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	0,0		članak 62.
79. Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	0,0		članak 62.
<b>Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 1. siječnja 2022.)</b>			
80. Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	0,0		članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.

## Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala

u milijunima kuna

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve	(A) IZNOS NA DATUM OBJAVLJIVANJA	(B) UPUĆIVANJE NA ČLANKE UREDBE (EU) br. 575/2013	(C) IZNOSI KOJI SE TRETIRaju PREMA PRAVILIMA PRIJE UREDBe (EU) br. 575/ 2013 ILI PROPIsANI PREoSTALI IZNOS Iz UREDBe (EU) br. 575/2013
81. Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijeća)	0,0	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
82. Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	0,0	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
83. Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijeća)	0,0	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
84. Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskega kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	0,0	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	
85. Iznos isključen iz dopunskega kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijeća)	0,0	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	